

ISTRAŽIVAČKI RAD

Financirano od strane Europske unije. Međutim, izraženi stavovi i mišljenja isključivo su od strane autora i ne moraju nužno odražavati mišljenja Europske unije ili Europske agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Niti Europska unija niti EACEA ne mogu biti odgovorne za njih.

Sadržaj

1. UVOD.....	4
2. OPIS PROJEKTA	5
3. METODOLOGIJA	6
3.1. Stolno istraživanje	6
3.1.1. Razlozi i metode implementacije.....	6
3.1.2. Primljeni rezultati.....	6
3.2. Upitnici.....	28
3.2.1. Popis postavljenih pitanja	28
3.2.2. Analiza dobivenih podataka.....	36
3.2.3. Usporedba podataka po državama	63
3.3. Intervjui	77
3.3.1. Ciljna skupina i popis postavljenih pitanja	77
3.3.2. Najvažnije bilješke iz intervjuja.....	79
3.3.3. Usporedba podataka po državama	89
4. ZAKLJUČAK.....	91
4.1. Sažetak glavnih pronalazaka	92
4.1.1. Slovačka.....	92
4.1.2. Slovenija	94
4.1.3. Mađarska.....	94
4.1.4. Hrvatska	95
4.2. Potvrda ili odbacivanje hipoteze	96
5. PREPORUKE	96
Dodatak A: Pitanja za intervju na hrvatskom	100
1. Pitanja za poduzeća.....	100

2. Pitanja za sportske organizacije	102
Dodatak B: Pitanja za intervju na mađarskom	102
1. Kérdések cégek számára	102
2. Kérdések a sport szervezeteknek	104
Dodatak C: Pitanja za intervju na slovačkom	104
1. Vprašanja za podjetja	104
2. Vprašanja za športne organizacije	106
Dodatak D: Pitanja za intervju na slovenskom	106
1. Vprašanja za podjetja	106
2. Vprašanja za športne organizacije	108
Dodatak E: Pitanja iz upitnika na hrvatskom	108
DOP za parasport - upitnik za sportske organizacije	108
DOP u parasportu - upitnik za poduzeća	111
Dodatak F: Pitanja iz upitnika na mađarskom	115
CSR for Parasport - kérdőív sportszervezetek számára	115
CSR a Parasportban - kérdőív cégeknek	118
Dodatak G: Pitanja iz upitnika na slovačkom	123
CSR pre Parasport - dotazník pre športové organizácie	124
CSR v Parasporte - dotazník pre firmy	126
Dodatak H: Pitanja iz upitnika na slovenskom	131
CSR za Parasport - vprašalnik za športne organizacije	132
DOP v Parasportu - vprašalnik za podjetja	134

1. UVOD

Istraživački rad proveden je u sklopu aktivnosti projekta ERASMUS+ SPORT "CSR for Parasport".

Prikupljanje podataka provedeno je u dvije faze. Prva faza je stolno istraživanje koje je ispitalo postoje li već prakse društveno odgovornog poslovanja (DOP) koje financiraju sport za osobe s invaliditetom. Druga faza istraživanja bila je vezana za terensko istraživanje koje je imalo oblik upitnika i intervjua. Nakon prikupljanja podataka bilo je važno analizirati i obrađivati dobivene podatke. Kvantitativni podaci statistički su analizirani i predstavljeni kao Nacionalna izvješća temeljena na svakoj državi pojedinačno nakon što je 20 sudionika iz svih država odabrano i analizirano u Istraživačkom radu kako bi se dobili zaključci i preporuke za moguća buduća poboljšanja.

Rezultati će biti proizvedeni i objavljeni na engleskom jeziku, ali će također biti prevedeni i objavljeni na jezicima svih partnerskih država na web stranicama projekta (hrvatskom, mađarskom, slovačkom i slovenskom).

Istraživački rad ima svoju glavnu hipotezu, koju će istraživanje pokušati dokazati ili opovrgnuti.

Glavna hipoteza je: "Kolaboracijsko DOP partnerstvo između poduzeća i sportskih organizacija ima sve pozitivniji utjecaj na parasport."

2. OPIS PROJEKTA

Konzorcij je identificirao nekoliko potreba u pogledu gospodarskog i socijalnog statusa sportaša i Sportskih organizacija za osobe s invaliditetom (SOOI) u partnerskim državama: financijska potpora parasporta od strane države i dugoročna potpora poslovnog sektora, više sportskih programa za osobe s invaliditetom i bolje obrazovanih trenera na području sporta za osobe s invaliditetom, više djece i mladih sportaša u parasportu, jednaki pristup djeci s invaliditetom sudjelovanju u igri, rekreaciji i školskom sustavu, bolja medijska pokrivenost parasporta, veća fizička aktivnost osoba s invaliditetom; bolja oprema, infrastruktura i pristup sportskim mjestima za osobe s invaliditetom.

Rezultati projekta su:

- a) istraživanje aktivnosti prikupljanja sredstava u SOOI s preporukama dobre prakse,
- b) edukacijski materijali “Uvježbavanje trenera” i “Uvježbavanje krajnjih korisnika ”,
- c) uputstva za financiranje SOOI-a,
- d) testiranje i procjena edukacijskih materijala.

Rezultati projekta povećat će ovlasti i kapacitete SOOI-a kroz dobro upravljanje s posebnim naglaskom na prikupljanje sredstava izgradnjom odnosa za dugotrajna partnerstva s DOP poduzećima. Dugoročna korist za Nacionalne paraolimpijske odbore (NPO) može biti stvaranje dugoročnog partnerstva u kojem će poduzeća biti više uključena u svoju DOP politiku (npr. zapošljavanje sportaša s invaliditetom, mogućnosti financiranja sporta za mlade osobe s invaliditetom itd.). Privlačenjem više resursa u SOOI od DOP poduzeća, bit će postignuta veća uključenost u sport, što će rezultirati boljim sportskim rezultatima. Bolji rezultati privući će još veća ulaganja i pridonijeti dugoročnim partnerstvima. Iako će temeljne aktivnosti projekta biti provedene u četiri države, zbog širokog utjecaja partnerstva s NPO-ima, strategija širenja nije dizajnirana za promicanje projekta samo u četiri države, već za prijenos njenih rezultata na razinu Europske unije, s namjerom jačanja utjecaja što je šire moguće.

3. METODOLOGIJA

Istraživanje će biti provedeno na tri načina: stolno istraživanje, upitnici i intervjui. Svaka metoda istraživanja ima za cilj dobivanje što realističnijih i objektivnijih informacija, na temelju kojih će se na kraju donijeti sveobuhvatni zaključci i preporuke za razvoj parasporta na promatranom području.

3.1. Stolno istraživanje

Stolno istraživanje je vrsta istraživanja koja se provodi na temelju već dostupnih objavljenih dokumenata/istraživanja, odnosno, to je vrsta sekundarnog istraživanja.

3.1.1. Razlozi i metode implementacije

Istraživanje je provedeno kako bi se došlo do određenih zaključaka na temelju postojećih podataka. Svaka od država članica provela je stolno istraživanje na nacionalnoj razini kako bi analizirala pravni okvir kojim se reguliraju ne samo prava osoba s invaliditetom, već konkretno prava parasportaša. Također, provedena je analiza financiranja parasporta kako bi se postigla usporedba između financiranja sporta i parasporta. Na kraju, svaka je država navela najvažnije projekte na području parasporta koje provode na nacionalnoj razini.

Cilj stolnog istraživanja bio je proučavanje istih komponenti u svim državama sudionicama kako bi se one kasnije mogle zajedno proučiti i dobiti podaci koji se mogu usporediti i prikazati stvarnu situaciju, kako u tim državama, tako i na promatranom području.

3.1.2. Priljeni rezultati

Najveći naglasak stolnog istraživanja bio je na financiranju parasporta, jer je to jedna od glavnih tema koja se pojavljuje u svakoj državi koja je razvila parasport. Svaka država sudionica istraživala je financiranje parasporta, a rezultati su predstavljeni ispod.

U Slovačkoj sport trenutačno čini 0,76% bruto domaćeg proizvoda i 0,44% ukupne zaposlenosti, što ga stavlja među ekonomski najmanje značajne sektore u svim državama članicama EU. Razloge za takvo stanje stvari treba prvenstveno tražiti u nesistematskom financiranju, što, ne samo da ometa razvoj sportova na profesionalnoj razini, već i značajno ograničava razvoj sporta za sve te sportske aktivnosti za djecu i mladež.

Ograničene mogućnosti postavljanja razvojnih indikatora za sportska udruženja rezultat su postojećeg valjanog trostupničkog financijskog sustava, od kojeg niti jedan ne pruža stabilan opseg i uvjete za obične i kapitalne financijske resurse. Udio sadašnjih javnih troškova kao postotak bruto domaćeg proizvoda u Slovačkoj je manji nego u najmanje razvijenim državama EU, što izravno utječe na iznos ulaganja. Udio u ulaganju kao postotak bruto domaćeg proizvoda dostiže samo 56% prosjeka EU. Kao rezultat niskog iznosa ulaganja, investicijski dug u sportsku infrastrukturu znatno se produbljuje, dostižući limit od 450 milijuna eura po sadašnjim cijenama, dok neiskorištena EU sredstva od 2004. godine iznose 405 milijuna eura. Karakteristike slovačkog sporta su bez presedana u državama EU-a, postavljajući pitanje da li se sport trenutačno smatra pitanjem javnog interesa ili samo marginalna zabrinutost entuzijasta koji pokušavaju pratiti razvijenu Europu kroz volonterski rad. Međutim, sport je jedno od najefikasnijih područja javnog financiranja. Trenutačno, jedan euro javnih sredstava može proizvesti rast bruto domaćeg proizvoda u iznosu od 2,79 eura, s potencijalom do 4 eura. U smislu razvoja zaposlenosti, sportska industrija može održivo stvoriti jedno radno mjesto za svaka dvije trećine prosječnih investicijskih poticaja za izravna inozemna ulaganja. Suvišno je spominjati kako će razvoj sporta u Slovačkoj izravno i pozitivno utjecati na druga područja, kao što su turizam, kultura i ostalo. Istovremeno, ima izravan utjecaj na razvoj ne samo velikih gradova i industrijskih regija, već i poljoprivrednih i tranzicijskih regija.

72% stanovništva Slovačke generalno se uopće ne bavi sportskim aktivnostima, nego ih obavljaju samo povremeno. Prema posebnoj studiji Eurobarometra iz 2017., 49% stanovništva Slovačke ne sudjeluje u nikakvim fizičkim aktivnostima. U Slovačkoj je 166

trenera na 100.000 stanovnika. Na temelju studije Europske komisije iz 2016. godine, Slovačka ima znatno manje trenera na 100.000 stanovnika u usporedbi s prosjekom ispitanih država, unatoč rastućem trendu.

Prosječna stopa rasta javnih izdataka za sport od 2015. do 2019. godine iznosi 14%. Financiranje sporta iz državnog proračuna primarno je regulirano u petom dijelu Sportskog zakona. Slovačka je potrošila u prosjeku 0,4% ukupnih javnih izdataka na sport iz državnog proračuna u razdoblju između 2014. i 2018. Prema statistici Eurostata, to je manje od prosjeka od 0,7% za 28 država EU-a.

36% osnovnih i srednjih škola u Slovačkoj nema dvoranu. 2017. godine Ministarstvo obrazovanja analiziralo je uvjete u dvoranama u školama, a najgore uvjete pronašli su u regijama Nitra i Prešov.

Strateški i zakonodavni dokumenti definiraju razvoj i značaj sporta za društvo na nacionalnoj razini.

Na nacionalnoj razini trenutačno ne postoji sveobuhvatan dokument koji ima ambiciju definirati osnovne stupove slovačkog sporta, opisati horizontalne prioritete sportskog pokreta i precizirati dugoročno financiranje sporta.

Sadašnji sustav sportskog financiranja temelji se na tri izvora: javnim izvorima, privatnim izvorima i vlastitim izvorima. Javni izvori uključuju proračune Ministarstva obrazovanja, znanosti, istraživanja i sporta Republike Slovačke, Ministarstva obrane Republike Slovačke i Ministarstva unutarnjih poslova Republike Slovačke. To također uključuje proračun Ureda Vlade Republike Slovačke, EU sredstva, 2% poreza na prihode pojedinaca i pravnih subjekata, ugovore za reklamnu djelatnost državnih poduzeća, proizvodnju i emitiranje sporta u javnim medijima, prihode od sportskog klađenja, proračune gradova, općina i samostalnih regija te proračune poduzeća u kojima gradovi, općine i samostalne regije imaju udjele.

Privatni izvori uključuju donacije od pojedinaca i pravnih subjekata, ugovore za oglašavanje, novčane i nenovčane doprinose za usluge koje pružaju sportski subjekti, prihode od

dobrotvornih lutrija i vrijednost volonterskog rada u sportu. Vlastiti izvori uključuju prihode osobe koja se bavi sportom, prihode pravnog predstavnika osobe koja se bavi sportom te prihode od članarina sportskih organizacija.

Glavni ciljevi financiranja slovačkog sporta su financiranje profesionalnog sporta i financiranje sporta za sve. Načelo financiranja profesionalnih sportova leži u redovitom dodjeljivanju doprinosa priznatim sportovima iz državnog proračuna. To se temelji na ideji da su sportovi korisniji za slovačko društvo i predstavljaju Slovačku svijetu kada sportaši postignu bolje rezultate i time privuku više djece na redovite sportske aktivnosti. U pojednostavljenom smislu, udio priznatih sportova ovisi o tri osnovna parametra: uspjeh sportaša, zanimanje za sport i baza članova do 23 godine.

Načelo financiranja sporta za sve temelji se na činjenici da je njegov društveno-ekonomski značaj izravno proporcionalan broju ljudi koji se bave redovnom fizičkom aktivnošću, bez obzira na njihove motive (zdravlje, slobodno vrijeme, zabava, ljepota, utjecaj, prihod). Financiranje sporta za sve je originalna nadležnost lokalne samouprave. Državni proračun prvenstveno podupire obrazovanje djece i mladih u razvoju trajnih kompetencija za fizičku aktivnost. Glavni nedostatak sadašnjeg modela financiranja slovačkog sporta jest njegova visoka nestabilnost.

Prvi razlog nestabilnosti je dvosmislena identifikacija specifičnih javnih izvora financiranja. Drugi razlog je nedostatak mehanizma za valorizaciju količine financijskih sredstava iz javnih izvora. Zbog visoke nestabilnosti modela, postoji ogroman i kontinuirano rastući investicijski dug, koji sprječava razvoj pojedinačnih sportskih disciplina i sportske infrastrukture, te usporava digitalizaciju i komercijalizaciju modela.

Sporazum o sponzorstvu

Sponzorski ugovor definiran je u Sportskom zakonu u §50 i §51 kako slijedi: Sporazumom o sponzorstvu sponzor se obvezuje pružiti izravne ili neizravne novčane ili nenovčane koristi sportašu, sportskom stručnjaku ili sportskoj organizaciji koja je članica nacionalnog sportskog udruženja, nacionalne sportske organizacije ili međunarodne sportske organizacije.

Sporazum o sponzorstvu u sportu kombinira svrsishodan poklon i oglašavanje, te je primarno namijenjen podršci sponzorskim sportskim aktivnostima (90%), a sekundarno promicanju imena ili marke sponzora (10%). Sponzor ima pravo zatražiti informacije o korištenju sponzorstva, a stranka koju sponzorira dužna je pružiti ih odmah. Institut sponzorskog sporazuma predstavlja transparentno financiranje sporta, što uključuje i javnu kontrolu.

U Slovačkoj je 2016. godine usvojen Sportski zakon, a nakon dovoljno vremena možemo sumirati njegove prednosti i nedostatke. Pravni okvir za sport definiran Sportskim zakonom predstavlja čvrst okvir za buduće funkcioniranje sportskog pokreta u Slovačkoj. Odražava europske trendove, a ukupno se može reći kako je njegovo usvajanje bilo vrlo korisno za slovački sport jer je uveo sistematičnost i nekoliko pozitivnih elemenata u sportski pokret. Jedan od najvažnijih aspekata je povećanje opsega financijskih resursa i njihova opravdanost na temelju definiranih kriterija. Zakonom su formalizirani radni odnosi na području sporta, a također su uspostavljena važna kontrolna tijela u sportskom pokretu. Uspostava Fonda za potporu sportu i Sportskog informacijskog sustava može se smatrati pozitivnim razvojem. Međutim, nakon pet godina iskustva s korištenjem Sportskog zakona, postoje brojni komentari i prijedlozi za poboljšanje. Ti prijedlozi zahtijevaju dodatne amandmane na određene dijelove zakona u područjima koja su označena kao problematična, bazirano na temeljnoj analizi trenutne situacije. Međutim, svim promjenama mora prethoditi širok profesionalni razgovor koji uključuje sve zainteresirane strane. Odgovarajući alat za takvu raspravu mogla bi biti stručna radna skupina utemeljena u sljedećoj fazi projekta za razvitak strategije za slovački sport. Prednosti i poboljšanja donesena Sportskim zakonom uključuju:

- Uspostavljanje temeljnih koncepata organiziranih sportova
- Pojačanje i stabilizacija financija nacionalnih sportskih udruga i krovnih organizacija
- Definiranje novih ugovornih odnosa u sportu
- Institucije uspostavljene Sportskim zakonom
- Disciplinsku komisiju kao tijelo za rješavanje sportskih sporova
- Glavnog sportskog inspektora
- Slovačku antidopinšku agenciju

- Inicijaciju Sportskog informacijskog sustava.

S druge strane, Zakon se također sučeljava s kritikama glede njegove učinkovitosti, uglavnom iz sljedećih razloga:

- Definiranje velikog broja obveza za sportske organizacije
- Duplikacijska obaveza organizacija da objave podatke u Sportskom informacijskom sustavu i na svojim web stranicama
- Nejasna definicija obveza subjekata koji djeluju u sportu
- Raspravljano zadržavanje "ograničenja" u formuli za odobrenja
- Višestruke sankcije za kršenje Zakona od strane subjekta
- Izgubljenje kvalificiranosti za primatelje javnih sredstava
- Ukidanje certifikata o priznavanju kao nacionalnog sportskog udruženja
- Administrativni prekršaji
- Nedostatak transparentnosti u Zakonu s mogućnošću različitih interpretacija.

Pri analizi preraspodjele resursa na temelju Sportskog zakona, potrebno je napomenuti nedostatak sustavnog financiranja sporta za osobe s invaliditetom. S jedne strane, ovom određenom dijelu sportskog ekosustava dodijeljen je dio financijskih resursa. Međutim, ta sredstva nisu naknadno dodijeljena formulom, već se temelje na nepreciznim i neizmjenjnim pokazateljima. Iz tog razloga, bilo bi prikladno primjeniti dodjelu financijskih resursa pojedinačnim vrstama sportskih aktivnosti kroz transparentnu formulu sličnu trenutačno priznatim sportovima. Naravno, nije moguće izravno primjeniti formulu za priznate sportove na dodjelu resursa za sportaše s invaliditetom. Ovo područje treba proći kroz sveobuhvatne prilagodbe, kojima mora prethoditi široka profesionalna rasprava.

U usporedbi s drugim državama, Slovačka izdvaja najmanje financijskih sredstava za sport iz državnog proračuna (u apsolutnim i postotnim vrijednostima). Ovaj izračun također je potvrđen uspoređivanjem cijena u tim državama. Sportsko financiranje u uvjetima Republike

Slovačke osigurano je iz više izvora. Ministarstvo obrazovanja i lokalne samouprave igraju najvažniju ulogu, s obzirom da je u promatranom razdoblju udio samostalnih vlasti u javnim sportskim troškovima u Republici Slovačkoj više od 50%. Od 2020. godine Fond za sportsku potporu postao je značajan izvor financiranja sporta, uspostavljen kako bi se zadovoljila hitna potreba za razvitkom sportske infrastrukture. Državna potpora sportu povijesno je podijeljena između nekoliko ministarstava, posebice Ministarstava obrazovanja, Ministarstva obrane i

Ministarstva unutarnjih poslova. Ova podjela u praksi donosi pozitivne aspekte (kao što je višezvorno financiranje pojedinačnih sportova), ali i negativne aspekte (kao što su složena komunikacija i administrativno dupliranje). Kvalificirani doprinos za priznata sportska udruženja određuje se na temelju proračuna korištenjem višestrukih kriterija i transparentno na temelju unaprijed poznatih parametara. Međutim, stvarni iznos doprinosa karakteriziraju "ograničenja" koja subjektivno određuju vrijednosti prije provedbe formule, što je nepovoljno za većinu sportskih udruga (na temelju broja glasačkih prava i proporcije baze članova). Drugi problematični čimbenici uključuju izračun domaćeg ili međunarodnog interesa za sport, koji je proizveden iz spornih parametara te neravnotežu ili snažan fokus na elitne sportove. Kao rezultat ove "neravnoteže", mala skupina elitnih sportaša utječe na ukupan iznos subvencije. Treba napomenuti da se obavljaju aktivnosti za prilagodbu i poboljšanje tih parametara.

Sportska infrastruktura ima visoku razinu investicijskog duga i ne ispunjava uvjete za osnovnu sportsku obuku, organiziranje sportskih manifestacija, fizičke aktivnosti u slobodno vrijeme ili bezbarijerni pristup za sve sportaše. Infrastruktura se također karakterizira velikom potražnjom za energijom i nije u skladu s načelima održivosti. Nepovoljno stanje pogoršava nepostojanje nacionalnog registra sportske infrastrukture u Slovačkoj. Također nedostaje jasna definicija prioritetnih područja za razvoj ili obnovu infrastrukture. U tijeku je stvaranje registra, a završetak se očekuje 2021. Posljednjih godina provedeno je nekoliko infrastrukturnih projekata. Nažalost, njima nije sustavno pristupljeno u smislu pripreme i provedbe. Također, nedostaju informacije o potencijalnom pozitivnom utjecaju na mlade ili sportske rezultate. Uspostava Fonda za sportsku potporu predstavlja značajnu prekretnicu u tom pogledu.

Pregled financiranja parasporta u Sloveniji temeljen je na aktualno važećem Sportskom zakonu. Sportski zakon definira interes javnosti na području sporta, mehanizme njegove implementacije, tijela odgovorna za njega, uvjete za obavljanje profesionalnog rada u sportu, prava sportaša i sportašica, javne sportske objekte, sportska područja u prirodi, sportske manifestacije, prikupljanje podataka i kontrolu na području sporta. Posebna pozornost posvećena je parasportu (sportu za osobe s invaliditetom), koji je u Zakonu definiran: sport za osobe s invaliditetom čine svi oblici sporta kojima se osobe s invaliditetom bave izvan školskog sustava.

Pravila o sufinanciranju provedbe godišnjeg sportskog programa na državnoj razini

Ova pravila određuju kriterije sufinanciranja sljedećih programa i područja LPŠ-a:

- sportsko obrazovanje djece i mladih,
- fizičko obrazovanje djece i mladih s posebnim potrebama,
- izvanškolske sportske aktivnosti,
- fizičko obrazovanje djece i mladih orijentirano na visokokvalitetne sportove,
- vrhunski sport,
- sport za osobe s invaliditetom,
- sportska rekreacija,
- seniorski sport,
- ulaganja u sportske objekte i područja za vanjske sportove,
- razvojne aktivnosti u sportu,
- obrazovanje, obuka i profesionalni razvoj sportskih profesionalaca,
- statusna prava sportaša i profesionalaca u sportu i profesionalna podrška programima,
- sportsko izdavaštvo,
- znanstvena istraživanja u sportu,
- informacijska i komunikacijska tehnologija na području sporta,
- organizacija u sportu,
- sportske manifestacije i promocija sporta,

- sportski događaji,
- javne informacije o sportu,
- sportsko nasljeđe i muzejska aktivnost u sportu,
- socijalna i ekološka odgovornost u sportu.

Predmet i uvjeti sufinanciranja

Sredstva za vrhunske sportske programe sufinanciraju:

- pripreme i izvedbe nacionalnih reprezentacija, među kojima su vrhunski sportaši olimpijskog, svjetskog i međunarodnog statusa,
- fond za vrhunske sportaše,
- nagrade vrhunskim sportašima i profesionalcima.

Nacionalne sportske federacije, Slovenski olimpijski odbor i Udruga za sport za osobe s invaliditetom Slovenije - Slovenski paraolimpijski odbor (NPO Slovenija) mogu podnijeti zahtjev za sufinanciranje aktivnosti iz prve i treće stavke prethodnog odlomka, kao i za sufinanciranje aktivnosti iz treće stavke, za udruženja koja se također natječu u timskim sportovima.

Sport za osobe s invaliditetom (parasport)

Sredstva za sport za osobe s invaliditetom sufinanciraju:

- pilot programi koji povezuju sport, osobe s invaliditetom, dobrotvorna društva i udruge,
- nacionalna prvenstva u sportu za osobe s invaliditetom.

Predmet i uvjeti sufinanciranja

Izvođač čiji se pilot program odnosi na masovni sport za osobe s invaliditetom na nacionalnoj razini sufinanciran je ako je organizacijska integracija sportskih, invalidskih ili humanitarnih udruga i federacija očita u planiranju i provedbi programa.

Predmet i iznos sufinanciranja

Sufinancira se rad NPO Slovenije kao krovne sportske organizacije na području sporta za osobe s invaliditetom u Republici Sloveniji. Sufinanciraju se sljedeća područja rada:

- sufinanciranje profesionalnog rada na projektima i programima visokokvalitetnog sportskog obrazovanja za djecu i mladež, usmjerenim na visokokvalitetne sportove,
- provedba aktivnosti u okviru natjecateljskih projekata, čiji je nositelj NPO Slovenija: Paraolimpijske igre i Deaflympics,
- priprema prijedloga kriterija za vrhunsko sportsko postignuće međunarodne vrijednosti,
- provedba javnih ovlasti temeljenih na zakonu (priprema programa obuke za sportaše s invaliditetom),
- rad na projektima za povećanje sudjelovanja osoba s invaliditetom u sportu,
- uspostava i rad sustava za povećanje sudjelovanja osoba s invaliditetom u sportu,
- sredstva za rad NPO-a Slovenija određuju godišnji sportski programi.

Predmet, kriteriji i iznos sufinanciranja

Pripreme i sudjelovanje na međunarodnim multidisciplinarnim sportskim natjecanjima sufinancirani su za: Olimpijske igre, Paraolimpijske igre, Deaflympics, Europske igre, Mediteranske igre, Svjetske igre neolimpijskih sportskih grana i disciplina, Europski olimpijski festival mladih te Olimpijske igre mladih, i to:

- U vrijednosti do 13 bodova dnevno, u godini prije Paraolimpijskih igara i u godini Paraolimpijskih igara, sufinancira se 20 dana priprema i sudjelovanja kandidata na Paraolimpijskim igrama, čiji se broj temelji na iznosu sredstava na prijedlog Udruge za sport osoba s invaliditetom Slovenije – Paraolimpijski odbor određuje Ministarstvo. Za procjenu programa koristi se vrijednost točke za programe priprema i izvedbe nacionalnih reprezentacija,
- U vrijednosti do 13 bodova dnevno, u godini prije održavanja Deaflympics i godini održavanja Deaflympics, 20 dana pripreme i sudjelovanja sufinancira se za kandidate za sudjelovanje na Deaflympics, čiji se broj temelji na iznosu sredstava na prijedlog

Udruge za sport osoba s invaliditetom Slovenije – Paralimpijski odbor određuje Ministarstvo. Za procjenu programa koristi se vrijednost točke za programe priprema i izvedbe nacionalnih reprezentacija.

Pilot programi koji povezuju sportove i invalidska te dobrotvorna društva i udruge

Predmet sufinanciranja

Korištenje/iznajmljivanje sportskih objekata i površina, kao i odgovarajuće profesionalno obrazovano osoblje sportskog odjela, sufinancirano je za provedbu pilot programa koji povezuju sport i osobe s invaliditetom, kao i dobrotvorna društva i udruge.

Uvjeti za sufinanciranje i iznos sufinanciranja

Sufinanciranje se daje izvođaču čiji se pilot program odnosi na masovni sport za osobe s invaliditetom na nacionalnoj razini, a planiranje i provedba programa pokazuje organizacijsku integraciju sportskih, invalidskih i dobrotvornih udruga i federacija. Iznos sredstava za pilot programe koji povezuju sport i dobrotvorna društva i federacije ovisi o godišnjim sportskim programima.

Kriteriji za sufinanciranje

Svrha i cilj pilot programa, kriteriji za izbor pilot programa povezivanja sportskih i dobrotvornih društava i udruga te sufinanciranje pilot programa, određuju se u svakom javnom natječaju.

Nacionalna prvenstva u području sporta osoba s invaliditetom

Predmet sufinanciranja

Sufinancirano je korištenje/iznajmljivanje sportskih objekata i površina za održavanje nacionalnih prvenstava na području sporta osoba s invaliditetom.

Uvjeti za sufinanciranje

Provedba nacionalnih prvenstava za osobe s invaliditetom sufinancirana je pod sljedećim uvjetima:

- nacionalno prvenstvo za osobe s invaliditetom održava se u isto vrijeme kao i nacionalno prvenstvo u redovnom programu pojedinačnih sportova te u isto vrijeme kao i nacionalno prvenstvo ili kraj kupa Slovenije u kolektivnim sportovima,
- individualno nacionalno prvenstvo za osobe s invaliditetom je jedino nacionalno prvenstvo za osobe s invaliditetom u određenoj godini,
- nacionalne sportske federacije prijavljuju se za sufinanciranje državnog prvenstva za osobe s invaliditetom, pod čijom su ingerencijom pojedinačne sportske grane na nacionalnoj razini.

Procjena programa provedbe nacionalnih prvenstava u sportu za osobe s invaliditetom obavlja se na temelju bodovnog sustava. Za sadašnju godinu, Ministarstvo određuje bodovnu vrijednost održavanja nacionalnog prvenstva na području sporta za osobe s invaliditetom kao omjer između:

- broja sredstava predviđenih u godišnjem sportskom programu, za provedbu nacionalnih prvenstava na području sporta za osobe s invaliditetom,
- ukupnog broja bodova svih izvođača registriranih za javni natječaj, koji ispunjavaju uvjete za sufinanciranje provedbe nacionalnog prvenstva na području sporta za osobe s invaliditetom.

Olimpijske i paraolimpijske medalje

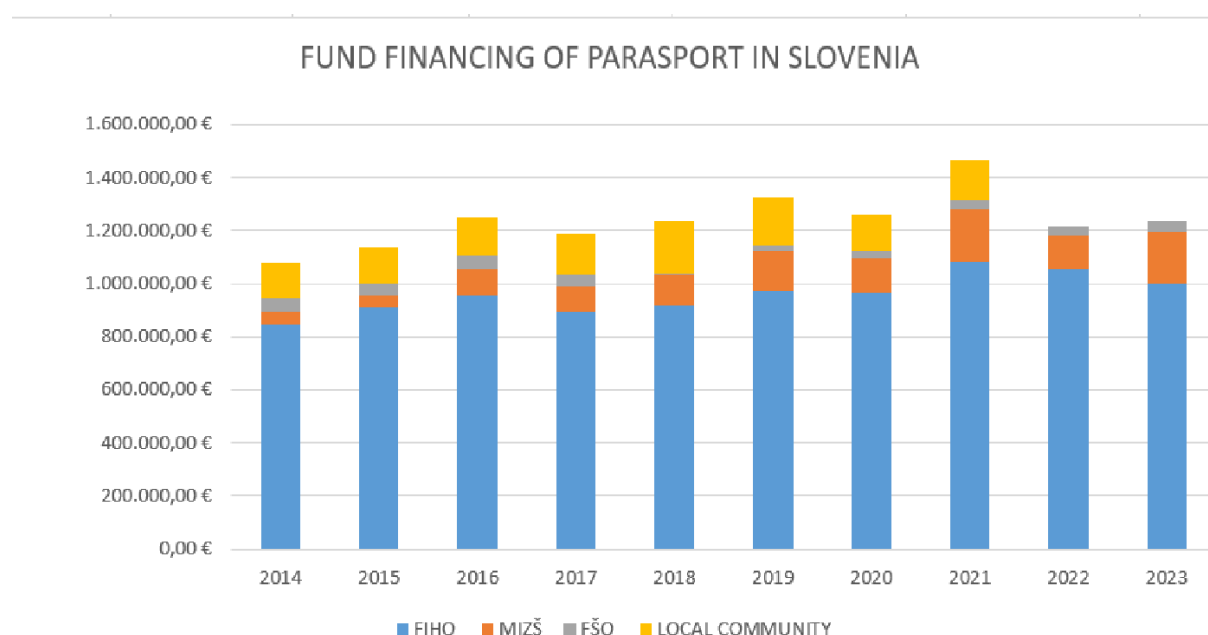
Na području parasporta, sportaši s invaliditetom, nositelji paraolimpijskih medalja i Deaflympics medalja, te njihovi treneri, kako je utvrdila Udruga za sport osoba s invaliditetom Slovenije - Slovenski paraolimpijski odbor, dobivaju nagradu u iznosu specificiranom u odredbama od prvog do petog stavka, uključujući i ovaj članak.

Financiranje parasporta na lokalnoj razini

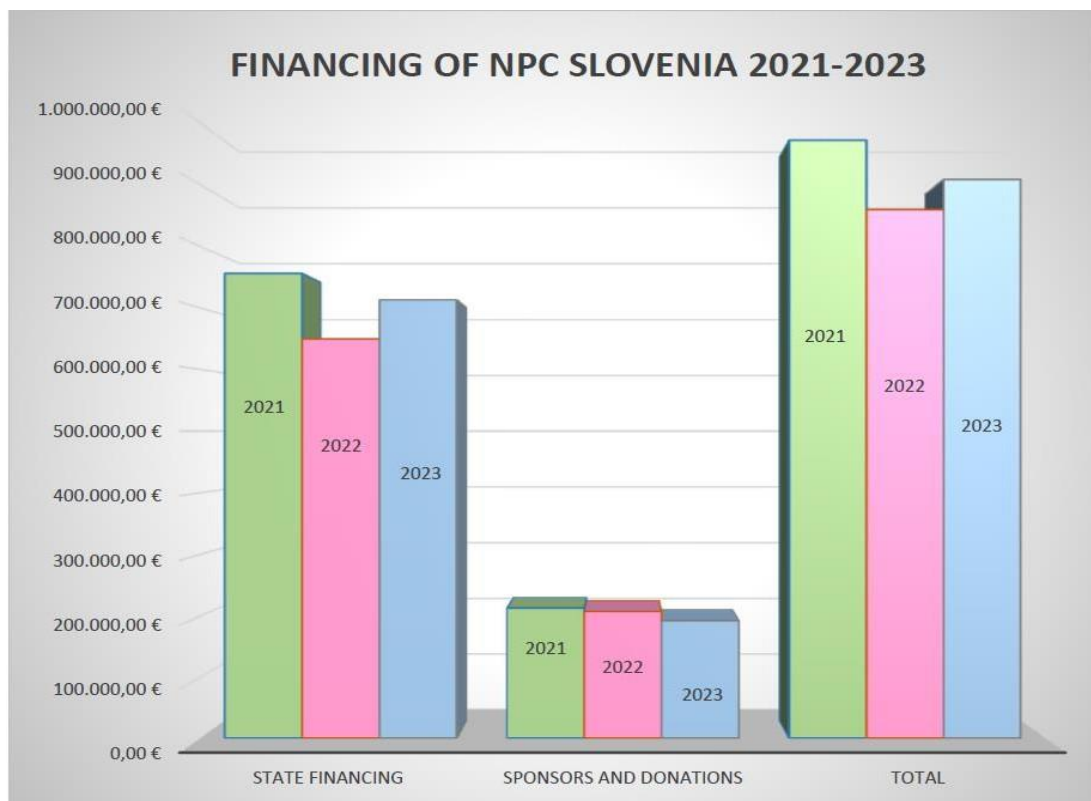
Analiza desetogodišnjeg nacionalnog programa za sport u Sloveniji pokazala je kako je u prosjeku samo 8% proračunskih sredstava za sport za osobe s invaliditetom potrošeno na lokalnoj razini. To znači da postoji mnogo mogućnosti za financiranje sportskih aktivnosti za osobe s invaliditetom, koje sportske udruge i udruge za osobe s invaliditetom ne iskorištavaju. Svake godine lokalne zajednice izdvajaju značajna sredstva za sport na temelju

usvojenog Godišnjeg sportskog programa u okviru općinskog proračuna. Godišnji sportski program distribuira novac prema pojedinačnim područjima sporta. Stoga se organizacije osoba s invaliditetom moraju boriti čak i prije usvajanja Godišnjeg sportskog programa, kako bi parasportovi dobili odgovarajući dio sredstava unutar programa. U ovom slučaju, kriteriji lokalnih zajednica često su povezani s velikim brojem sudionika sportskih programa, gdje je moguće ispuniti kriterije za financiranje uglavnom pridruživanjem konzorcijima i kombiniranjem programa nekoliko organizacija za invalidnost u jednu. Time se udruge osoba s invaliditetom moraju što više prilagoditi kriterijima dodjele financijskih sredstava za programe i objekte na općinskoj razini. Drugi aspekt financiranja na lokalnoj razini je kriterij izvrsnosti, što znači jednak status za najbolje sportaše s invaliditetom u usporedbi s ostalim najboljim sportašima. Izjednačavanje statusa vrhunskog sportaša također znači dodatna sredstva za njihov program. Sportski klubovi, za osobe s invaliditetom ili oni koji imaju sportove za osobe s invaliditetom integrirane u svoje programe, moraju djelovati na koordiniran, ujedinjujući i proaktivan način ako žele ispuniti kriterije lokalne zajednice za financiranje. Zbog manjeg broja osoba s invaliditetom u svakom mjestu, koji sprječava organizirane grupne vježbe za osobe s invaliditetom, na mnogim mjestima, također postoji potreba za povezivanjem nekoliko lokalnih zajednica ili sportskih udruga, što također znači manje troškove organiziranja programa, što je zbog prirode programa (obično manji broj osoba po skupini) donekle skuplje.

Grafikon 1: Fond za financiranje parasporta u Sloveniji

Grafikon 2: Financiranje NPO-a Slovenija 2021-2023

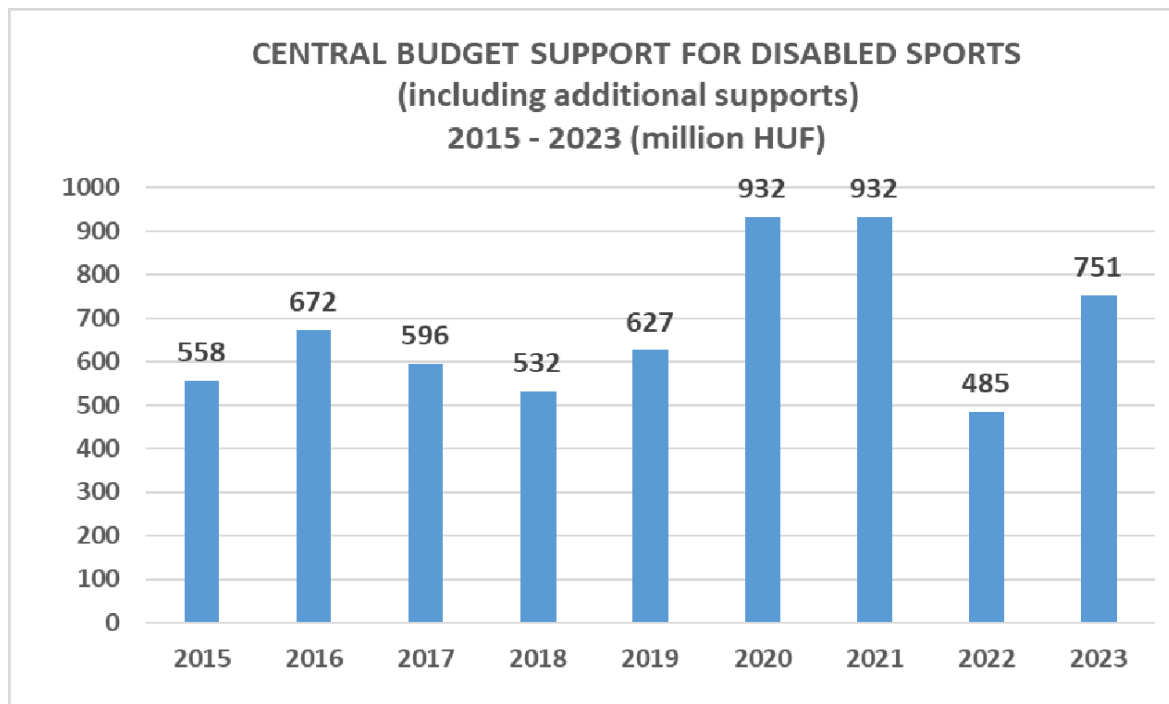
Iznad je grafikon financiranja NPO-a Slovenije - zajedno s državnim financiranjem i sponzorstvima.

3.1.2.3. Mađarska

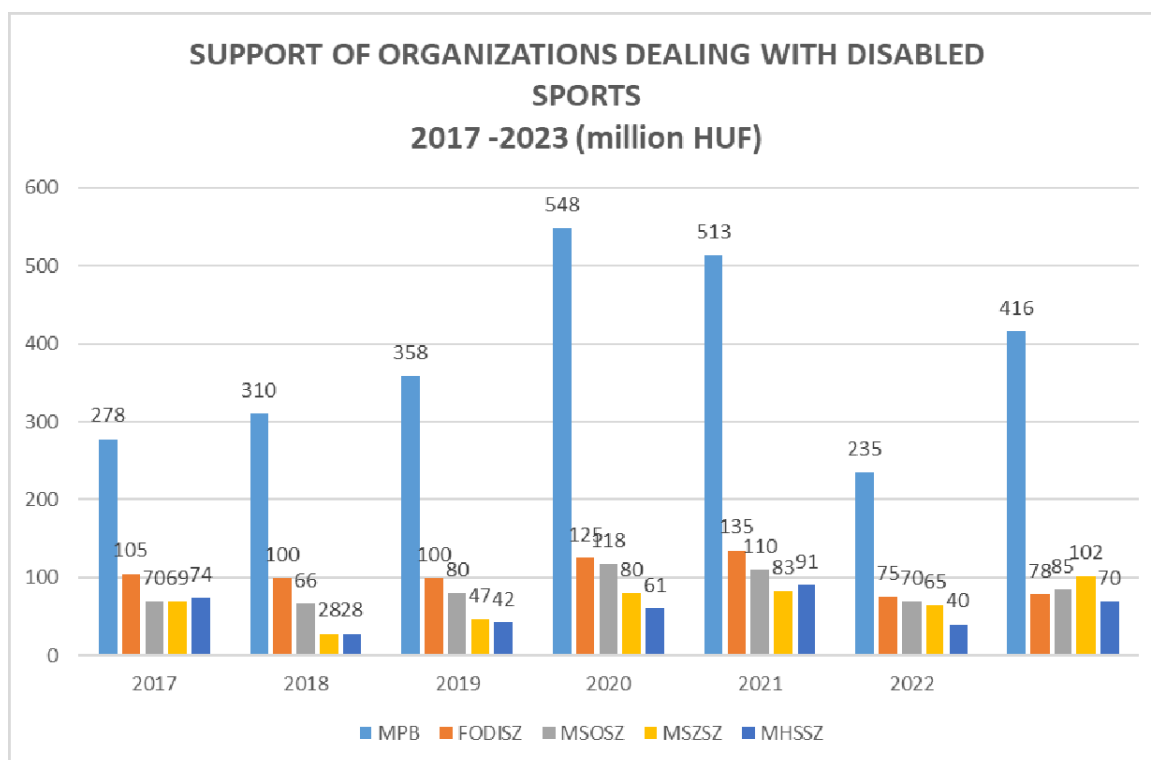
Financijska situacija, sponzori i DOP prakse u Mađarskoj

- Potpora/proračunski sustav parasporta: državna potpora, sportska stipendija Aladara Gerevicha, BOM stipendija, stipendija “Mađarske sportske zvijezde”, državne nagrade i podrška efikasnosti, olimpijski anuitet, program Olivér Halassy - zahvalnost parasportskim trenerima, sponzorstva i donacije.

Grafikon 3: Centralna proračunska potpora za sport osoba s invaliditetom u Mađarskoj

Grafikon 4: Potpora organizacijama koje se bave sportom osoba s invaliditetom u Mađarskoj

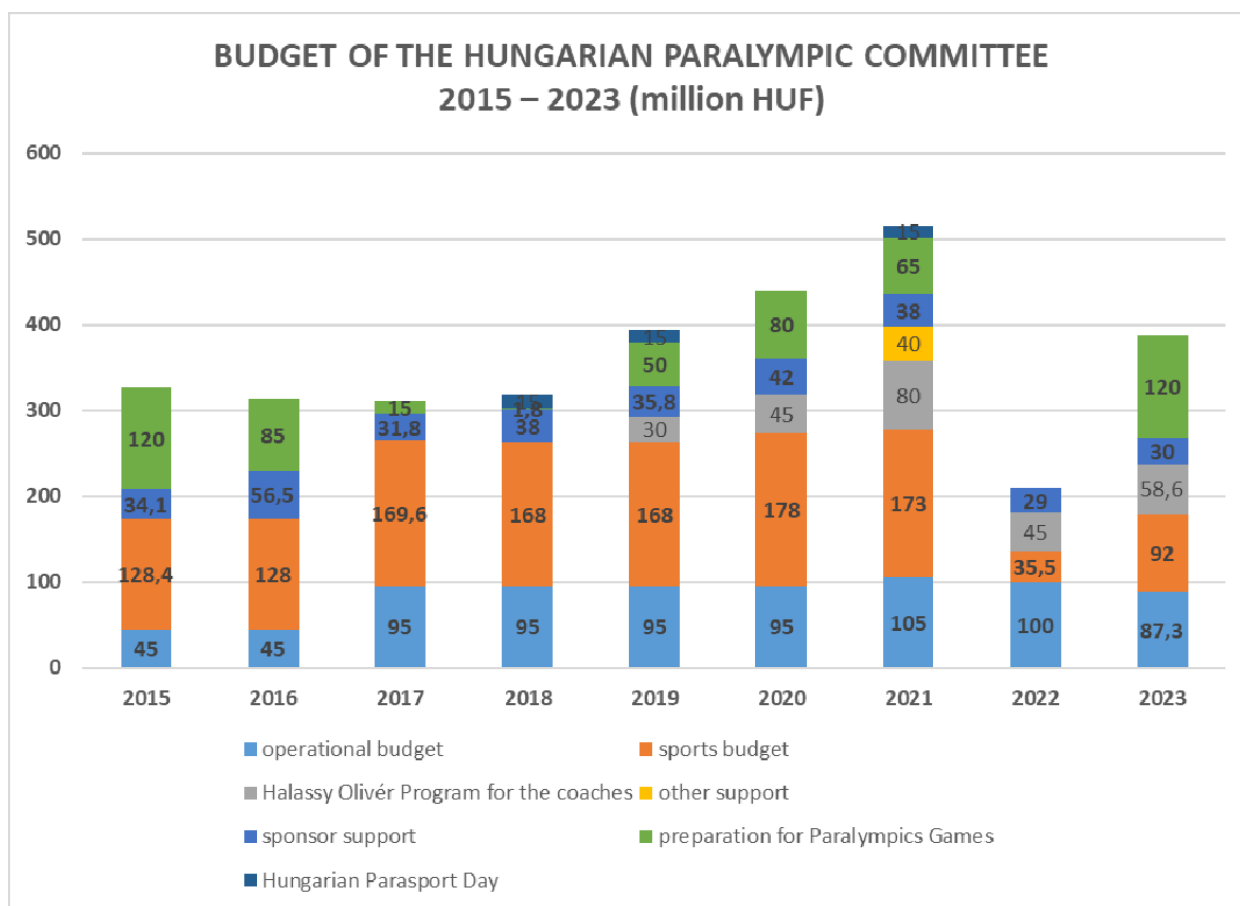

- **MPB** *Hungarian Paralympic Committee*
- **FODISZ** *Hungarian National Student and Leisure Sport Association for the Disabled*
- **MSOSZ** *Special Olympics Hungary*
- **MSZSZ** *Hungarian Transplant Sport Federation*
- **MHSSZ** *Hungarian Deaf Sports Federation*

Proračun Mađarskog paralimpijskog odbora uglavnom podupire Ministarstvo obrane (državni izvori) i sponzoriraju ga različiti privatni izvori:

- poduzeća koje redovito financiraju i podupiru sport osoba s invaliditetom: Allianz Hungary, K&H Bank, Toyota, Tisza, REHAB, BioTech USA.

Grafikon 5: Proračun Mađarskog paraolimpijskog odbora 2015-2023

3.1.2.4. Hrvatska

Republika Hrvatska odlikovana je nazivom "Sportska nacija", koji podržava veliki broj sportaša koji postižu zavidne rezultate. Ako uzmemo u obzir da je po broju stanovnika Republika Hrvatska na 26. mjestu, sportski rezultati dolaze još više do izražaja.

Kontinuirano postizanje vrhunskih sportskih rezultata svakako ne bi bilo moguće bez pomoći sportskih udruga koje se brinu ne samo o razvoju vrhunskih i amaterskih sportova, već i o razvoju sporta za osobe s invaliditetom te školskih i akademskih sportova. Njihova sinergijska akcija omogućava razvoj brojnih sporta, što izravno rezultira proširenjem baze za razvoj vrhunskih sportaša kroz povećanje broja klubova i sportaša, a indirektno potiče fizičku aktivnost koja je korisna za zdravlje. Međutim, Zakon o sportu Republike Hrvatske ne

priznaje pojam "krovna sportska udruga", iako, s organiziranjem sporta i distribucijom financijskih sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske, nalazimo pet udruga koje bi se mogle smatrati krovnim. Sportske organizacije provode pet odvojenih programa, ali njihova područja su još uvijek isprepletena. Krovne sportske udruge Republike Hrvatske su:

- Hrvatski olimpijski odbor (HOO),
- Hrvatski paraolimpijski odbor (HPO),
- Hrvatski sportski savez gluhih (HSSG),
- Hrvatski akademski sportski savez (HASS) i
- Hrvatski školski sportski savez (HŠSS).

Područja rada i obveze krovnih sportskih udruga u Republici Hrvatskoj propisuje Zakon o sportu, dok se aktivnosti uglavnom financiraju iz državnog proračuna. Ispod je vidljivo financiranje krovnih sportskih udruga od 2012. do 2022. godine.

Tablica 1: Financiranje krovnih sportskih udruga (2012.-2022.)

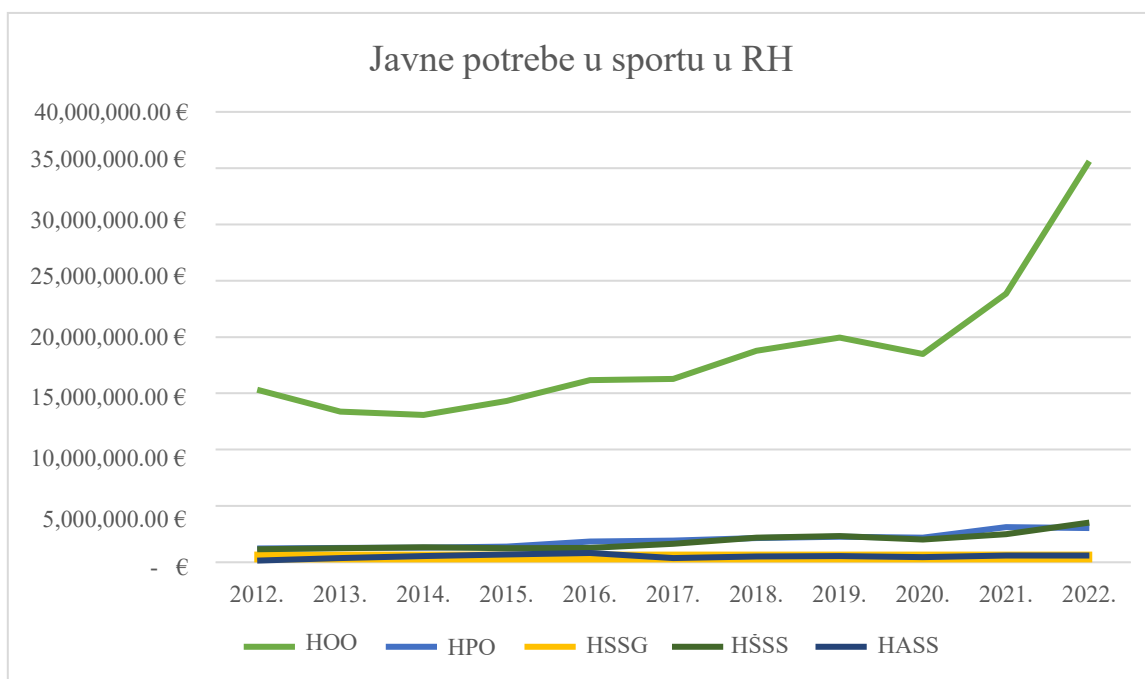
	HOO	HPO	HSSG	HŠSS	HASS	
2012.	15.329.858,43 €	1.231.532,27 €	288.325,07 €	1.154.626,65 €	138.378,56 €	18.142.720,97 €
2013.	13.381.913,87 €	1.268.087,47 €	284.827,20 €	1.253.971,70 €	384.786,53 €	16.573.586,77 €
2014.	13.091.097,33 €	1.314.729,87 €	266.427,60 €	1.331.533,23 €	541.238,80 €	16.545.026,83 €
2015.	14.342.006,13 €	1.384.508,93 €	280.427,60 €	1.251.720,53 €	670.484,13 €	17.929.147,33 €
2016.	16.175.036,00 €	1.860.002,53 €	268.665,07 €	1.292.966,67 €	818.472,55 €	20.415.142,81 €
2017.	16.295.855,87 €	1.931.118,93 €	577.380,00 €	1.648.666,67 €	373.113,33 €	20.826.134,80 €
2018.	18.783.596,67 €	2.160.000,00 €	397.800,00 €	2.200.000,00 €	510.112,00 €	24.051.508,67 €
2019.	19.948.179,60 €	2.266.920,00 €	412.080,93 €	2.324.328,53 €	528.424,93 €	25.479.934,00 €
2020.	18.497.964,27 €	2.176.063,60 €	372.250,53 €	2.030.995,20 €	466.666,67 €	23.543.940,27 €
2021.	23.859.800,40 €	3.122.875,73 €	579.589,91 €	2.491.223,62 €	586.666,67 €	30.640.156,33 €
2022.	35.617.518,41 €	3.031.189,47 €	686.536,85 €	3.529.629,32 €	611.722,00 €	43.476.596,05 €
	205.322.826,97 €	21.747.028,80 €	4.414.310,76 €	20.509.662,12 €	5.630.066,17 €	

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

U Tablici 1 prikazano je financiranje krovnih sportskih udruga Republike Hrvatske u proteklih deset godina. Gledajući tablicu, vidimo da je najveći iznos sredstava otišao za financiranje aktivnosti Hrvatskog olimpijskog odbora (HOO), dok je najmanji iznos

proračunskih sredstava izdvojen za aktivnosti Hrvatskog sportskog saveza gluhih (HSSG). Također, ako usporedimo godine, možemo vidjeti dvije oscilacije odnosno padove. Prvi se dogodio 2013. u usporedbi s 2012. godinom. Financijski resursi rezervirani za sport u 2012. godini bili su nešto više od 1.500.000,00 eura više od financijskih sredstava u 2013. godini. Razlog tome pripisuje se činjenici da je 2012. bila olimpijska godina i da je bilo potrebno izdvojiti više financijskih sredstava za pokrivanje troškova sportaša koji idu na Olimpijske i Paraolimpijske igre. Druga oscilacija, odnosno pad, zabilježena je 2020., kada je proračun za sport smanjen za nešto manje od 2.000.000,00 eura. Razlog tome pripisuje se globalnoj pandemiji koju je uzrokovao COVID-19 kada je postojala zabrana održavanja sportskih natjecanja i općenito velikih sportskih manifestacija. U svim drugim promatranim godinama, financiranje sporta zabilježilo je porast.

Grafikon 6: Javne potrebe u sportu u Republici Hrvatskoj (2012.-2022.)

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

Grafikon 6 pokazuje razliku u raspoređivanju financijskih resursa za potrebe HOO-a i drugih sportskih udruga. HOO nosi najveći proračunski teret, a slijede ga HPO, HŠSS, HASS i

HSSG. Ako usporedimo druge udruge, HPO i HŠSS te HSSG i HASS imaju relativno slične financijske proračune.

Tablica 2: Financiranje krovnih sportskih udruga 2023.

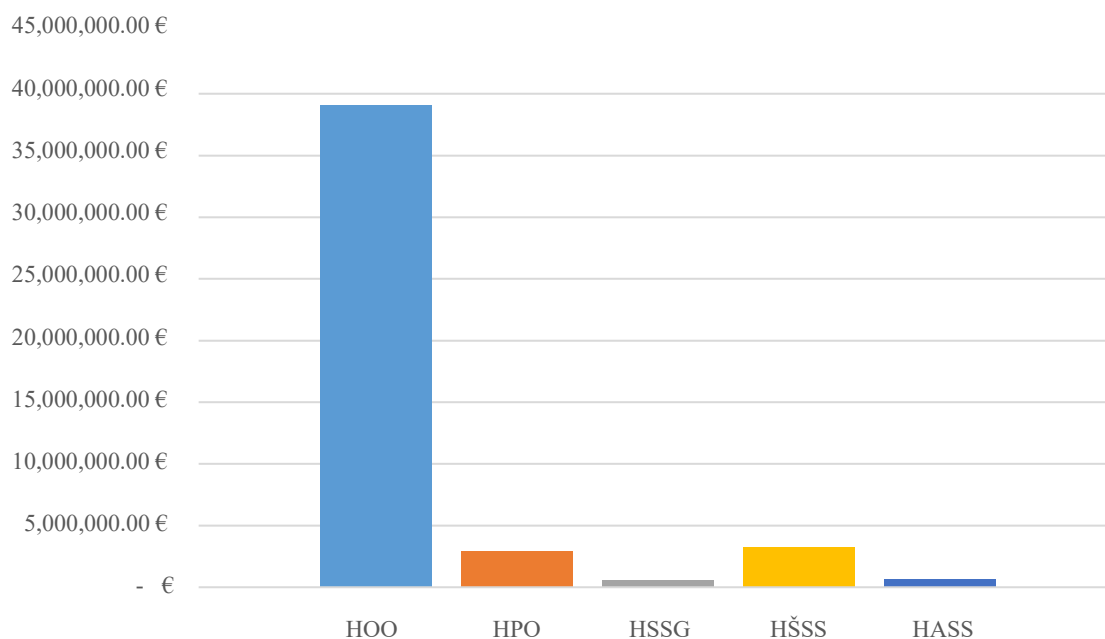
	HOO	HPO	HSSG	HŠSS	HASS
2023. godina	39.057.712,00 €	2.900.000,00 €	590.000,00 €	3.200.000,00 €	610.000,00 €

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

U 2023. vidimo povećanje proračunskih izdvajanja u korist HOO-a, dok su ukupna proračunska sredstva za druge krovne udruge manja nego godinu ranije.

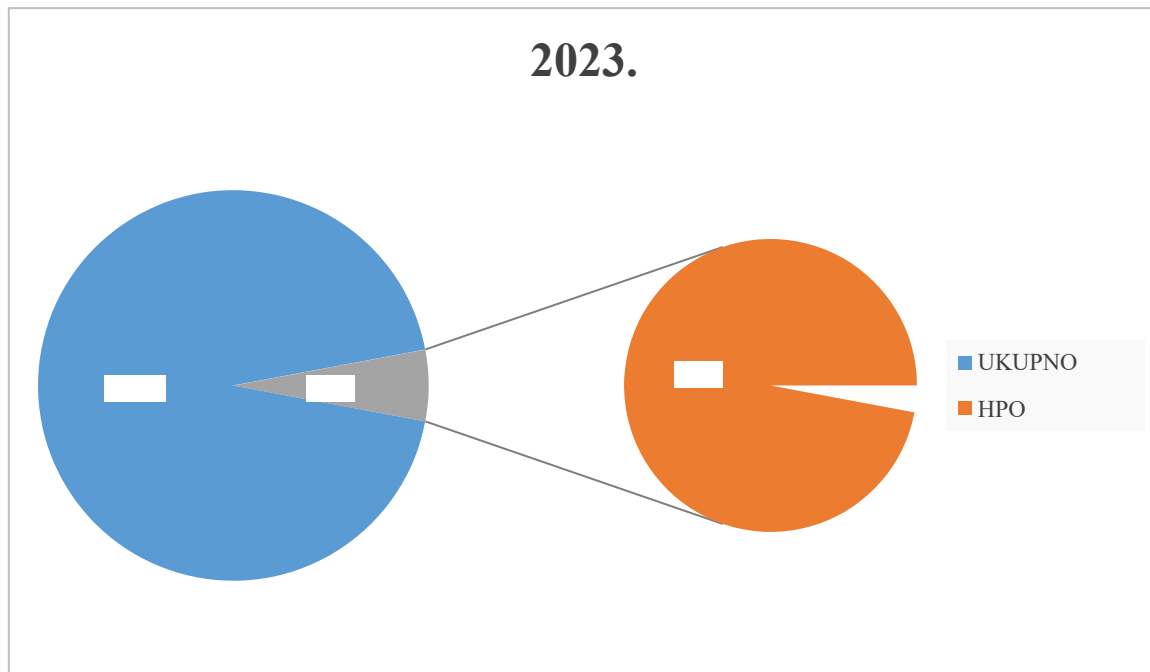
Grafikon 7: Javne potrebe u sportu u Republici Hrvatskoj 2023. godine

Javne potrebe u sportu u RH u 2023.g.

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

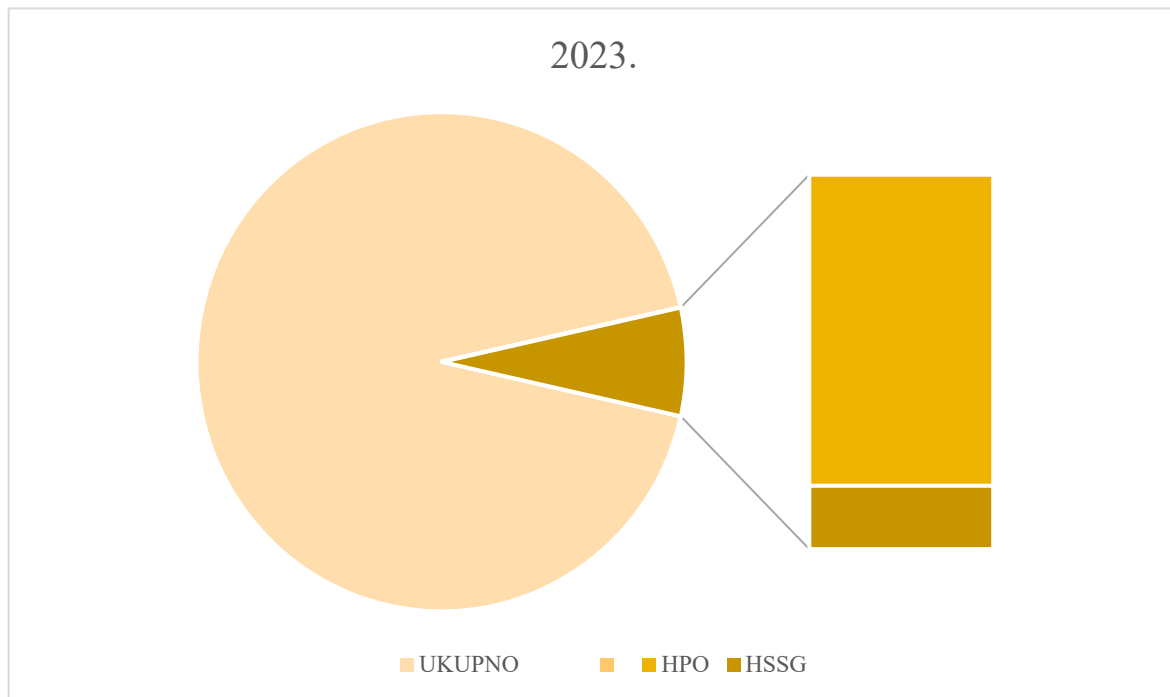
Grafikon 8: Udio financiranja HPO-a u ukupnom sportskom financiranju u 2023.

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

Grafikon 8 pokazuje udio financiranja Hrvatskog paraolimpijskog odbora u sveukupnom financiranju sporta u Republici Hrvatskoj 2023. godine. Ukupni iznos financijskih sredstava za sport u 2023. godini iznosi 46.357.712,00 eura, od čega financijski iznos za HPO iznosi 2.900.000,00 eura. Financijski iznos za HPO iznosi 6% ukupnog financijskog iznosa za sport u Republici Hrvatskoj.

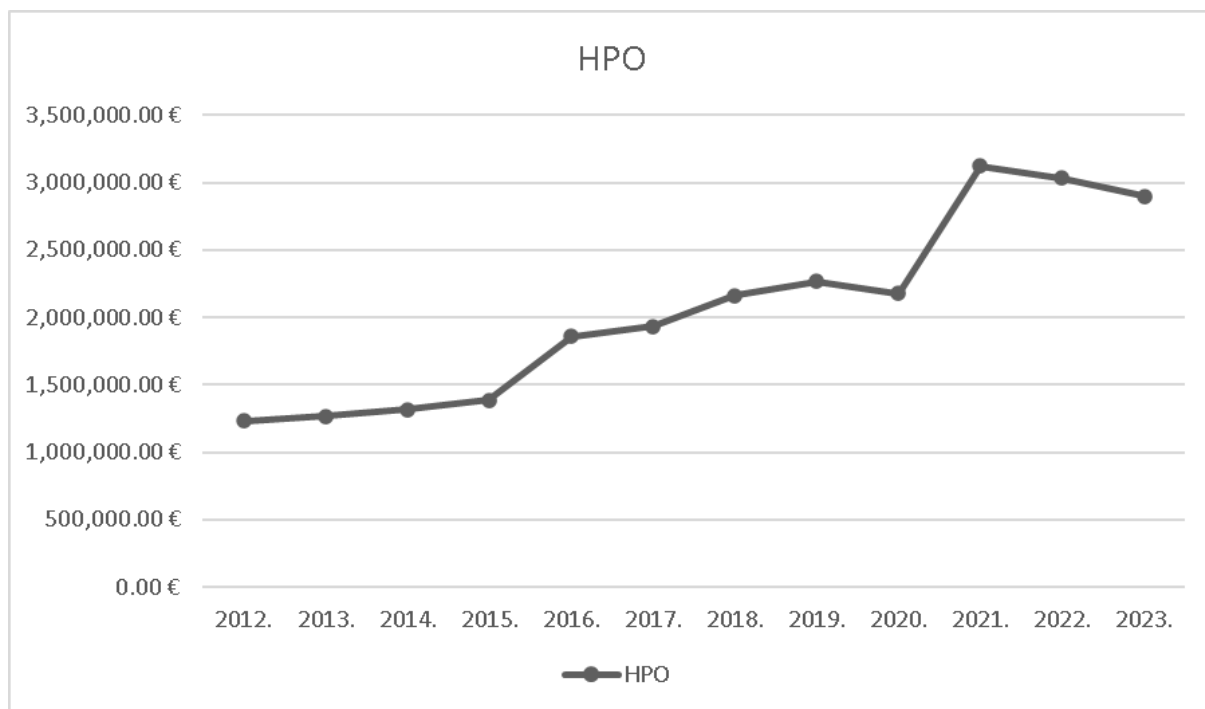
Grafikon 9: Udio parasporta u ukupnom financiranju sporta 2023. godine

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

Dodamo li u kalkulaciju financiranje HSSG-a prikazano na grafikonu 9, zaključujemo da financijska izdvajanja za parasport iznose 6% ukupnih financijskih izdvajanja za sport u Republici Hrvatskoj.

Grafikon 10: Udio u financiranju HPO-a (2012.-2023.)

Izvor: Ministarstvo turizma i sporta RH

Iz grafičkog prikaza 10, možemo vidjeti da je financiranje HPO-a u razdoblju od 2012. do 2023. godine zabilježilo relativno stabilno povećanje. Kontinuirano smanjenje sredstava HPO-a iz državnog proračuna zabilježeno je nakon 2021. godine.

3.2. Upitnici

Glavna ciljna skupina za provođenje upitnika bile su parasportske organizacije i poduzeća. Ukupno je od poduzeća stiglo 25 odgovora, a od sportskih organizacija iz svih država sudionica 38. U obzir je uzeto 20 odgovora, 12 poduzeća i 8 sportskih organizacija.

3.2.1. Popis postavljenih pitanja

Ispod možemo pronaći poveznice gdje su upitnici objavljeni.

3.2.1.1. Upitnici za poduzeća

Slijedi popis pitanja za poduzeća:

Država:

- Hrvatska
- Slovačka
- Slovenija
- Mađarska

1. Koja od sljedećih najbolje opisuje vašu trenutnu ulogu:

- Specijalist/menadžer za DOP
- Korporativna komunikacija
- Marketing
- C-razina

2. Koliko imate radnog iskustva:

- Manje od 5 godina
- Između 5 i 10 godina
- Više od 10 godina

3. Imate li iskustva s parasportom kao privatna osoba?

- Da
- Ne

4. Jeste li stekli bilo kakvo iskustvo s parasportom kroz aktivnosti poduzeća?

- Da
- Ne

Ako je odgovor da, navedite svoje iskustvo:

Piši ovdje...

5. Koja industrija najbolje opisuje vaše poduzeće?

Piši ovdje...

6. Kada je osnovano vaše poduzeće?

- Prije 1-30 godina
- Prije 30 godina i više

7. Kakvo je vlasništvo vašeg poduzeća?

- domaće
- međunarodno

8. Koja je veličina vašeg poduzeća na vašem tržištu?

- Mikropoduzeće (1-9 zaposlenih)
- Malo poduzeće (10-40 zaposlenih)
- Srednje poduzeće (50-249 zaposlenih)
- Veliko poduzeće (250 ili više zaposlenih)

9. U posljednjih deset godina, godišnji prihod našeg poduzeća je:

- povećan
- smanjen
- ostao isti

DOP u vašem poduzeću

10. Po vašem mišljenju, koja je razina svjesnosti u vašoj organizaciji glede pojmova (skala 1-10):

- Društveno odgovorno poslovanje (DOP)
- Okolišno, društveno i korporativno upravljanje (ESG)
- Održivost

11. Koliko su važna sljedeća područja u vašem poduzeću (skala 1-10)?

- Društveno odgovorno poslovanje (DOP)
- Okolišno, društveno i korporativno upravljanje (ESG)
- Održivost

12. Imate li posvećenu osobu (ili odjel) koja je odgovorna za provedbu:

- Društveno odgovornog poslovanja (DOP-a)
- ESG-a
- Održivosti

13. Koliko ste dobro informirani o pravima osoba s invaliditetom u vašoj državi (skala 1-10)?

- U području obrazovanja
- U radnom okruženju
- Zdravstvena pitanja
- Socijalna podrška

14. Koji je postotak osoba s invaliditetom među vašim zaposlenicima?

15. Ima li vaše poduzeće proračun za DOP aktivnosti?

- Da
- Ne

16. Koja je veličina vašeg DOP proračuna?

17. Koji je postotak vašeg proračuna za DOP posvećen sportu za osobe s invaliditetom?

18. Da li vaše poduzeće ulaže u sport za osobe s invaliditetom kroz druge proračune (marketing, promocija, sponzorstva, donacije)?

- Da
- Ne

19. Koji je postotak tog proračuna posvećen sportu za osobe s invaliditetom?

20. Da li vaše poduzeće ulaže u druge sportove?

- Da
- Ne

Ako je tako, koja je veličina ulaganja? *Odgovor je neobavezan.*

Molimo vas, navedite sportske discipline.

Koji je glavni razlog za ulaganje u te sportske discipline?

- Marketinški ciljevi
- Komunikacijski ciljevi
- Ciljevi poslovanja
- Brendiranje poslodavca
- DOP
- Ostalo

21. Jeste li spremni doprinijeti ravnopravnijem društvu i posvetiti dodatnih 30 minuta za Zoom intervju? Nestrpljivi smo da saznamo kako da poboljšamo naš rad kako bi dizajnirali društvo bez predrasuda i postali pouzdan partner.

- Da
- Ne

Ime:

Prezime:

E-mail:

Hvala vam na sudjelovanju!

3.2.1.2. Pitanja za sportske organizacije

Slijede pitanja za sportske organizacije:

Ime:

Prezime:

E-mail:

Ime sportske organizacije:

Država:

- Hrvatska
- Slovenija
- Slovačka
- Mađarska

1. Koja je vaša razina znanja o pojmu društveno odgovorno poslovanje (DOP)?

- Nisam upoznat/a s pojmom
- Čuo/la sam za DOP, ali ne znam ništa o tome
- Djelomično sam upoznat/a sa značenjem pojma
- Poprilično sam upoznat/a sa značenjem pojma
- Znam sve o DOP-u

2. Koliko mislite da je DOP važan za sportsku organizaciju?

- Uopće nije važan
- Donekle je važan
- Vrlo je važan

3. Jeste li ikada kontaktirali poduzeća u vezi bilo kakvog sponzorstva (kupovina opreme, financiranje medalja za natjecanje, financiranje nekih troškova natjecanja itd.)?

- Da (prijeđite na pitanje 4)
- Ne (idite na pitanje 9)

4. Ako je vaš odgovor da, objasnite kako ste pristupili poduzeću (e-mail, osobni kontakt, sastanak, itd.)?

5. Objasnite zašto ste odlučili tražiti sponzorstvo od poduzeća?

6. Koliko poduzeća ste uputili zahtjev za sponzorstvo u posljednja 24 mjeseca?

- 1-5
- 5-10
- 10-15
- 15-20
- 20-30
- Više od 30

7. Koliko vam je trebalo da dobijete sponzorstvo?

- Manje od mjesec dana.
- Više od mjesec dana, manje od 6 mjeseci
- Više od 6 mjeseci, manje od godinu dana
- Više od jedne godine

8. Koliko često šaljete zahtjeve za sponzorstvo?

- Svaki mjesec
- Svaka 3 mjeseca
- Svakih 6 mjeseci
- Svake godine
- Samo ako je potrebno

9. Koji je razlog zašto niste tražili sponzora?

10. Jeste li ikada željeli pitati za sponzorstvo, ali niste znali kako ga tražiti?

11. Jeste li ikada sudjelovali u edukaciji ili seminaru na temu potrage za sponzorstvom?

- Da
- Ne

Ako je vaš odgovor da, molimo vas objasnite.

Ako je vaš odgovor ne, hoćete li biti spremni sudjelovati u ovoj vrsti obrazovanja ili seminara?

12. Ima li vaša organizacija nekakvu politiku sponzorstva?

- Da
- Ne

Ako je tako, molimo vas objasnite kakvu vrstu.

13. Jesu li vas poduzeća ikad kontaktirala u vezi sponzorstva vaše organizacije?

14. Jeste li spremni doprinijeti ravnopravnijem društvu i posvetiti dodatnih 30 minuta za Zoom intervju? Nestrpljivi smo da saznamo kako da poboljšamo naš rad kako bi dizajnirali društvo bez predrasuda i postali pouzdan partner.

- Da
- Ne

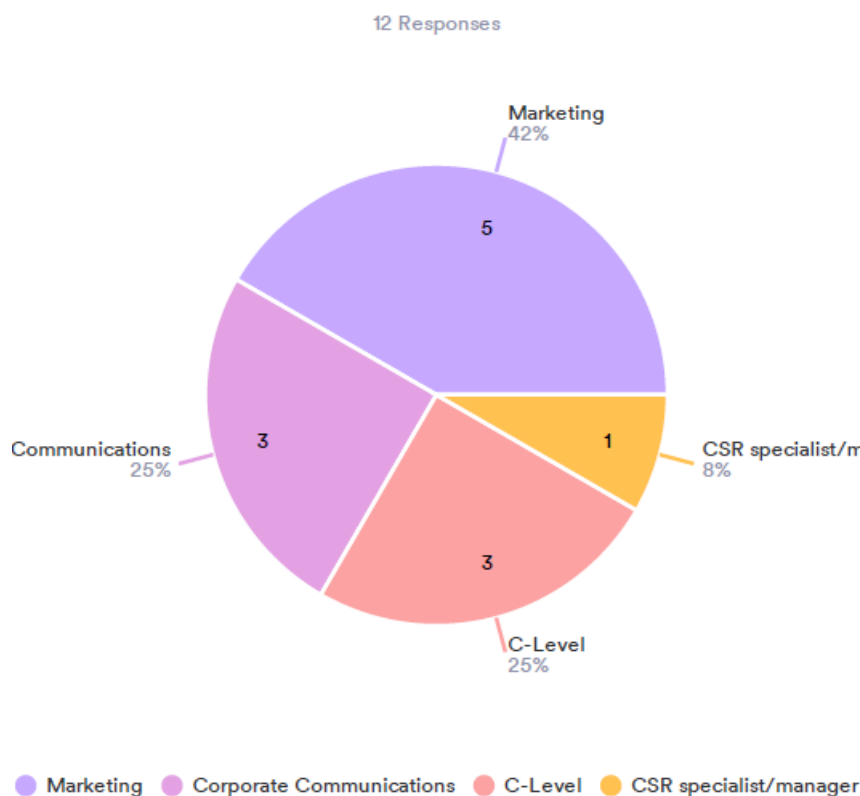
3.2.2. Analiza dobivenih podataka

Podaci prikupljeni upitnicima prikazani su ispod. Uzeta su u obzir tri poduzeća i dvije sportske organizacije iz svake države sudionice.

3.2.2.1. Poduzeća

Grafikon 11: Koja od sljedećih najbolje opisuje vašu trenutnu ulogu?

1. Which of the following best describes your current role:

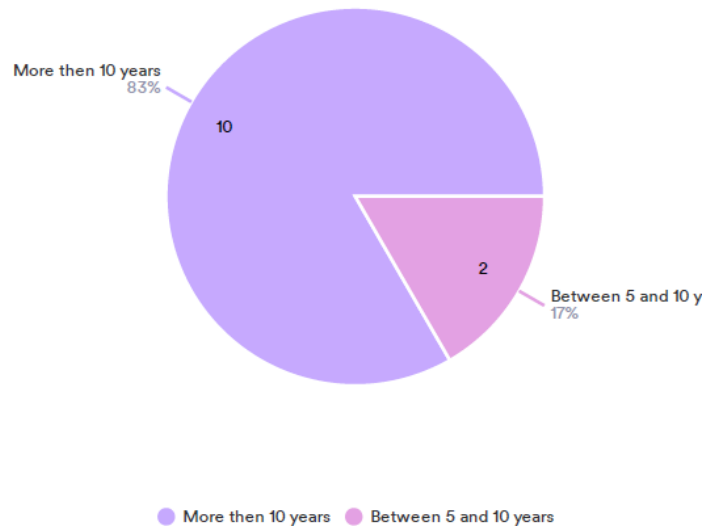

Iz predloženog grafikona može se vidjeti da od promatranih poduzeća 42% ispitanika koji su popunjavali upitnik radi na području marketinga, 25% na području komunikacija i C-razini, a samo 8%, odnosno 1 sudionik, radi na području DOP-a.

Grafikon 12: Koliko imate radnog iskustva?

2. How much work experience do you have:

12 Responses

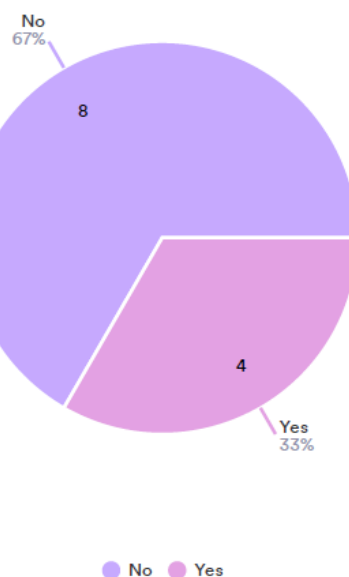

Od ispitanika koji su ispunili upitnik 82% ima više od 10 godina radnog iskustva, dok 17% ima između 5 i 10 godina radnog iskustva.

Grafikon 13: Imate li iskustva s parasportom kao privatna osoba?

3. Do you have any experience with Parasport as a privat person?

12 Responses

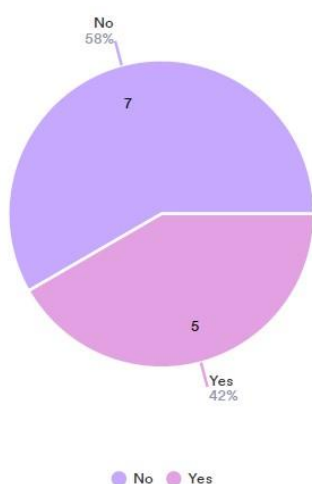

Od ispitanika koji su popunjavali upitnik, 67%, odnosno njih 8, nemaju iskustva s parasportom, dok 33% tvrdi da kao privatni pojedinci imaju iskustva s parasportom.

Grafikon 14: Jeste li stekli bilo kakvo iskustvo s parasportom kroz aktivnosti poduzeća?

4. Did you gain any experience with Parasport through a company activity?

12 Responses

If the answer is yes, please specify your experience:

5 Responses

Data	Responses
Our company has been supporting paralympic association for more than 18 years.	1
I am responsible for our co-operation with Hungarian Paralympic Committee since 2017. As a project lead I am leading the Olympic and Paralympic Partnership Movement project in Hungary.	1
Through various activities as a sponsor of National Parasport Committee.	1
getting to know parasport and paraathletes via helping organize communication projects.	1
Our company is a sponsor of Paralympic Committee for 6 + years. Together we created new campaigns, developed new programs for young disabled people and overturned the view on Parasport in Slovenian society quite a lot.	1

58% ispitanika izjavilo je kako nisu stekli iskustvo s parasportom kroz aktivnosti u poduzeću u kojem rade, dok je 42% njih imalo iskustvo u samom poduzeću. Od onih ispitanika koji su stekli iskustvo u poduzeću, većina ih je dobila iskustvo u parasportu od suradnje poduzeća s Nacionalnim paraolimpijskim odborom.

Grafikon 15: Koja industrija najbolje opisuje vaše poduzeće?

5. What industry best describes your company?

11 Responses

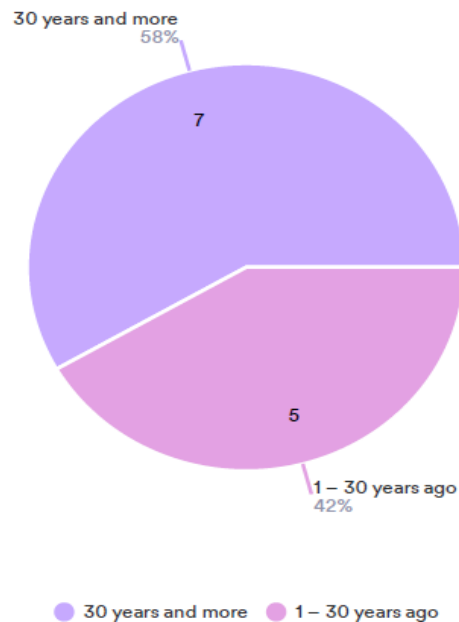
Data	Responses
Insurance company	2
Woundcare, OR product selling	1
Commersal	1
Consulting, finance, tax	1
Air Traffic industry (Air Traffic Management)	1
energy supply	1
Insurance	1
Lottery.	1
communication management	1

Ispitanici su izjavili kako rade u sljedećim industrijama: osiguravajuća poduzeća, zaštita ozljeda, komercijalna poduzeća, savjetovanje, financije, industrija zračnog prometa, opskrba energijom, osiguranje, lutrija i upravljanje komunikacijama.

Grafikon 16: Kada je vaše poduzeće osnovano?

6. When was your company established?

12 Responses

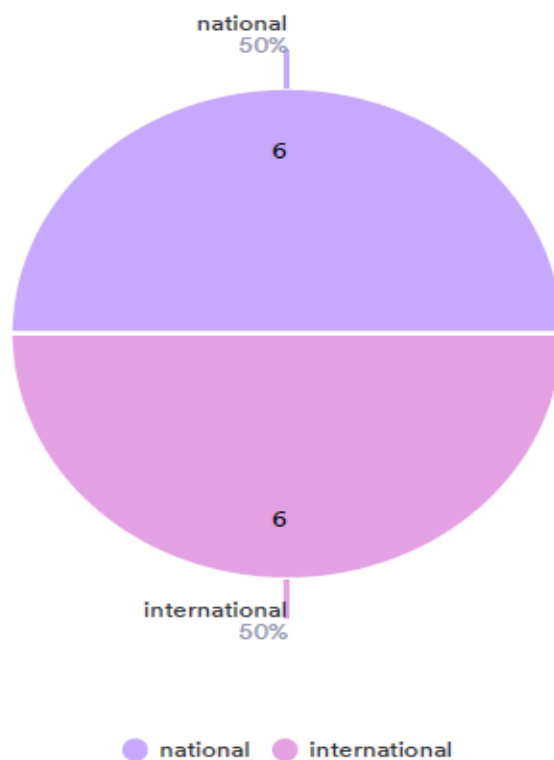

58% poduzeća osnovano je prije više od 30 godina, a 42% između 1 i 30 godina.

Grafikon 17: Kakvo je vlasništvo vašeg poduzeća?

7. Is your company ownership:

12 Responses

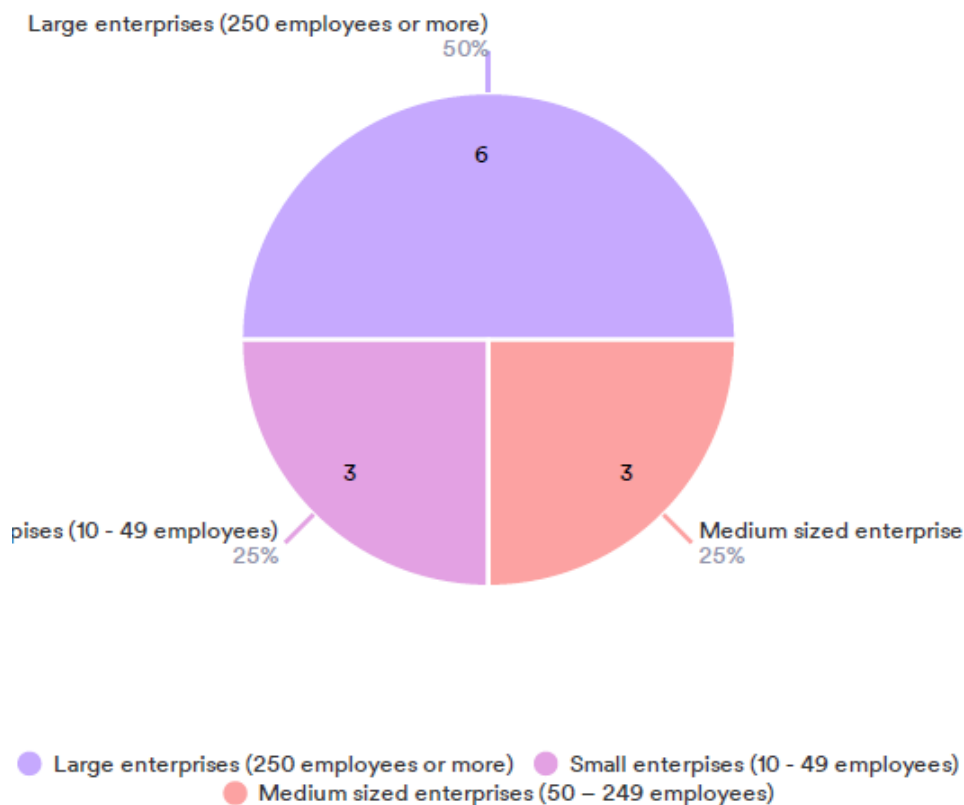

Što se tiče vlasništva poduzeća, odgovori su jednaki: 50% poduzeća u nacionalnom je vlasništvu, a 50% u međunarodnom.

Grafikon 18: Koja je veličina vašeg poduzeća na vašem tržištu?

8. What is the size of your company in your respective market?

12 Responses

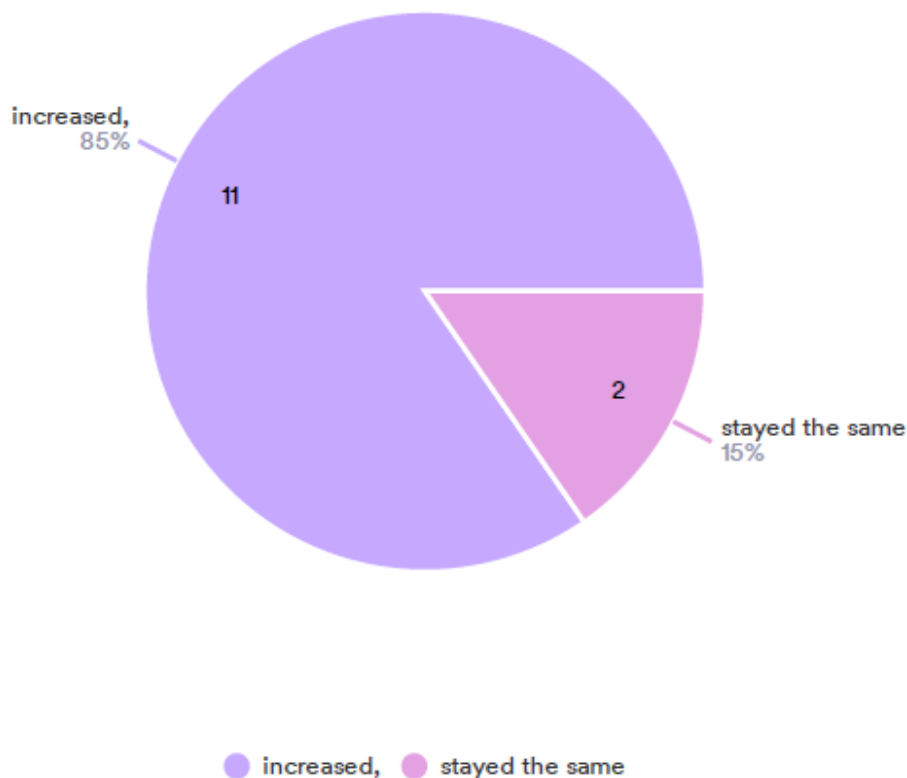

50% ispitanika radi u velikim poduzećima, 25% u srednjim i 25% u malim poduzećima.

Grafikon 19: Tijekom posljednjih deset godina godišnji su se prihodi našeg poduzeća:

9. During the last ten years our company's annual revenue:

13 Responses

Ako govorimo o godišnjim prihodima poduzeća u posljednjih deset godina, 85% ispitanika ističe kako su prihodi njihovog poduzeća povećani, a 15% tvrdi da su ostali isti.

Kada govorimo o razini svijesti u organizacijama glede određenih pojmova, možemo vidjeti sljedeće rezultate:

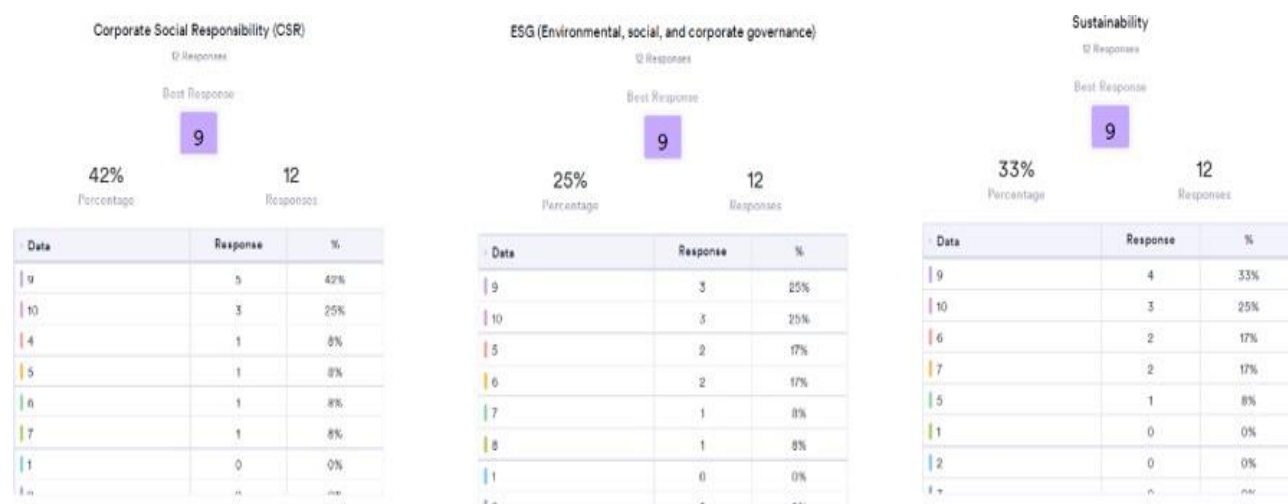
Grafikon 20: Koja je razina svijesti u organizacijama u pogledu pojmova:

Na ljestvici od 1 do 10, 42% ispitanika reklo je kako je razina svijesti o DOP-u 9, 17% dalo je ocjenu 10, a ostali od 4 do 8. Ako govorimo o razini svijesti vezano uz ESG, 33% je dalo ocjenu 8, 25% ocjenu 10, 17% ocjenu 4, a ostali su dali ocjene od 5 do 7. I na kraju, 25% je reklo kako je razina svijesti glede održivosti 9, 17% je dalo ocjene 5, 7, 8 i 10, a 8% ocjenu 6.

Ako govorimo o važnosti sljedećih područja u poduzeću, možemo vidjeti sljedeće rezultate:

Grafikon 21: Koja je važnost sljedećih područja u poduzeću:

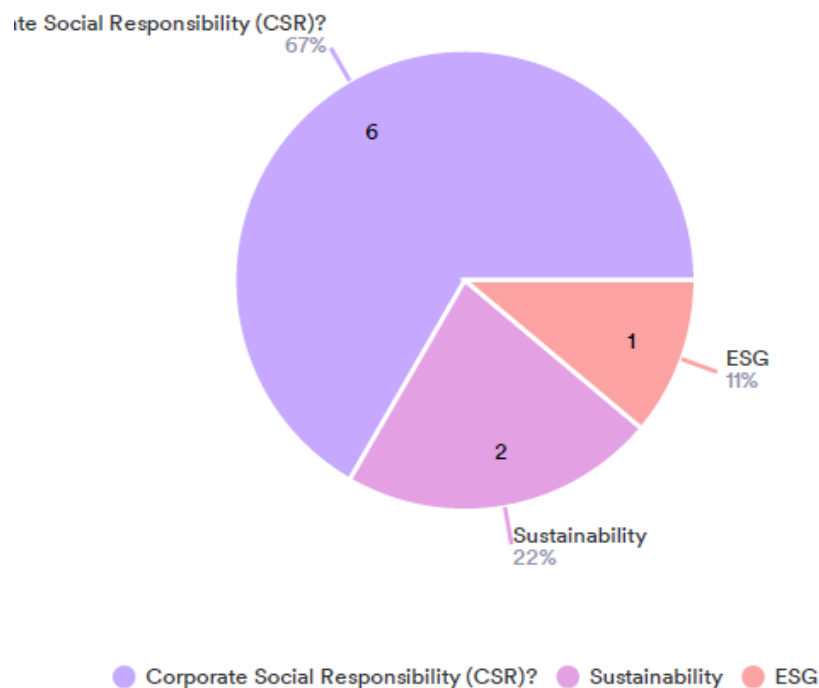

Na ljestvici od 1 do 10, 42% dalo je ocjenu značaja DOP-a 9, 25% je dalo 10, a ostali su dali od 4 do 7. Ako govorimo o važnosti ESG-a, 25% je dalo ocjene 9 i 10, 17% je dalo ocjene 5 i 6, a ostali ocjene 7 i 8. I na kraju, 33% je reklo kako je značaj održivosti 9, 25% je dalo ocjenu 10, 17% ocjene 6, 7, i 10, a 8% je dalo ocjenu 5.

Grafikon 22: Imate li posvećenu osobu (ili odjel) koji je odgovoran za provedbu:

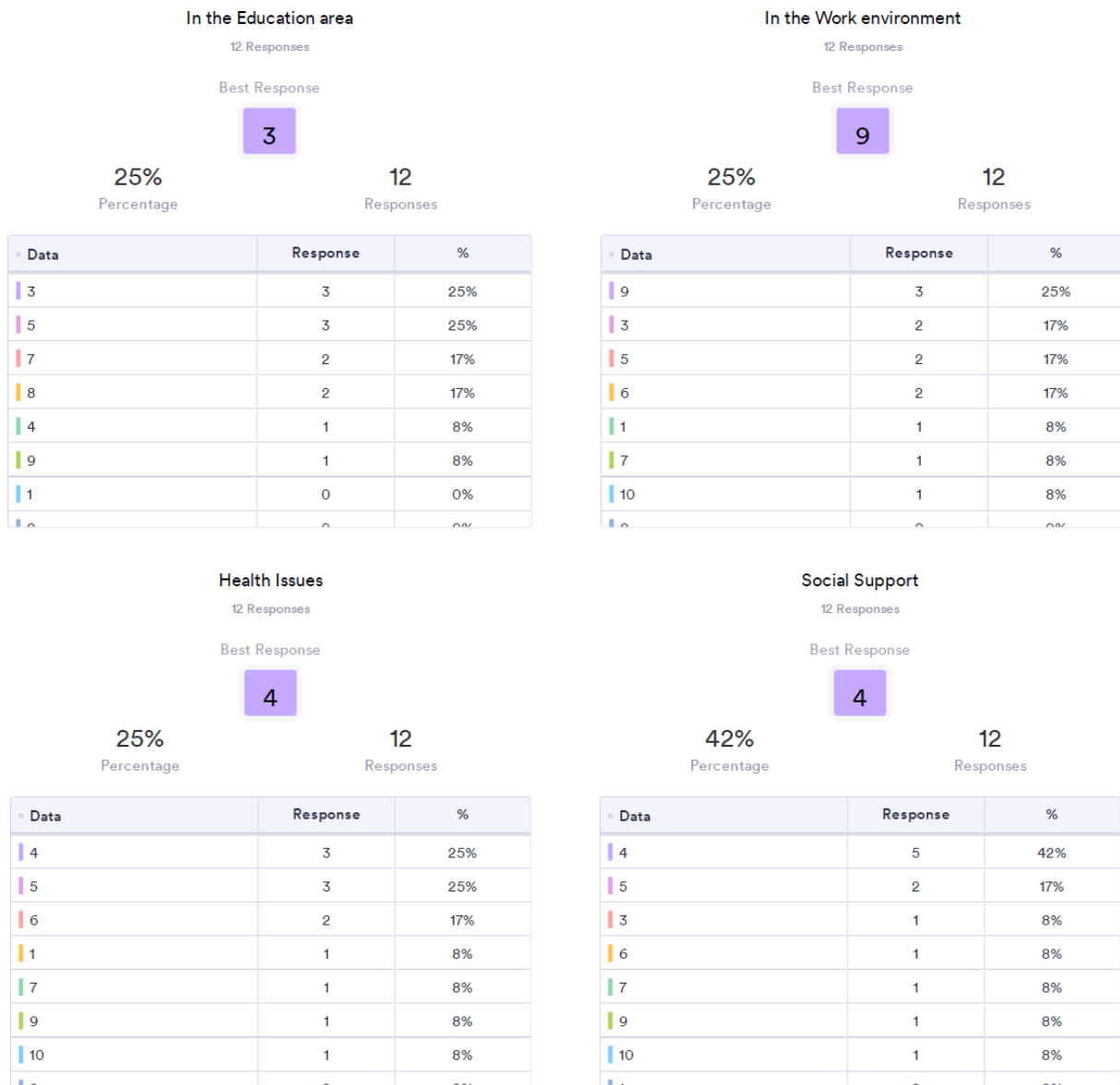
12. Do you have a dedicated person (or department) which is responsible to implement:

9 Responses

67% ispitanika ističe kako imaju osobu ili odjel zadužene za provedbu DOP-a, 22% za održivost, a 11% za ESG.

Sljedeće pitanje bilo je posvećeno tome koliko su ispitanici informirani o pravima osoba s invaliditetom u svojoj državi.

Grafikon 23: Koliko ste dobro informirani o pravima osoba s invaliditetom u vašoj državi?

Na ljestvici od 1 do 10, 25% dalo je ocjene 3 i 5 koliko su dobro informirani o pravima osoba s invaliditetom na području obrazovanja, 17% dalo je ocjene 7 i 8, a ostali su dali 4 i 9. Ako govorimo o radnom okruženju, 25% je dalo ocjenu 9, 17% je dalo ocjene 3, 5 i 6, a ostali su dali ocjene 1, 7 i 10. O zdravstvenim problemima, 25% je dalo ocjene 4 i 5, 17% ocjenu 6, a 8% ocjene 1, 7, 9 i 10. I na kraju, što se tiče socijalne potpore, 42% je dalo ocjenu 4, 17% ocjenu 5, a 8% ocjene 3, 6, 7, 9 i 10.

14. What is the % of persons with disability among your employees?

12 Responses

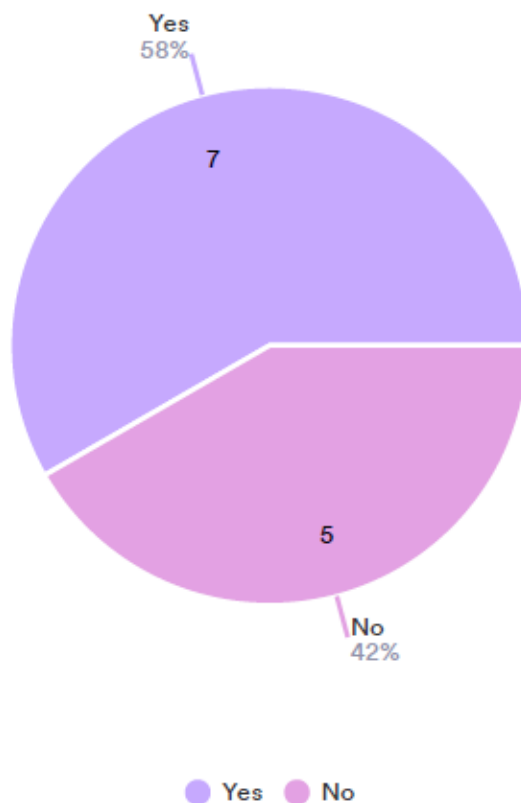
Data	Responses
0	4
2%	1
< 1%	1
8%	1
dont know	1
Dont know	1
below 1%	1
7 %	1
- / -	1

Od 12 ispitanika, jedan je odgovorio kako je među zaposlenicima 8% osoba s invaliditetom, jedan je odgovorio da ih je 7%, jedan je odgovorio 2%, a ostali su odgovori bili 1%, ispod 1% ili ne.

Grafikon 25: Ima li vaše poduzeće proračun posvećen DOP aktivnostima?

15. Does your company have a budget dedicated to CSR activities?

12 Responses

58% ispitanika reklo je kako njihovo poduzeće ima proračun namijenjen DOP-u, suprotno 42% koji su odgovorili kako nemaju proračun namijenjen DOP-u.

Grafikon 26: Koja je veličina vašeg DOP proračuna?

16. What is the size of your CSR budget?

11 Responses

Data	Responses
0	4
No info	1
N/A	1
xx	1
30 000eur	1
n.a.	1
100k Eur.	1
n/a	1

Jedan od ispitanika izjavio je kako je njihov proračun iznosio 100.000 eura, a drugi je rekao 30.000 eura. Ostali ispitanici nisu dali informacije.

Grafikon 27: Koji je postotak vašeg DOP proračuna posvećen sportu za osobe s invaliditetom?

17. What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

10 Responses

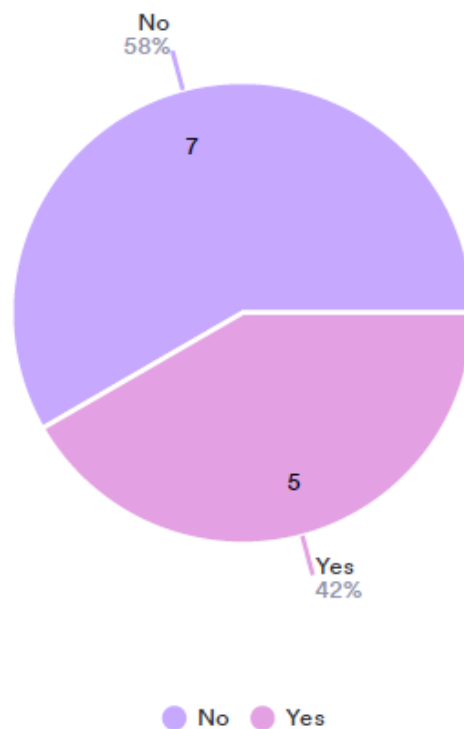
Data	Responses
0	3
No info	1
Do not know	1
20%	1
0%	1
12%	1
About half. directly or indirectly.	1
25 %	1

Jedan od ispitanika rekao je kako je polovica proračuna za DOP izdvojena za sport za osobe s invaliditetom, jedan je rekao kako je 25% izdvojeno, dvojica su odgovorila kako je 20% i 25% proračuna izdvojeno, a ostali su odgovorili kako nemaju nikakav postotak proračuna koji je izdvojen za parasport.

Grafikon 28: Da li vaše poduzeće ulaže u sport za osobe s invaliditetom iz drugih proračuna?

18. Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations....)?

12 Responses

Od 12 odgovora, 58% je reklo kako njihovo poduzeće ne ulaže u parasport, a 42% je reklo kako njihovo poduzeće ulaže u parasport.

19. What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

9 Responses

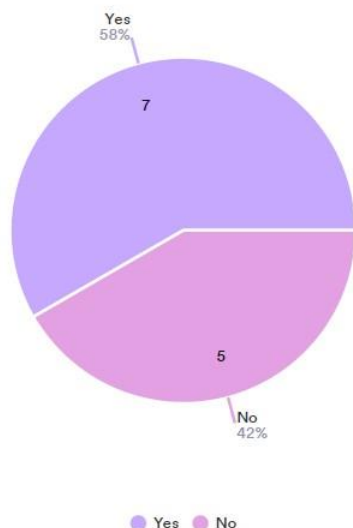
Data	Responses
0	4
No info	1
Not evaluated	1
n.a.	1
About 30%	1
30 %	1

Dvojica ispitanika odgovorila su kako je 30% tog njihovog proračuna izdvojeno za sport za osobe s invaliditetom.

Grafikon 30: Da li vaše poduzeće ulaže u druge sportove?

20. Does your company invest in other sports?

12 Responses

If yes, what is the size of the investment?

9 Responses

Data	Responses
0	3
No info	1
Not sharable	1
20000	1
n.a.	1
Much smaller than in Parasport.	1
n/a	1

58% ispitanika reklo je kako njihovo poduzeće ulaže u redovite sportove, uglavnom u rukomet, biatlon, tenis, skijanje, atletiku, košarku, kanu na divljim vodama i olimpijske sportove općenito. Glavni razlog ulaganja u sport su marketinški ciljevi.

Grafikon 31: Navedite sportske discipline.

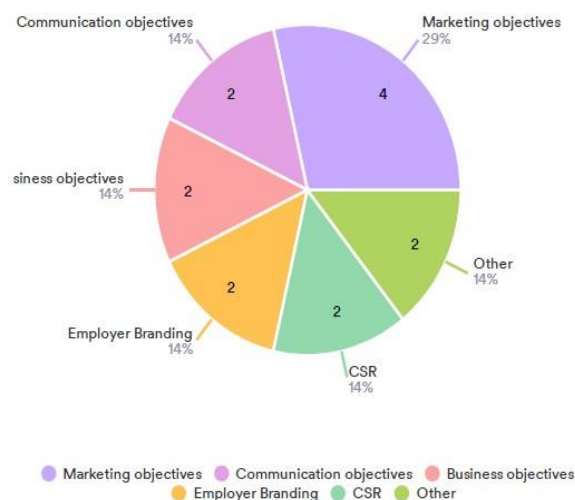
Please name the sports disciplines

10 Responses

Data	Responses
/	2
Handball, waterpolo	1
Biathlon	1
tennis, skiing, athletics, basketball, white water canoeing	1
Tennis, run	1
Olympic partnership in general no dedicated discipline	1
National Athletics.	1
0	1
Handball	1

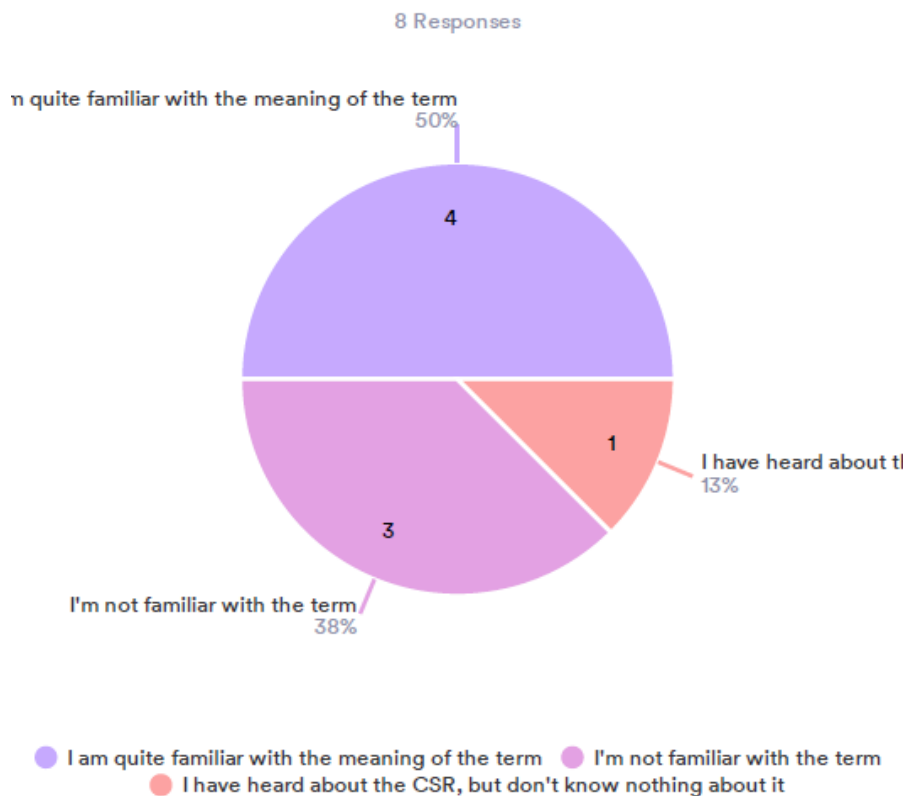
What is the main reason for investing in those sports disciplines?

14 Responses

Grafikon 32: Koja je vaša razina znanja o pojmu društveno odgovorno poslovanje (DOP)?

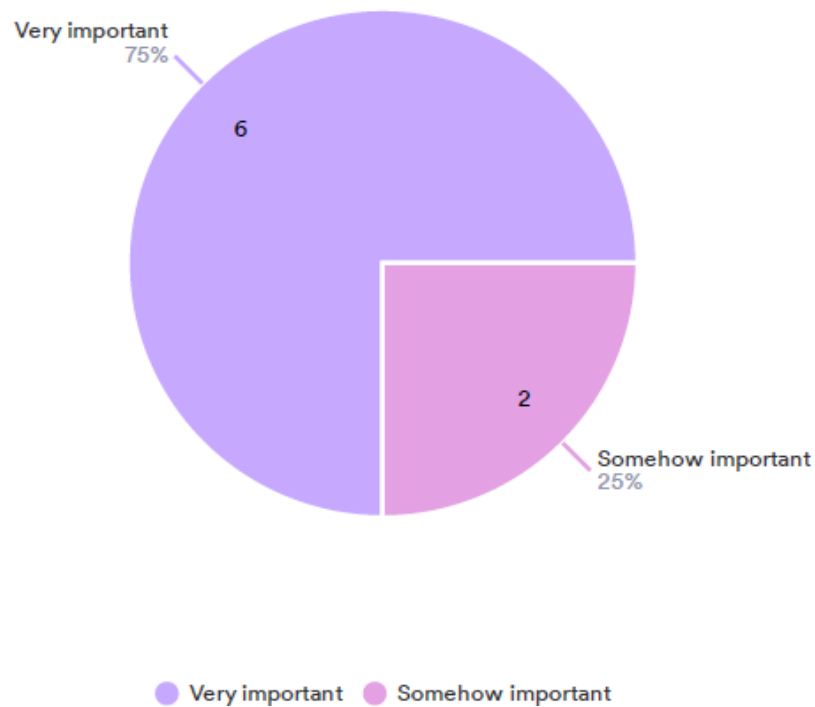
1. What is your level of knowledge regarding the term Corporate Social Responsibility (CSR)?

Od 8 ispitanika, 50% ih je reklo da su prilično upoznati sa značenjem izraza DOP, 38% nije upoznato s pojmom, a 13% je čulo za njega, ali ne zna ništa o njemu.

2. How important do you think CSR is to a sport organization?

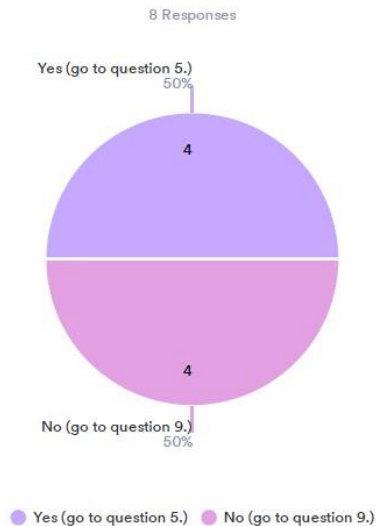
8 Responses

75% ispitanika reklo je kako je DOP vrlo važan za sportsku organizaciju, a 25% je reklo kako je donekle važan.

Grafikon 34: Jeste li ikada kontaktirali poduzeća u vezi bilo kakvog sponzorstva i kako ste im pristupili?

3. Have you ever contacted companies regarding any kind of sponsorship (buying equipment, financing medals for the competition, financing some competition costs, etc.)??

4. If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

2 Responses

Data	Responses
personal contact	1
With the help of professional staff, using online tools, platforms like linkedin, campaigns, for ex. edm, data mining. If we have good matchings, then we switch to personal meetings.	1

50% ispitanika kontaktiralo je poduzeća vezano za sponzorstvo. Alati za to bili su osobni kontakt, profesionalno osoblje, online alati, online platforme, kampanje itd.

Grafikon 35: Objasnite zašto ste odlučili tražiti sponzorstvo od poduzeća?

5. Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

5 Responses

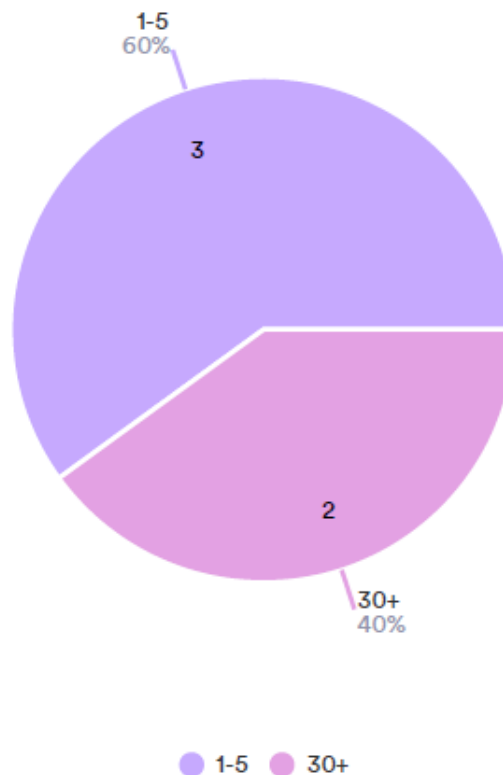
Data	Responses
small club,	1
no finance support from government	1
As a non profit organization we have to collect money for managing our projects. Seeking for sponsorship it is part of our fundraising work.	1
When you organising a sport event, you are always lack of funds. The funds we got from the state aren't enough for the events of certain international level.	1
For realization the program of paraswimmers	1

Glavni razlozi za potragu za sponzorstvom bili su: nedostatak vladine potpore, upravljanje projektima, financiranje sportskih manifestacija i realizacija programa parasporta.

Grafikon 36: Koliko poduzeća ste uputili zahtjev za sponzorstvo u posljednja 24 mjeseca?

6. To how many companies have you sent the request for sponsorship in the last 24 months?

5 Responses

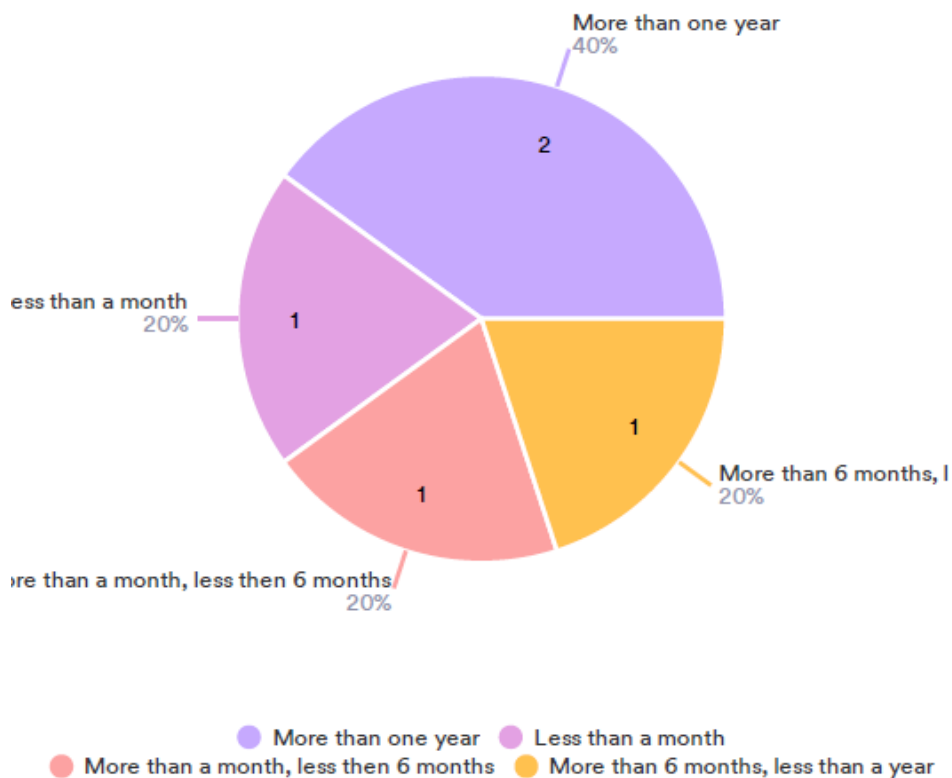

Od pet ispitanika, 60% je reklo kako su u posljednja 24 mjeseca poslali 1-5 zahtjeva za sponzorstvo, a 40% više od 30 zahtjeva za sponzorstvo.

Grafikon 37: Koliko vam je trebalo da dobijete sponzorstvo?

7. How long did it take you to get sponsorship?

5 Responses

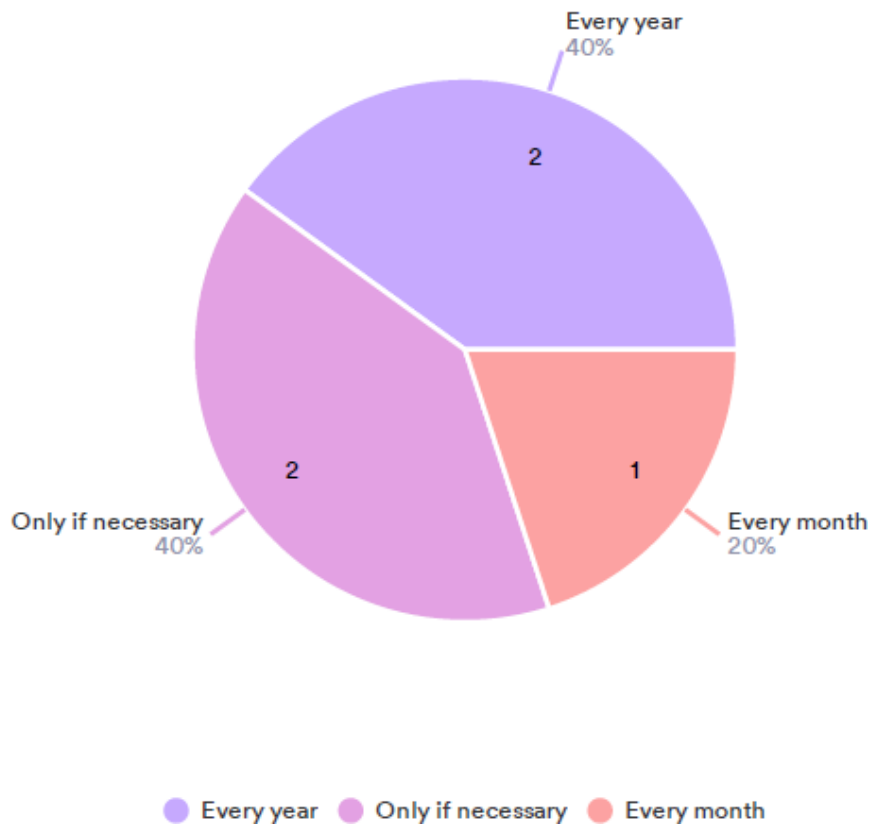

Od pet ispitanika, 60% je dobilo sponzorstvo u manje od godinu dana, a ostalih 40% trebalo je više od jedne godine.

Grafikon 38: Koliko često šaljete zahtjeve za sponzorstvo?

8. How often do you send sponsorship requests?

5 Responses

20% ispitanika reklo je kako traže sponzorstvo svakog mjeseca, 40% traži sponzorstvo svake godine, a 40% samo ako je potrebno.

Grafikon 39: Koji je razlog zašto niste tražili sponzorstvo?

9. What is the reason why you did not seek sponsorship?

4 Responses

Data	Responses
Asking only local companies in the region	1
We tried to solve it from another source.	1
We did not have the knowledge how to do it.	1
Enough finance for the program	1

Grafikon 40: Jeste li ikada željeli pitati za sponzorstvo, ali niste znali kako ga tražiti?

10. Did you ever want to ask for sponsorship, but didn't know how to ask for it?

5 Responses

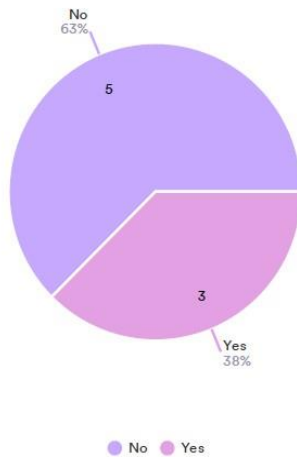
Data	Responses
No.	2
no	1
We thought about it, but it's a difficult question.	1
Yes.	1

Jedan od glavnih razloga zašto nisu tražili sponzorstvo bilo je uglavnom dovoljno financija za provedbu programa. Samo je jedan ispitanik rekao da ne zna kako ga tražiti.

Grafikon 41: Jeste li ikada sudjelovali u edukaciji ili seminaru na temu traženja sponzorstva?

11. Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

8 Responses

If your answer is yes, please explain.

3 Responses

Data	Responses
I have studied this at University.	1
Sports sponsorship was a part of my formal education.	1
We had a seminar for that. It was runing by Zsis	1

Grafikon 42: Biste li biti spremni sudjelovati u toj vrsti edukacije ili seminaru?

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

5 Responses

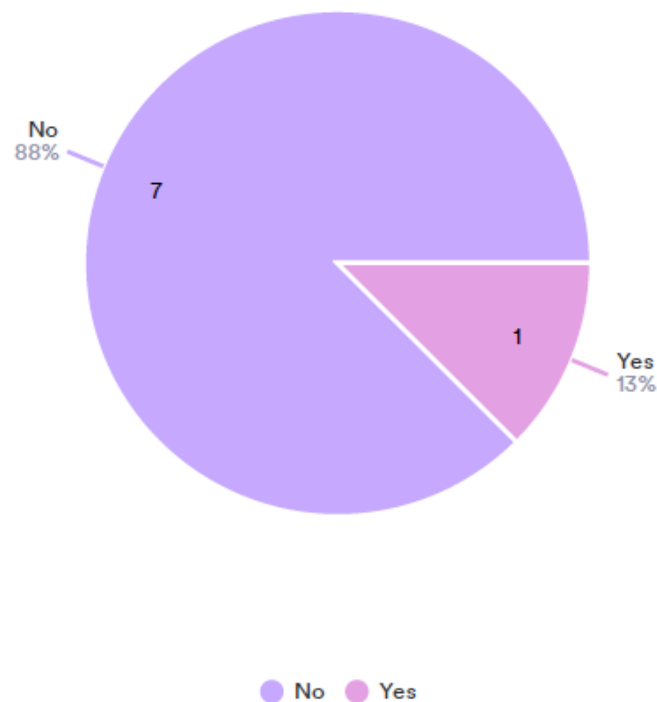
Data	Responses
maybe	1
yes	1
igen	1
No	1
Yes.	1

38% ispitanika sudjelovalo je u edukaciji ili seminaru na temu potrage za sponzorstvom. Većina njih ima sponzorstvo kao dio formalnog obrazovanja, a samo je jedan bio na seminaru. Od onih koji nisu sudjelovali u takvim seminarima, većina je izjavila kako su spremni sudjelovati na seminarima vezanim za potragu za sponzorstvom.

Grafikon 43: Ima li vaša organizacija kakvu politiku sponzorstva?

12. Does your organization have any kind of sponsorship policy?

8 Responses

Od 8 ispitanika samo je jedan (13%) izjavio kako njegova sportska organizacija ima bilo kakvu politiku sponzorstva. 88% organizacija nema takvu politiku.

Grafikon 44: Jesu li vas poduzeća ikad kontaktirala u vezi sponzorstva vaše organizacije u bilo kojem obliku?

13. Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

6 Responses

Data	Responses
no	1
only with discounts, or just some personal support	1
Some individual "sponsors", smaller companies.	1
Yes, they were interested in sponsoring some events.	1
People did contact us, offering mainly discounts for their products. It didnt seem an equal trade.	1
Yes. If we have any needs they asked.	1

Poduzeća koja su kontaktirala sportske organizacije uglavnom su nudila popuste na svoje proizvode. Međutim, neki su bili voljni sponzorirati određene sportske događaje ili određene pojedinačne parasportaše.

3.2.3. Usporedba podataka po državama

Podaci prikupljeni upitnicima prikazani su ispod. Rezultati su podijeljeni po državama.

Grafikon 45: Imate li iskustva s parasportom kao privatna osoba?

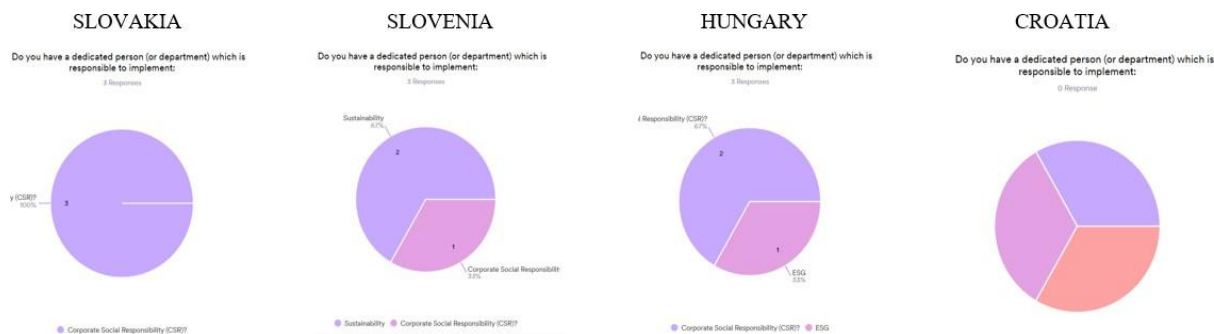
Zaposlenici poduzeća u Slovačkoj i Sloveniji istaknuli su kako kao privatne osobe nemaju iskustva u parasportu, u Mađarskoj, s druge strane, imaju iskustva u parasportu, dok su u Hrvatskoj odgovori podijeljeni.

Grafikon 46: Jeste li stekli bilo kakvo iskustvo s parasportom kroz aktivnosti poduzeća?

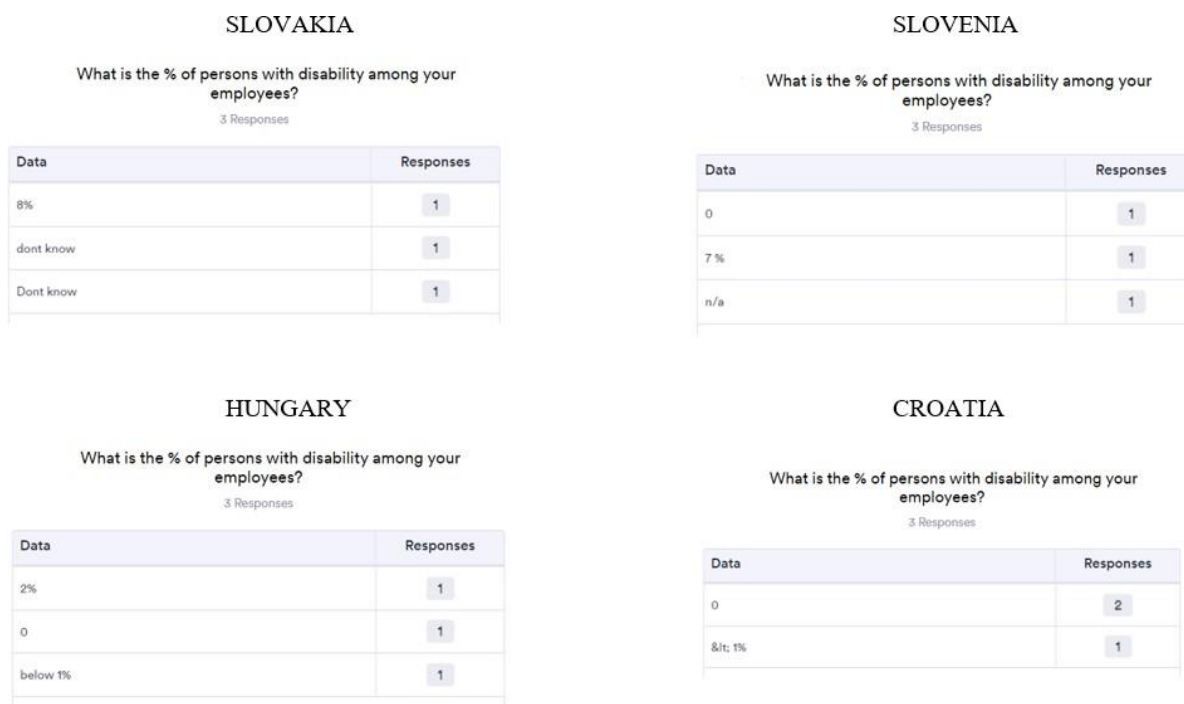
Poduzeća u Slovačkoj, Sloveniji i Mađarskoj predstavljaju zaposlenicima parasport kroz poslovne aktivnosti. U Hrvatskoj poduzeća nemaju takve aktivnosti.

Grafikon 47: Imate li posvećenu osobu (ili odjel) koji je odgovoran za provedbu:

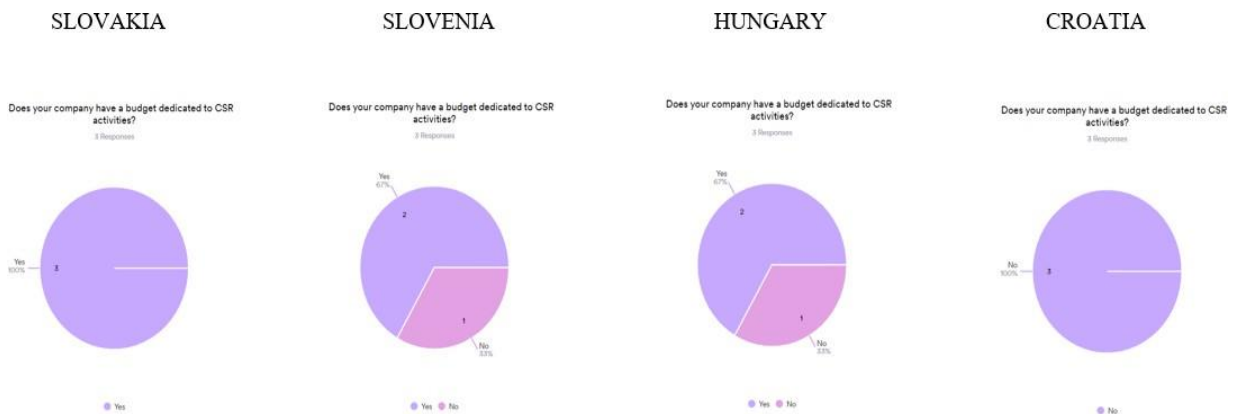
Poduzeća u Slovačkoj, Sloveniji i Mađarskoj imaju osobu ili odjel zadužen za DOP, Slovenija također ima osobu/odjel za održivost, dok Mađarska ima osobu/odjel za ESG.

Grafikon 48: Koji je postotak osoba s invaliditetom među vašim zaposlenicima?

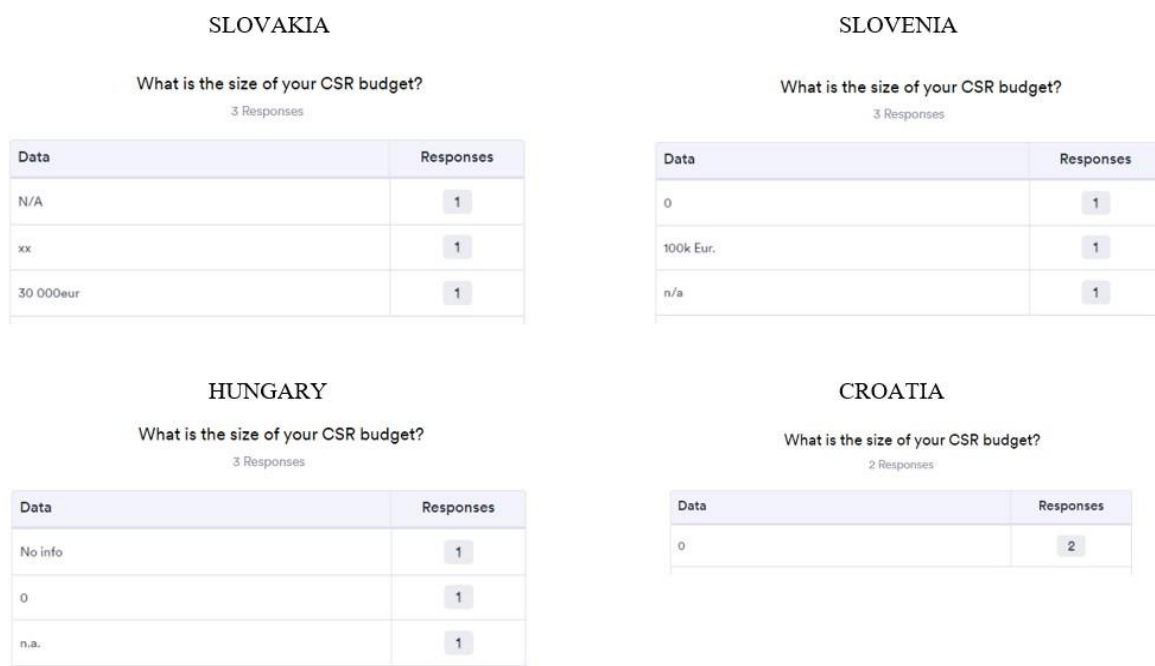
Svaka država sudionica ima poduzeće koje među svojim zaposlenicima ima osobe s invaliditetom. Najviši postotak (8%) nalazi se u Slovačkoj, dok je najniži u Hrvatskoj (1%).

Grafikon 49: Ima li vaše poduzeće proračun posvećen DOP aktivnostima?

Poduzeća u Slovačkoj, Sloveniji i Mađarskoj imaju proračun izdvojen za DOP aktivnosti. Hrvatska poduzeća nemaju poseban proračun za DOP aktivnosti.

Grafikon 50: Koja je veličina vašeg DOP proračuna?

Poduzeće u Sloveniji ima najveći proračun za DOP aktivnosti, odnosno 100.000 eura, nakon čega slijedi 30.000 eura u Slovačkoj, dok za Mađarsku nema točnih podataka.

Grafikon 51: Koji je postotak vašeg DOP proračuna posvećen sportu za osobe s invaliditetom?

SLOVAKIA

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
Do not know	1
20%	1
0%	1

SLOVENIA

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
0	1
About half, directly or indirectly.	1
25 %	1

HUNGARY

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
No info	1
0	1
12%	1

CROATIA

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

1 Response

Data	Responses
0	1

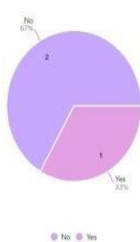
Najveći postotak proračuna DOP-a izdvojen je za parasport u Sloveniji, gdje u nekim poduzećima dostiže 50% sredstava, a zatim u Slovačkoj, gdje je za parasport izdvojeno 20% sredstava i konačno u Mađarskoj, koja za parasport izdvaja 12% sredstava.

Grafikon 52: Da li vaše poduzeće ulaže u sport za osobe s invaliditetom iz drugih proračuna?

SLOVAKIA

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

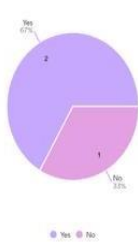
3 Responses

SLOVENIA

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

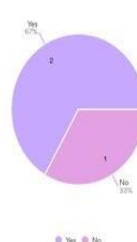
3 Responses

HUNGARY

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

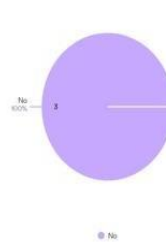
3 Responses

CROATIA

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

3 Responses

Više od 50% ispitanih poduzeća u Sloveniji i Mađarskoj financira parasport iz nekih drugih izvora, a 33% poduzeća u Slovačkoj. U Hrvatskoj poduzeća nemaju proračun iz kojeg se financira parasport.

Grafikon 53: Koliki je postotak proračuna za sport za osobe s invaliditetom?

SLOVAKIA

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

1 Response

Data	Responses
Not evaluated	1

SLOVENIA

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
0	1
About 30%	1
30 %	1

HUNGARY

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
No info	1
0	1
n.a.	1

CROATIA

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

2 Responses

Data	Responses
0	2

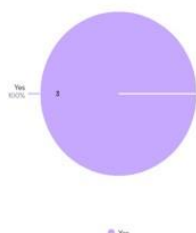
Samo su poduzeća u Sloveniji izjavila kako je približno 30% proračuna namijenjeno financiranju parasporta.

Grafikon 54: Da li vaše poduzeće ulaže u druge sportive?

SLOVAKIA

Does your company invest in other sports?

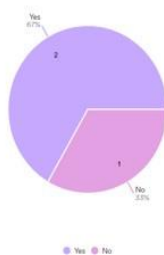
3 Responses

SLOVENIA

Does your company invest in other sports?

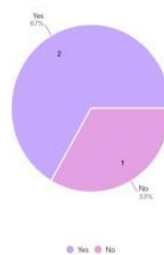
3 Responses

HUNGARY

Does your company invest in other sports?

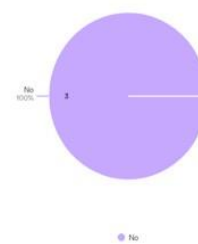
3 Responses

CROATIA

Does your company invest in other sports?

3 Responses

U Slovačkoj sva istraživana poduzeća ulažu u redovite sportove, u Sloveniji i Mađarskoj 67% ispitanih poduzeća ulaže u redovite sportove, dok nijedno od ispitanih poduzeća u Hrvatskoj ne ulaže u redovite sportove.

Grafikon 55: Kolika je veličina ulaganja?

SLOVAKIA

If yes, what is the size of the investment?

2 Responses

Data	Responses
Not sharable	1
20000	1

SLOVENIA

If yes, what is the size of the investment?

3 Responses

Data	Responses
0	1
Much smaller than in Paraspport.	1
n/a	1

HUNGARY

If yes, what is the size of the investment?

2 Responses

Data	Responses
No info	1
n.a.	1

CROATIA

If yes, what is the size of the investment?

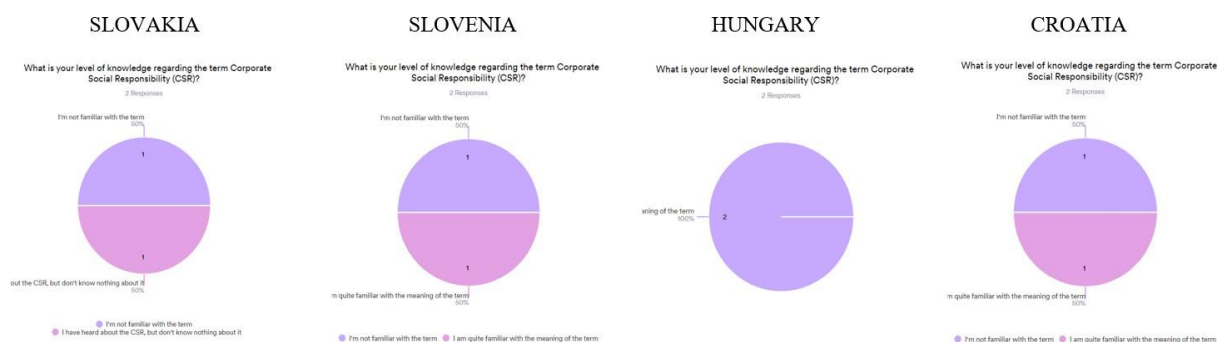
2 Responses

Data	Responses
0	2

Proračun za redovite sportove u Slovačkoj iznosi 20.000 eura, dok u Sloveniji iznos nije preciziran, međutim, navodi se kako se značajno manji iznos ulaže u redovite sportove nego u parasport.

3.2.3.2. Sportske organizacije

Grafikon 56: Koja je vaša razina znanja o pojmu društveno odgovorno poslovanje (DOP)?

U svim državama sudionicama sportske organizacije izjavile su kako vjeruju da je DOP važan za organizaciju.

Grafikon 57: Koliko mislite da je DOP važan za sportsku organizaciju?

U svim državama sudionicama sportske organizacije izjavile su kako vjeruju da je DOP važan za organizaciju.

Grafikon 58: Jeste li ikada kontaktirali poduzeća u vezi bilo kakve vrste sponzorstva?

Grafikon 59: Kako ste pristupili poduzeću?

SLOVAKIA

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

1 Response

Data	Responses
personal contact	1

SLOVENIA

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

0 Response

HUNGARY

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

1 Response

Data	Responses
With the help of professional staff, using online tools, platfrms like linkedin, campaigns, for ex. edm, data mining. If we have good matchings, then we switch to personal meetings.	1

CROATIA

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

0 Response

U svakoj od država članica, neke sportske organizacije kontaktirale su organizacije glede zahtjeva za sponzorstvo. Sportske organizacije Slovačke ostvarile su osobni kontakt, dok su sportske organizacije Mađarske koristile razne načine uspostavljanja kontakta (profesionalni kontakt, online alati, online platforme, kampanje itd.).

Grafikon 60: Objasnite zašto ste odlučili tražiti sponzorstvo od poduzeća?

SLOVAKIA

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

2 Responses

Data	Responses
small club,	1
no finance support from government	1

SLOVENIA

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

1 Response

Data	Responses
For realization the program of paraswimmers	1

HUNGARY

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

1 Response

Data	Responses
As a non profit organization we have to collect money for managing our projects. Seeking for sponsorship it is part of our fundraising work.	1

CROATIA

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

1 Response

Data	Responses
When you organising a sport event, you are always lack of funds. The funds we got from the state aren't enough for the events of certain international level.	1

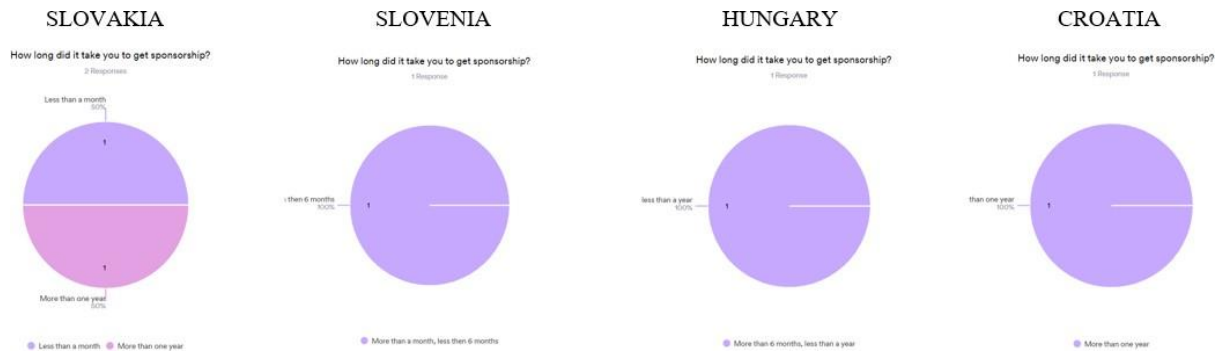
Potrebe za sponzorstvom u svim državama uglavnom su iste, s nedovoljnim sredstvima iz javnih izvora. Stoga sportske organizacije moraju tražiti sredstva iz drugih izvora za financiranje svojih programa.

Grafikon 61: Koliko poduzeća ste poslali zahtjev za sponzorstvo u posljednja 24 mjeseca?

U posljednje dvije godine Slovačka i Slovenija uputile su zahtjeve za sponzorstvo 1-5 poduzeća, dok su Mađarska i Hrvatska uputile svoje zahtjeve više od 30 poduzeća.

Grafikon 62: Koliko vam je trebalo da dobijete sponzorstvo?

U Slovačkoj je trebalo mjesec dana ili više od godinu dana da se dobije sponzorstvo. U Sloveniji i Mađarskoj trebalo je manje od godinu dana da se dobije sponzorstvo, dok je u Hrvatskoj trebalo više od godinu dana da se dobije sponzorstvo.

Grafikon 63: Koliko često šaljete zahtjeve za sponzorstvo?

Sportske organizacije svih država redovito šalju zahtjeve za sponzorstvo.

Grafikon 64: Koji je razlog zašto niste tražili sponzorstvo?

SLOVAKIA

What is the reason why you did not seek sponsorship?

1 Response

Data	Responses
Asking only local companies in the region	1

SLOVENIA

What is the reason why you did not seek sponsorship?

2 Responses

Data	Responses
We did not have the knowledge how to do it.	1
Enough finance for the program	1

HUNGARY

What is the reason why you did not seek sponsorship?

1 Response

Data	Responses
We tried to solve it from another source.	1

CROATIA

What is the reason why you did not seek sponsorship?

0 Response

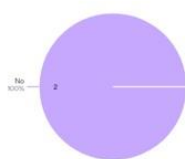
Razlozi su uglavnom nedostatak sredstava za financiranje aktivnosti. Međutim, razlog za netraženje sponzorstva primarno je financiranje iz drugih izvora. Potreba za obrazovanjem na temu potrage za sponzorstvom izražena je samo u Sloveniji.

Grafikon 65: Jeste li ikada sudjelovali u edukaciji ili seminaru na temu traženja sponzorstva?

SLOVAKIA

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

2 Responses

SLOVENIA

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

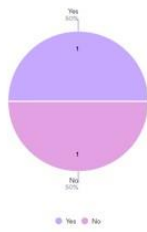
2 Responses

HUNGARY

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

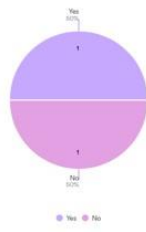
2 Responses

CROATIA

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

2 Responses

Sportske organizacije svih država osim Slovačke sudjelovale su u nekoj vrsti edukacije ili seminara na temu sponzorstva.

Grafikon 66: Objasnite u kakvom ste tipu obrazovanja učestvovali.

SLOVAKIA

If your answer is yes, please explain.

0 Response

SLOVENIA

If your answer is yes, please explain.

1 Response

Data	Responses
We had a seminar for that. It was runing by Zsis	1

HUNGARY

If your answer is yes, please explain.

1 Response

Data	Responses
I have studied this at University.	1

CROATIA

If your answer is yes, please explain.

1 Response

Data	Responses
Sports sponsorship was a part of my formal education.	1

Većina ispitanika dobivala je edukaciju kroz formalno obrazovanje.

Grafikon 67: Biste li bili spremni sudjelovati u toj vrsti edukacije ili seminara?

SLOVAKIA

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

2 Responses

Data	Responses
maybe	1
yes	1

SLOVENIA

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

2 Responses

Data	Responses
No	1
Yes.	1

HUNGARY

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

1 Response

Data	Responses
igen	1

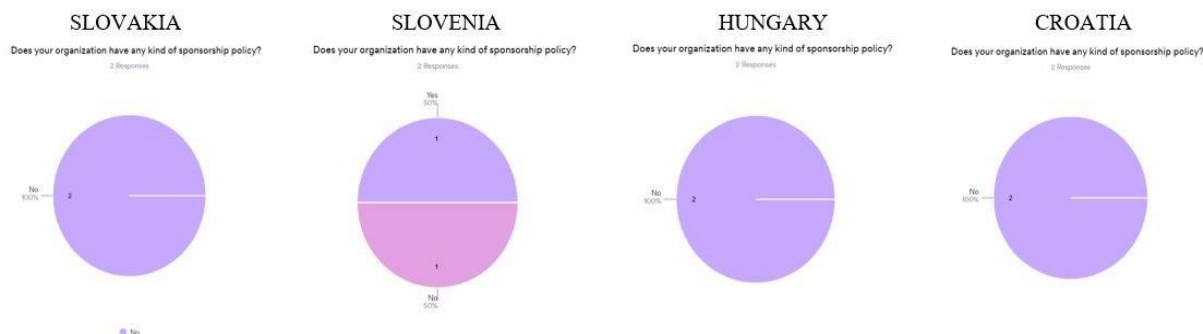
CROATIA

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

0 Response

Sve su organizacije općenito spremne sudjelovati u ovakvom obliku obrazovanja.

Grafikon 68: Ima li vaša organizacija kakvu politiku sponzorstva?

Grafikon 69: Kakvu politiku sponzorstva ima vaša organizacija?

Samo u Sloveniji postoji neka vrsta politike sponzorstva. Ako roditelji dobiju sponzore, 20% ide pojedinačnim plivačima.

Grafikon 70: Jesu li vas poduzeća ikad kontaktirale u vezi sponzorstva vaše organizacije u bilo kojem obliku?

SLOVAKIA

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

2 Responses

Data	Responses
no.	1
only with discounts, or just some personal support.	1

SLOVENIA

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

2 Responses

Data	Responses
People did contact us, offering mainly discounts for their products. It didnt seem an equal trade.	1
Yes. if we have any needs they asked.	1

HUNGARY

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

1 Response

Data	Responses
Some individual "sponsors", smaller companies.	1

CROATIA

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

1 Response

Data	Responses
Yes, they were interested in sponsoring some events.	1

U svakoj državi sudionici, sportske organizacije kontaktirale su poduzeća s namjerom dogovaranja određenog sponzorstva.

3.3. Intervjui

Intervjui su provedeni kako bi se dodatno pojašnjili podaci dobiveni iz upitnika.

3.3.1. Ciljna skupina i popis postavljenih pitanja

Intervjui su provedeni s 12 poduzeća i 8 sportskih organizacija iz četiri države koje su izrazile želju za intervjuom u upitnicima.

3.3.1.1. Pitanja za poduzeća

- Informacije o tome kako poduzeće poštuje prava osoba s invaliditetom u svojim politikama
- Informacije o dostupnosti za osobe s invaliditetom vezane uz fizičko okruženje i druge usluge
- Informacije o mjerama potpore (uslugama ili financijama) koje poduzeće poduzima za osobe s invaliditetom
- Što poduzeće radi glede mjera za raznolikost, jednakost i inkluzivnost osoba s invaliditetom
- Koji je glavni razlog zašto vi/vaše poduzeće niste upoznati s parasportom
- Biste li bili spremni saznati više o parasportu
- Što bi se trebalo dogoditi da vi ili vaše poduzeće razmotrite ulaganje u parasportove

3.3.1.2. Pitanja za sportske organizacije

- Koja je vaša razina znanja o DOP-u?
- Jeste li ikada kontaktirali bilo koje poduzeće u vezi DOP-a?
- Jeste li ikada tražili sponzora?
- Koji je bio razlog za početni zahtjev za sponzorstvo?
- Koliko je važno sponzorstvo za vašu sportsku organizaciju?
- Koliko je vjerojatno da će vaša sportska organizacija tražiti sponzorstvo? Zašto?
- Koji je razlog zašto ne morate tražiti sponzorstvo?
- Jeste li ikada sudjelovali u seminaru o temi potrage za sponzorstvom?
- Ako ne, zašto ne, ako će biti prilika za sudjelovanje hoćete li biti spremni sudjelovati itd.?
- Što biste rekli da je razlog zašto nedostaje interesa za parasport?

3.3.2. Najvažnije bilješke iz intervjua

Svaka država sudionica provela je intervjue s tri poduzeća i dvije sportske organizacije koje su izrazile želju za intervjuom u upitnicima. Pitanja postavljena u intervjuima temeljena su na dopunjavanju i produbljanju odgovora na upitnike. Ispod se nalaze glavni zaključci provedenih intervjua po državama.

3.3.2.1. Slovačka

Politika poduzeća:

Poduzeća imaju sveobuhvatnu politiku uključivanja osoba s invaliditetom koja osigurava da se prava osoba s invaliditetom uzimaju u obzir.

Dostupnost za osobe s invaliditetom je prioritet, uključujući promjene fizičkog okruženja, alternativne formate dokumenata i fleksibilno radno vrijeme.

Poduzeća poduzimaju korake za potporu osobama s invaliditetom, nudeći pristupačnost na radnom mjestu, obuku i suradnju s vanjskim organizacijama za potporu.

DEI mjere promoviraju inkluzivnost, uključujući politike, smjernice i prilagođenost za osobe s invaliditetom.

Odgovori na upitnik:

Ispitanici imaju široko znanje o parasportu i mogu pružiti detaljne informacije o raznim njegovim aspektima.

Poduzeća aktivno sudjeluju u podršci parasportu kroz sponzorstva i organiziranje lokalnih manifestacija.

Početno ulaganje u parasport potaknuto je vjerovanjem u moć sporta da inspirira i osnaži osobe s invaliditetom.

Poduzeća smatraju ulaganje u parasport vrlo važnim (ocjena 9 od 10), usklađujući se s vrijednostima svojeg brenda i željom za pozitivnim utjecajem.

Poduzeća će vjerojatno dodatno ulagati u parasport zbog pozitivnih rezultata i vjerovanja u njegov transformacijski potencijal.

Svijest zaposlenika o ulaganju u parasport različita je, od kojih neki imaju dobro razumijevanje, dok drugi možda imaju ograničeno znanje.

Poduzeća su primjetila značajne pozitivne promjene od ulaganja u parasport, uključujući povećanje morala zaposlenika, bolji angažman, timski rad, produktivnost i veći osjećaj vrijednosti.

3.3.2.2. Slovenija

Poduzeća:

Većina velikih poduzeća, posebice globalnih, dosljedno poštuje slovenske zakone u provedbi prava zaposlenika, te posvećuju posebnu pozornost načelu jednakosti i pravdi. Pokušavaju prilagoditi radna mjesta i rad zaposlenika njihovim ograničenjima. Neka poduzeća imaju posebna pravila/politike za osobe s invaliditetom, ali to još nije uobičajeno u Sloveniji.

Nadalje, što se tiče dostupnosti za osobe s invaliditetom:

- Ured/zgrada: administrativne zgrade su uglavnom prilagođene za osobe s invaliditetom (dizalo) i kolica, a većina velikih poduzeća ima i zahode za osobe s invaliditetom u sjedištu
- Dokumentacija: brojna poduzeća poštuju princip bezpapirnosti, tako da su svi dokumenti dostupni u digitalnom obliku i kao takvi pogodni za moguće korištenje s uređajima za veću dostupnost
- Fleksibilno radno vrijeme: Većina poduzeća pruža svojim zaposlenicima fleksibilne radne dane, što im omogućava da prilagode svoje obveze na poslu osobnim obvezama
- Ostalo: rad od kuće - zaposlenicima u administraciji dozvoljeno je raditi od kuće do 5 dana tjedno po dogovoru s upraviteljem; zbog prirode posla, to se ne može ponuditi zaposlenicima u trgovinama i skladištima.

Od 2016. godine jedno od poduzeća (Lidl) podržava/sponsorira Udruženje za sport osoba s invaliditetom Slovenije - Slovenski paraolimpijski odbor. Oni također podupiru druge projekte za osobe s posebnim potrebama - Pomežik (prikupljanje sredstava za odmore za djecu s posebnim potrebama), podršku događajima namijenjenim djeci s posebnim potrebama

(Mini Obstacle Race na URI Soča, Igraj se z mano - Centar Janez Levec) itd. Prilagodili su i jednu blagajnu u svim dućanima s posebnom ručkom za uređaj za plaćanje karticama tako da je jedinstveno fleksibilna i korisna za ljude u kolicima.

Što se tiče DEI mjera i osoba s invaliditetom, velika poduzeća stvaraju inspirativnu, znatiželjnu i osnažujuću kulturu zasnovanu na integritetu i stvaraju raznoliko, sigurno i inkluzivno radno okruženje u kojem svatko može biti ono što jest. U okviru inicijative Raznolikost, jednakost i inkluzivnost djeluju četiri skupine - osobe s invaliditetom, LGBTQI+ zajednica, međugeneracijska suradnja i raznovrsni talenti. U manjim poduzećima, DEI se ne provodi u toj mjeri.

Kada govorimo o poznavanju parasporta, posebice sponzori NPO Slovenije čvrsto su uključeni u aktivnosti NPO-a i parasporta te znaju glavne značajke parasporta. Većina ispitanih poduzeća sponzorira NPO Slovenije, te su snažno uključene u potporu parasportu u Sloveniji.

Kroz sponzorstvo, poduzeća ulaze u svijet ljudi s invaliditetom, jer zajedno mogu stvoriti društvo koje uključuje sve, podići svijest široke javnosti o značaju uključivanja ljudi s invaliditetom, omogućiti mladim ljudima s invaliditetom sudjelovanje u sportskim aktivnostima, te izgraditi unutarnju kulturu poduzeća u kojoj bi se svatko trebao osjećati vrijednim i prihvaćenim.

Poduzeća su tražila zanimljivo sportsko sponzorstvo, koje do tada u Sloveniji nije tražilo puno poduzeća. Zahvaljujući zajedničkim vrijednostima i željama, uspjeli su formulirati zajedničke dugoročne ciljeve sponzorske suradnje kako bi se u Sloveniji stvorilo veće prepoznavanje parasportova i dalo parasportašima priznanje koje zaslužuju.

Budući da su intervjuirana poduzeća učinile sponzorstvo parasporta jednim od svojih strateških projekata, nastavit će našu suradnju u budućnosti. Rezultati suradnje pokazuju kako su na pravom putu da se stvori bolje prepoznavanje parasporta u Sloveniji i da se parasportašima pruži potpora koju zaslužuju.

Na unutarnjim kanalima redovito obavještavaju svoje zaposlenike o postignućima parasportaša, predstavljaju ih u svojim internim časopisima i tijekom posebnih događaja (prvenstva, Paraolimpijske igre) također objavljuju sadržaj za navijače kako bi se povećala vidljivost sponzorskih ulaganja poduzeća.

Poduzeća su rekla da nam zaposlenici sami kažu kako su izuzetno ponosni što smo poduzeli kao poduzeće, a projekt nam je također spomenut kao prepoznatljiva referenca potencijalnih kandidata tijekom razgovora za posao.

Sportske organizacije

Kada govorimo o znanju sportskih organizacija o DOP-u, to je sasvim drugo iskustvo. Neke organizacije imaju puno znanja (posebice ako imaju vrlo blisko iskustvo s poduzećem/organizacijom koja je vrlo aktivna u DOP-u (primjerice s nekim globalnim poduzećima).

Neke sportske organizacije kontaktirale su poduzeća vezana uz DOP, posebice veća. Neki od njih, posebno manje sportske organizacije, nemaju ovakva iskustva.

Većina sportskih organizacija traži sponzorstvo, čak i manje sportske organizacije, posebice organizirajući veće sportske događaje. Veće sportske organizacije redovito traže sponzorstvo. Financiranje iz nacionalnih fondova za sport i javno financiranje nije dovoljno, tako da organizacije moraju tražiti druge izvore financiranja.

Kada govorimo o važnosti sponzorstva za sportsku organizaciju, ovisi o tome koliko je snažno javno i financiranje iz fondova. Ako to nije dovoljno za rad organizacije, važno je pribaviti sponzore. Ako organizacije također trebaju više aktivnosti za svoje sudionike, obično imaju ugovore sa sponzorima.

Isto vrijedi i za spremnost potrage za sponzorstvom, ponovno ovisi o drugim izvorima financiranja. Neke organizacije također imaju problem u tome što moraju čekati na javni novac i nemaju dovoljno vlastitih financijskih izvora - zato im je potrebno sponzorstvo kako bi dobili određenu svotu novca za redovne aktivnosti i sportske programe.

U prošlosti, neki od klubova/organizacija bili su samodostatni, a budući da su nudili samo rekreaciju za odrasle, nije bilo puno interesa od organizacija za sponzorstvo.

Što se tiče seminara na temu sponzorstva, glavnina većih organizacija sudjelovala je u takvim seminarima, ali manje nisu. Dobivaju informacije iz različitih izvora - većinom iz lokalnih poduzetničkih organizacija.

Oni koji nisu sudjelovali u takvom seminaru, ako postoji mogućnost da sudjeluju, svi su spremni pokušati. Posebno za rastuće klubove i organizacije, to je više nego dobrodošlo. Oni traže dodatna sredstva za potporu mladima i natjecateljima, kao i za proširenje svoje ponude na široku javnost.

3.3.2.3. Mađarska

Poduzeća:

Općenito gledano, doprinos za razvoj parasporta i sektora parasporta od strane poduzeća bio je vrlo minimalističan tijekom godina; više poduzeća trebalo bi doprinijeti i podržati sport. Međutim, poticanje na provođenje sportskih aktivnosti pod okriljem društveno odgovornog poslovanja nastavlja rasti, a velika poduzeća u Mađarskoj daju primjere velikih ulaganja u sport.

Veliko poduzeće:

Allianz je jedan od globalnih sponzora Međunarodnog paraolimpijskog odbora od 2006. godine, a Allianz Mađarska podupire Mađarski paraolimpijski odbor od 2012. godine. Od 2021. sponzoriraju 2 parasportaša. Razlog zašto je uključivanje vrlo važno za poduzeće je jer tretiraju sve jednako bez obzira na fizičku invalidnost.

Poduzeće ima u potpunosti dostupno sjedište i pružaju fleksibilno radno vrijeme za osobe s invaliditetom te ima dostupnu web stranicu i korisničke usluge.

Neprestano prate glavne događaje u parasportu preko Paraolimpijskog odbora i vijesti o parasportu i parasportašima preko različitih medija.

Podržavanje različitih oblika sporta je vrlo važno za ovo poduzeće. Inkluzivnost je prioritet za njihov brend. Poduzeće će nastaviti pružati potporu parasportu u Mađarskoj na temelju međunarodne suradnje do 2028. godine koja pruža temelje i smjer za to.

Stalno informiraju svoje kolege o raznim međunarodnim aktivnostima i organiziraju lokalne aktivnosti uz sudjelovanje parasportaša. Primjer parasportaša motivira zaposlenike.

Manja poduzeća:

Propisi i politike poduzeća u potpunosti uzimaju u obzir prava osoba s invaliditetom. Imaju dostupne urede i pružaju im fleksibilno radno vrijeme.

Poduzeća osjetljivo djeluju s unutarnje i vanjske strane te pomažu u prihvaćanju osoba s invaliditetom kako unutar poduzeća tako i izvan njih. Zaposlenici dolaze u poduzeća iz mnogih mjesta. Oba poduzeća imaju dobro poznavanje rezultata parasporta i parasportskih događanja.

Jedno od poduzeća može poduprijeti parasportski pokret podupirući integrirane i inkluzivne događaje. Većina njihovih klijenata bori se s nekom vrstom invalidnosti, tako da se iz toga razvija motivacija. Poduzeće planira potporu u budućnosti zbog svojih zdravstvenih planova. Kolege poduzeća postaju sve informiraniji, posvećujući sve više pažnje parasportu, uključujući osobe s invaliditetom. Drugo poduzeće nema mogućnost potpore zbog malog proračuna.

Sportske organizacije:

Procjenjujući intervju s predstavnicima dviju sportskih organizacija, može se reći da je sponzorstvo vrlo važno područje i u redovnim sportovima i u parasportu.

Fenomen DOP aktivnosti dobro je poznat za oba udruženja, ali je neophodan i kontinuirani razvoj i širenje znanja na tom području.

Jedan je od glavnih ciljeva obje sportske organizacije da dobiju što više sponzora za što više parasportaša. Srećom, obje sportske organizacije imaju parasportaše koji imaju koristi od

individualnog sponzorstva malog ili velikog poduzeća. Sponzori najviše pomažu parasportašima u odlasku na treninge i natjecanja, ali im također pomažu voditi zdrav i vitalan način života.

S druge strane, pronalaženje sponzora često je veliki izazov u redovnom sportu, ali kada je riječ o parasportu, tada je još veći izazov. Bez obzira koliko se trudili uključiti vanjske izvore, na temelju prakse i iskustva do sada, to se može učiniti samo u maloj i ograničenoj mjeri.

3.3.2.4. Hrvatska

Poduzeća:

Prvo poduzeće trenutačno nema specifične politike ili mjere za poštivanje prava osoba s invaliditetom, jer, kao što je prvi ispitanik spomenuo, nemaju poslodavce s takvim potrebama. Fizičko okruženje, uključujući ured i zgradu, nije prilagođeno za dostupnost osoba s invaliditetom. Dokumentacija i fleksibilno radno vrijeme također ne poslužuju osobe s invaliditetom. Poduzeće je izjavilo da ako osoba s invaliditetom ispuni potrebne kvalifikacije i može obavljati posao, razmotrit će zaposlenje ovisno o stupnju invalidnosti i mogućnosti izmjene ureda.

Što se tiče potpore osobama s invaliditetom, poduzeće nema nikakve mjere zbog nedostatka zaposlenika s invaliditetom. Međutim, oni daju godišnje financijske donacije udruženjima za djecu s posebnim potrebama.

U smislu raznolikosti, jednakosti i inkluzivnosti, poduzeće nije naišlo na potrebu uključivanja osoba s invaliditetom. Fokusiraju se na postizanje raznolikosti spolova, ali nemaju iskustva s osobama s invaliditetom.

Poduzeće ima ograničeno znanje i uključenost u parasport. Oni ne sudjeluju u podršci parasportašima i ne sponzoriraju sportske radionice. Glavni razlog nedostatka uključenosti je

nedostatak mogućnosti ili pozivnica te usredotočenost na programe doniranja djeci s posebnim potrebama. Poduzeće je izrazilo spremnost da nauči više o parasportu i razmotrilo bi ulaganje ukoliko bi bili upoznati s mogućnostima putem uvodnog e-maila, prezentacijskog sastanka ili pozivnice.

U zaključku, poduzeće trenutačno nema politiku ili specifične mjere za osobe s invaliditetom. Njihova uključenost u parasport i ostale sportske aktivnosti je ograničena, usredotočavajući se prije svega na financijske donacije udruženjima za djecu s posebnim potrebama. Međutim, izrazili su otvorenost za učenje o parasportovima i potencijalna ulaganja u njih ako im se pruži prilika.

Drugo poduzeće trenutačno nema prethodno iskustvo zapošljavanja osoba s invaliditetom, ali ističe svoju predanost jednakosti i pravednosti. Njihova politika poduzeća snažno promovira nediskriminaciju na temelju invalidnosti, te poštuje relevantne zakone i propise. Otvoreni su prilagođavanju radnih prostora za dostupnost ukoliko osobe s invaliditetom ispunjavaju zahtjeve za posao.

Što se tiče dostupnosti u fizičkom okruženju i drugim uslugama, poduzeće nema konkretne mjere potpore prilagođene ljudima s invaliditetom. Međutim, oni su izrazili spremnost za istraživanje i provedbu takvih mjera na temelju potreba i sposobnosti poduzeća. Naglašavaju značaj pružanja prilagođenih uvjeta rada, dostupnosti na radnom mjestu i potpore obrazovanju i razvoju vještina. Iako im trenutačno nedostaje specifično prilagođena dokumentacija, priznaju značaj dostupnosti informacija i razmatraju opcije za prilagodbu ako će imati zaposlenike s invaliditetom u budućnosti.

Poduzeće trenutačno nema specifične mjere potpore ili mjere za raznolikost, jednakost i inkluzivnost osoba s invaliditetom, jer nemaju zaposlenike s takvim potrebama. Međutim, oni prepoznaju važnost tih tema i izražavaju otvorenost suradnji s organizacijama i inicijativama koje podupiru raznolikost i jednakost za osobe s invaliditetom. Također razmatraju

mogućnost uspostavljanja programa potpore i sudjelovanja u programima obuke o invaliditetu.

Glavni razlog zašto poduzeće nije upoznato s parasportom je nedostatak prethodnog iskustva ili sudjelovanja u tim aktivnostima. Njihova stručnost i interesi prvenstveno su u porezu, računovodstvu, financijama i zakonu. Međutim, oni izražavaju želju proširiti svoje znanje i razumijevanje o parasportu i istražiti načine pružanja potpore i doprinosa njegovom razvoju u budućnosti.

Poduzeće potvrđuje svoju spremnost saznati više o parasportu i ističe potencijalne koristi suradnje između njihove organizacije i parasporta. Izražavaju želju za prikupljanjem informacija, sudjelovanjem u razgovorima i razmatranjem mogućnosti suradnje i potpore.

Što se tiče ulaganja u parasport, poduzeće bi trebalo temeljito istražiti mogućnosti, koristi i resurse koje može pružiti. To bi uključivalo razumijevanje njihove financijske sposobnosti, potencijalne koristi za njihovu organizaciju i održive načine za potporu parasportu. Otvoreni su za raspravu i pregovore o mogućnostima poput godišnjeg ili jednokratnog sponzorstva natjecanja, sportske pripreme ili potpore određenim sportašima. Priznaju značaj uključivanja i potpore za osobe s invaliditetom i spremni su poboljšati svoju politiku i prakse u tom pogledu.

Treće poduzeće napomenulo je kako trenutačno nema konkretne mjere pristupa, ali je izrazilo spremnost da ih uspostavi suradnjom s relevantnim organizacijama ili provedbom zakonskih propisa. Također su naglasili stroge kriterije odabira za svoj temeljni posao, čime se osobama s invaliditetom otežava ulazak u određene uloge.

Što se tiče potpore osobama s invaliditetom, poduzeće je spomenulo da je davalo donacije programima na zahtjev i podupiralo inicijative koje su organizirali zaposlenici poduzeća ili sindikat. Znanje i angažman poduzeća su različiti među zaposlenicima, ovisno o njihovim interesima i iskustvima. Poduzeće je pružilo financijsku potporu parasportskim događajima i programima, a izrazili su čvrsto uvjerenje u važnost takvih ulaganja, kako za povezivanje s parasportašima, tako i za doprinos lokalnoj zajednici.

Što se tiče značaja ulaganja u parasport, poduzeće ga je ocijenilo kao vrlo značajno (9-10/10), ističući potrebu kontinuirane potpore i suradnje. Oni su izrazili visoku vjerojatnost da će poduzeće nastaviti ulagati u parasport u budućnosti. Međutim, spomenuli su kako znanje

zaposlenika o parasportu i investicijama u poduzeća dolazi prije svega iz vanjskih izvora te ima mjesta za poboljšanje unutarnje komunikacije i svijesti.

U zaključku, poduzeće je istaknulo značaj jačanja suradnje između njih i parasportaša. Naglasili su potrebu za početnim kontaktom, objašnjenjem kako funkcionira svijet parasporta i uspostavljanjem mogućnosti za suradnju. Izrazili su želju da poduzeće napravi prvi korak u izgradnji ove veze.

Sportske organizacije:

Tijekom intervjua, prva sportska organizacija raspravlja o svojem poznavanju društveno odgovornog poslovanja (DOP) i ograničenom praktičnom iskustvu s njim u sportu. Spominju prikupljanje znanja o DOP-u kroz studije na sveučilištu i različite izvore. Oni objašnjavaju kako su kontaktirali poduzeća za određene zahtjeve, ali nisu dobili pozitivne odgovore od velikog postotka. Izražavaju izazove u traženju sponzora zbog male veličine tržišta i ograničenog interesa za parasport. Struktura organizacije i njezina povezanost s Nacionalnim paraolimpijskim odborom (NPO) ograničava njezinu sposobnost stvaranja partnerstva i korištenja određenih pojmova i brendiranja. Unatoč tim ograničenjima, naglašavaju značaj potrage za sponzorstvom i priznaju potrebu za realnim očekivanjima. Mala sponzorstva prije svega obuhvaćaju organizaciju natjecanja, uključujući i kompenzaciju uključenih pojedinaca, dok oprema i odjeća nisu značajan zahtjev.

Intervju s drugom sportskom organizacijom govori o sponzorstvu i društveno odgovornom poslovanju (DOP) u kontekstu sportske organizacije. Intervjuirani spominje kako nisu upoznati s konceptima DOP-a i nisu kontaktirali nijedno DOP poduzeće. Oni se oslanjaju na Hrvatski paraolimpijski odbor za financiranje i nisu se aktivno bavili sponzorstvom. Ranije su pokušali osigurati europsko financiranje projekta za unaprjeđenje uvjeta u stolnoteniskim klubovima, ali se to nije ostvarilo. Intervjuirani izražava zanimanje za buduće europske projekte i vjeruje kako EU sredstva imaju veće koristi za razvitak u usporedbi sa sponzorskim fondovima. Spominju fokus na osobna sponzorstva za pojedinačne sportaše umjesto traženja

sponzorstva za cijelu organizaciju. Nedostatak medijske pokrivenosti označen je kao razlog ograničenog interesa za parasport.

3.3.3. Usporedba podataka po državama

Uspoređujući rezultate istraživanja dobivenog kroz intervjue zaključujemo:

Slovačka

Poduzeća imaju sveobuhvatnu politiku uključivanja osoba s invaliditetom koja osigurava da se prava osoba s invaliditetom uzimaju u obzir, dostupnost za osobe s invaliditetom je prioritet, uključujući promjene fizičkog okruženja, alternativne formate dokumenata i fleksibilno radno vrijeme, poduzeća poduzimaju akcije za potporu osobama s invaliditetom kroz razne usluge, obuke i suradnje s vanjskim organizacijama za potporu te promoviraju inkluzivnost. Ispitanici imaju široko znanje o parasportu i mogu pružiti detaljne informacije o raznim njegovim aspektima. Poduzeća aktivno sudjeluju u podupiranju parasporta kroz sponzorstvo i organiziranje lokalnih manifestacija, te smatraju da je ulaganje u parasport vrlo važno zbog pozitivnih rezultata kojima svjedoče. Svijest zaposlenika o ulaganju u parasport različita je, od kojih neki imaju dobro razumijevanje, dok drugi možda imaju ograničeno znanje. Poduzeća su primijetila značajne pozitivne promjene (povećani moral zaposlenika, angažman, timski rad, produktivnost i veći osjećaj svrhe).

Slovenija

Poduzeća uglavnom poštuju slovenske zakone u provedbi prava zaposlenika koji pokušavaju prilagoditi radna mjesta i rad zaposlenika njihovim ograničenjima. Neka poduzeća imaju posebna pravila/politike za osobe s invaliditetom, ali to još nije uobičajeno u Sloveniji. Administrativne zgrade su uglavnom dostupne za osobe s invaliditetom, poduzeća poštuju načelo bezpapirnosti tako da su svi dokumenti dostupni u digitalnom obliku i pogodni za moguće korištenje s uređajima za veću dostupnost, a većina poduzeća pruža svojim zaposlenicima fleksibilan radni dan i rad od kuće. Kada govorimo o poznavanju parasporta, sponzori NPO Slovenije posebno su snažno uključeni u aktivnosti NPO-a i parasporta te znaju glavne značajke parasporta. Kroz sponzorstvo, poduzeća ulaze u svijet ljudi s

invaliditetom, stvaraju društvo koje uključuje sve, podižu svijest široke javnosti, omogućavaju mladim ljudima s invaliditetom sudjelovanje u sportskim aktivnostima i izgradnju unutarnje kulture poduzeća koja uključuje sve. Redovito informiraju svoje zaposlenike o postignućima parasportaša. Kada govorimo o znanju sportskih organizacija o DOP-u, to je sasvim drugo

iskustvo. Neke organizacije imaju zavidno znanje, a neke od njih nemaju takve vrste iskustva. Većina sportskih organizacija traži sponzorstvo jer financiranje iz nacionalnih fondova i javno financiranje nisu dovoljni. Što se tiče seminara na temu sponzorstva, glavnina većih organizacija sudjeluje u takvim seminarima, ali ne i one manje. Iako, ako postoji prilika za sudjelovanje, svi su spremni pokušati.

Mađarska

U poduzećima je uključivanje vrlo važno i svi se tretiraju jednako bez obzira na fizičku invalidnost, imaju potpuno dostupno sjedište, pružaju fleksibilno radno vrijeme, neprestano prate glavne događaje u parasportu, podupiru sport i stalno informiraju svoje kolege o raznim međunarodnim aktivnostima organizirajući lokalne aktivnosti uz sudjelovanje parasportaša. Sportske organizacije dobro su informirane o DOP-u, imaju parasportaše koji stječu koristi od individualnog sponzorstva od malog ili velikog poduzeća koje pomaže parasportašima da pohađaju treninge i natjecanja, ali je proces pronalaženja sponzora još uvijek vrlo težak.

Hrvatska

Poduzeća trenutačno nemaju politiku ili mjere specifične za osobe s invaliditetom, njihovo sudjelovanje u parasportskim i sportskim aktivnostima je ograničeno, trenutačno im nedostaje specifično prilagođena dokumentacija, nemaju specifične mjere potpore vezane za dostupnost u fizičkom okruženju, ali su izrazila otvorenost za učenje o parasportovima i potencijalno ulaganje u njih ako im se pruži prilika. Međutim, jedno od poduzeća izjavilo je kako je pružilo financijsku potporu parasportskim događajima i programima, te je izrazilo čvrsto uvjerenje u važnost takvih ulaganja. Što se tiče sportskih organizacija, prva razmatra svoje poznavanje društveno odgovornog poslovanja (DOP) i svoje ograničeno praktično iskustvo s njim u sportu. Druga sportska organizacija spominje da nije upoznata s konceptima DOP-a i da nije kontaktirala nijedno DOP poduzeće. Sportske organizacije oslanjaju se na NPO glede financija, ali naglašavaju značaj potrage za sponzorstvom i priznaju potrebu za realnim očekivanjima.

Zaključno, većina organizacija provodi politiku jednakosti i prilagodila je radne prostore i uvjete rada za osobe s invaliditetom, iako ih možda trenutno ne zapošljavaju. One organizacije koje nemaju politiku jednakosti izrazile su želju da je uvedu. Što se tiče sportskih organizacija, većina njih financira se iz javnih sredstava i uz pomoć Nacionalnog paraolimpijskog odbora.

Međutim, svi oni imaju vidljivu potrebu za dodatnom potporom i spremni su za dodatno angažiranje u potrazi za sponzorima, što smatraju važnim čimbenikom u razvoju parasporta.

4. ZAKLJUČAK

Nakon provedbe tri metode istraživanja, odnosno stolnih istraživanja, upitnika i intervjua, doneseni su opsežni zaključci.

4.1. Sažetak glavnih pronalazaka

Ispod se nalaze glavni zaključci provedenih istraživanja po državama.

4.1.1. Slovačka

Zaključno, istraživački nalazi osvjetljavaju trenutno stanje društveno odgovornog poslovanja (DOP) za parasport, naglašavajući izazove i područja koja trebaju poboljšanje. Sportski sektor Slovačke predstavlja relativno malen udio u bruto domaćem proizvodu države i ukupnom zapošljavanju, što ukazuje na njegovu ograničenu ekonomsku važnost u usporedbi s drugim članicama Europske unije. Glavni razlog za ovu situaciju može se pripisati nedostatku sistemskog financiranja, što ometa razvoj sportskih aktivnosti na profesionalnoj razini i znatno ograničava sportske aktivnosti za osobe s invaliditetom, kao i djecu i mlade.

Istraživanje također ukazuje na to da trenutni trostupčani sustav financiranja u Slovačkoj onemogućuje postavljanje razvojnih pokazatelja za sportske udruge, što dovodi do nestabilnosti financijskih resursa. Udio investicija države kao postotak bruto domaćeg proizvoda ispod je prosjeka Europske unije, što rezultira duboko ukopanim dugom investicija u sportsku infrastrukturu i nepotrošenim sredstvima Europske unije. Ove okolnosti postavljaju pitanja o percepciji sporta kao javnog interesa u Slovačkoj i ističu potrebu za učinkovitijim javnim financiranjem u sektoru.

Unatoč izazovima, istraživački nalazi naglašavaju potencijalne pozitivne učinke ulaganja u sport. Otkriva se da jedan euro javnih resursa dodijeljen sportu može generirati značajan

povrat ulaganja u pogledu rasta bruto domaćeg proizvoda i stvaranja radnih mjesta. Razvoj sporta u Slovačkoj također može imati izravan i pozitivan utjecaj na druge sektore poput turizma i kulture, koristeći ne samo urbana i industrijska područja nego i ruralna i tranzicijska područja.

Istraživanje također osvjetljava nizak stupanj uključenosti u sport među populacijom u Slovačkoj, pri čemu velik postotak ne sudjeluje ni u kakvim općim sportskim aktivnostima ili tjelesnoj aktivnosti. Osim toga, broj trenera po stanovniku manji je u usporedbi s prosjekom zemalja koje su bile predmet istraživanja, unatoč rastućem trendu. Ti nalazi ukazuju na potrebu za povećanom podrškom i resursima radi promicanja sudjelovanja u sportu i razvoja trenerske struke u Slovačkoj.

Istraživanje ističe važnost strateških i zakonodavnih dokumenata na nacionalnoj razini kako bi se definirao razvoj i značaj sporta u slovačkom društvu. Trenutno nedostaje sveobuhvatni dokument koji definira temeljne stupove slovačkog sporta, uspostavlja horizontalne prioritete za sportski pokret i precizira dugoročno financiranje.

Postojeći sustav financiranja sporta u Slovačkoj oslanja se na javne, privatne i vlastite izvore. Iako je Zakon o sportu unio pozitivne elemente i povećao financijske resurse za sport, suočio se s kritikama zbog nametanja brojnih obveza sportskim organizacijama i nedostatka transparentnosti. Posebno je potrebno sistemsko financiranje sporta za osobe s invaliditetom i sveobuhvatne prilagodbe kako bi se osigurala transparentna raspodjela financijskih resursa.

Osim toga, istraživanje otkriva nedostatke u sportskoj infrastrukturi, uključujući visoku razinu duga za investicije, neadekvatne objekte i nedostatak pristupa osobama s invaliditetom. Nedostatak nacionalnog registra sportske infrastrukture dodatno otežava planiranje i razvoj napora. Uspostavljanje Fonda za potporu sportu predstavlja pozitivan korak u rješavanju infrastrukturnih potreba, ali potrebno je sustavno i održivo rješenje.

Zaključno, istraživanje naglašava važnost suočavanja s izazovima financiranja i infrastrukture s kojima se suočava sportski sektor u Slovačkoj. Pružanjem stabilnih i adekvatnih

financijskih resursa, prioritiziranjem inkluzivnosti i usvajanjem sveobuhvatnog pristupa razvoju infrastrukture, Slovačka može poboljšati utjecaj inicijativa društveno odgovornog poslovanja u parasportu. Takve mjere će pridonijeti rastu sporta, poboljšanju društvenog blagostanja i poticanju pozitivnih ekonomskih i društvenih rezultata za cijelu državu.

Iz istraživanja proizlazi da pojam DOP još uvijek nije dovoljno poznat među stanovništvom u Sloveniji. Pojmom su upoznate uglavnom veća poduzeća, osobito globalna, i vodeće sportske organizacije s njima povezane. U većini slučajeva manja poduzeća i manje sportske organizacije još uvijek nisu upoznate s ovim pojmom.

Financiranje parasporta u Sloveniji (na primjeru NPO Slovenije koja je nacionalna krovna organizacija parasporta) pokriva se otprilike 80% iz javnih financija, dok 20% dolazi od sponzorstva i donacija. Međutim, na temelju upitnika i intervjua jasno je da ne smijemo gledati samo u financijskom smislu, te da je udio od 20% zapravo mnogo veći. Naime, sponzori daju znatan doprinos prepoznavanju parasporta u Sloveniji jer uključuju promociju parasporta u svoje marketinške i poslovne strategije. To je teško procijeniti, ali igra izuzetno važnu ulogu.

Iz ovih razloga, hipoteza "Parasport u Sloveniji je općenito dovoljno financiran javnim financiranjem" odbija se, jer se u Sloveniji smatra da parasport, osim javnih sredstava, treba sponzore i donatore za svoj rad.

4.1.3. Mađarska

Na temelju stolnog istraživanja, općeniti zaključak je da je ukupni proračun za sport za osobe s invaliditetom u razdoblju koje je ispitano (2015.-2023.) bio slične razine, osim za 2020. i 2021. godinu zbog odgađanja Paraolimpijskih igara u Tokiju uzrokovanih pandemijom COVID-19. Obično nakon godine Paraolimpijskih igara (Rio 2016. i Tokio 2020./2021.),

proračun je uvijek manji, ali kako se približava sljedeća paraolimpijska godina, pokazuje se rastući trend.

Sponzorska podrška u istom razdoblju, osim za 2016. godinu Paraolimpijskih igara u Riju, bila je također gotovo ista, ali u posljednje dvije godine doprinos sponzora neznatno se smanjio u

odnosu na prethodne godine, što se uglavnom pripisuje trenutnoj teškoj i izazovnoj gospodarskoj situaciji diljem svijeta.

Općenito je doprinos poduzeća razvoju parasporta i sektora parasporta bio vrlo minimalan tijekom godina, a potrebno je da se više poduzeća uključi i podrškom pridonese sportu. Međutim, ohrabrenje provedbe sportskih aktivnosti u okviru društvene odgovornosti poduzeća nastaviti će se razvijati i postati sve veće u budućnosti u Mađarskoj, postavljajući primjer velikih ulaganja u sport.

Opći zaključci na temelju upitnika su da dvije trećine ispitanika iz poduzeća ima vezu s parasportom i ima odvojeni proračun za DOP aktivnosti, ali njihov proračun za podršku sporta ili parasporta je na vrlo niskoj razini. Pitanje "Koji je glavni razlog ulaganja u sport ili parasport?" bio je uglavnom razlog marketinških ciljeva, zatim komunikacijskih i poslovnih ciljeva.

S gledišta sportskih organizacija, većina ispitanika ima veliko znanje o DOP aktivnostima i istaknuli su da je DOP vrlo važan za sportsku organizaciju. Više od polovice ispitanika već je kontaktiralo poduzeće za razgovor o mogućnostima sponzorstva u okviru DOP-a, ali samo polovica njih ima neku vrstu potpore od različitih poduzeća; neki su posvećeni pojedinačnom paraolimpijcu, a neki podržavaju sportsku organizaciju općenito.

4.1.4. Hrvatska

Provedeno stolno istraživanje pokazalo je da se sport osoba s invaliditetom u pogledu financiranja uglavnom financira iz državne uprave. Ako usporedimo financiranje redovnih sportova s financiranjem sportova za osobe s invaliditetom, vidimo da od ukupnog proračuna

za sport samo 6% ide na financiranje sportova za osobe s invaliditetom. Stoga bi upravo zbog ove relativno razorne statističke spoznaje bilo od velikog značaja pojačati DOP i parasport.

Istraživanje provedeno upitnicima pokazalo je da se sportske organizacije uglavnom oslanjaju na financiranje od vlade, a rijetko traže financiranje od sponzora, iako su zainteresirane za obrazovanje o traženju sponzorstva i suradnji s poduzećima.

Provedeno istraživanje pokazalo je da parasport ne poznaje dovoljno pojam DOP kako bi ga mogao iskoristiti u svoju korist. Sportske organizacije vrlo malo ili nimalo ne poznaju pojam DOP i njegove mogućnosti. Drugo, poduzeća nemaju prethodnog iskustva zapošljavanja osoba s invaliditetom i zato nemaju konkretne politike ili mjere za poštivanje prava osoba s invaliditetom.

Iako su poduzeća i sportske organizacije izrazile svoju želju za suradnjom, problem se javlja u ostvarivanju ove suradnje.

4.2. Potvrda ili odbacivanje hipoteze

Glavna hipoteza "Suradničko DOP partnerstvo između poduzeća i sportskih organizacija ima sve pozitivniji utjecaj na parasport" postavljena na početku rada nije potvrđena ni odbačena. Razlog tome je što poduzeća i sportske organizacije u nekim državama već imaju vrlo visok stupanj suradnje i međusobno postižu pozitivne utjecaje. Međutim, u određenim državama ta suradnja još nije dostigla razinu koja bi se održala dugoročno. Poduzeća i sportske organizacije u svim državama spremne su i žele surađivati i već vide potencijalne pozitivne učinke suradnje na svoj posao. Stoga, ne sumnjamo da će uskoro DOP aktivnosti u parasportu svih država doživjeti uspon.

5. PREPORUKE

Nakon provedbe i analize svih elemenata istraživanja izložene su sljedeće preporuke za unaprjeđenje stanja DOP-a u parasportu u državama sudionicama.

- Kompletna Nacionalna sportska strategija

Iako su neke od država sudionica već razvile i usvojile strategiju razvoja parasporta, mnoge još uvijek nemaju takav dokument. Stoga je potrebno stvoriti dokument koji će razviti i provesti opsežnu Nacionalnu sportsku strategiju koja opisuje viziju, ciljeve i prioritete za razvoj sporta. Strategija bi trebala uključivati dugoročni plan za financiranje, razvoj infrastrukture, identifikaciju i razvoj talenata, promidžbu sportskog sudjelovanja i uključivanje osoba s invaliditetom.

- Uvesti porezne olakšice za sponzorstvo

Porezi su državni prihodi, čije je plaćanje obvezno za sve građane i pravne subjekte države. Porezi su vrlo često visoko nametnuti. Uvođenje poreznih olakšica na sponzorstvo dalo bi poduzećima dodatni poticaj da usmjeravaju svoja sredstva na poticanje razvoja parasporta.

- Uvesti u nacionalne propise da se 10% ukupnih donacija od poduzeća za sport preraspodjeli u parasport

Redovni sport dobiva značajne prihode od donacija. Uvođenje obveze redistribucije najmanje 10% prihoda za financiranje parasporta značajno bi pomoglo njegovom razvoju.

- Pojačati javno financiranje

Istraživanja pokazuju da se parasport uglavnom financira iz javnih sredstava, ali to još uvijek nije dovoljno za optimalno funkcioniranje parasportskih organizacija. Ovaj problem se može riješiti izdvajanjem većeg postotka javnih troškova za sport iz državnog proračuna, povećanjem udjela javnih sredstava posvećenih sportu, uključujući financiranje profesionalnih sportova, sportova za sve i sportova za osobe s invaliditetom, osiguravajući stabilno i dovoljno financiranje koje je proporcionalno ekonomskim povlasticama i društvenom utjecaju sporta.

- Transparentna alokacija sredstava

Jedna od glavnih akcija trebala bi biti uspostava transparentnog i pravednog sustava distribucije sredstava za sportske organizacije. Sustav dodjele trebao bi se temeljiti na objektivnim

kriterijima kao što su sportski uspjeh, zanimanje za sport i članstvo, dok bi subjektivni kriteriji trebali biti potpuno isključeni.

- Jačanje suradnje i koordinacije

S obzirom da se većina parasportskih federacija/organizacija financira iz javnih sredstava, potrebno je poboljšati suradnju i koordinaciju između zadužnih ministarstava, državnih tijela, lokalnih samouprava i sportskih organizacija. Jedan od načina je uspostaviti jasnu liniju komunikacije i izbjeći dupliranje administracije. Također je potrebno poticati partnerstva između javnog i privatnog sektora za povećanje dodatnih sredstava za razvoj sporta.

- Razvoj sportske infrastrukture

Jedan od glavnih prioriteta razvoja parasporta jest razvoj i obnova sportske infrastrukture, uključujući izgradnju modernih i dostupnih objekata. Kako bi se to provelo, najprije je potrebno provesti sveobuhvatnu procjenu postojeće infrastrukture i stvoriti nacionalni registar sportskih objekata. Nakon toga slijedi dodjeljivanje resursa na temelju identificiranih potreba, uz prioritiziranje regija s neadekvatnom infrastrukturom, uključujući ruralna i prijelazna područja.

- Trening i razvoj talenta

Investicije u profesionalno osoblje iznimno su važne za napredak. Razvojni programi omogućit će dovoljan broj i kvalitetu trenera, pružajući im potporu i resurse za obrazovanje, obuku i certifikaciju. Također, potrebno je uspostaviti programe za prepoznavanje i razvoj talenata za njegovanje obećavajućih sportaša i osigurati održiv raspon talenata u raznim sportskim disciplinama.

- Promicanje sportskog sudjelovanja

Pokrenuti nacionalne kampanje i inicijative za promicanje sporta i fizičke aktivnosti među stanovništvom kako bi se povećala svijest o prednostima redovitih vježbi, stvorile

mogućnosti za rekreacijske sportove i potaknula kultura aktivnog života. Jedna od aktivnosti za ostvarivanje tog cilja je suradnja sa školama, zajednicama i sportskim organizacijama u pružanju dostupnih i raznolikih sportskih programa za sve uzraste.

- Specijalizirana obuka za poduzeća i sportske organizacije

Sportske organizacije, čak i najmanje, izrazile su želju za aktivnim sudjelovanjem u potrazi za sponzorstvom. Međutim, vrlo malo njih zna kako dobiti sponzorstvo. Trebaju određene upute i znanje u ovome području. Upravo zato bi bilo poželjno održati edukacije na temu sponzorstva. Isto vrijedi i za poduzeća, tako da je glavna preporuka stvaranje obuke za promicanje i potporu sporta, posebice parasporta, koja bi mogla biti uključena u DOP politiku poduzeća. Daljnje DOP aktivnosti mogu utjecati na razvoj parasporta na potpuno novoj razini ako čelnici poduzeća počnu uključivati svoju strast prema sportu, a ne isključivo gledati mogućnost profita.

- Poticati sportske organizacije da se aktivnije uključe u potragu za sponzorima

Izuzetno je važno poticati sportske organizacije da uporno i hrabro traže mala, srednja i velika poduzeća, kako bi im prikazale prilike koje im parasportaši mogu pružiti kao uzori u svim segmentima društva, a posebice za osobe s invaliditetom. Njihov glavni cilj bio bi skrenuti pozornost na značaj društvene integracije i uključivanja, pružajući im izloženost ponudom marketinških publikacija i promotivnih mogućnosti. Jedno od rješenja može biti organiziranje što je više moguće senzibilizirajućih programa, demonstracija u parasportu i treninga, što pomaže u dobivanju simpatija i potpore odabranih sponzora.

- Angažman zainteresiranih strana

Poticati inkluzivne i participativne procese uključivanjem zainteresiranih strana iz sportskog sektora, uključujući sportaše, sportske organizacije, trenere i administratore, u razvitak politike i donošenje odluka. Osnovati stručne radne skupine ili savjetodavne odbore za olakšavanje dijaloga, prikupljanje doprinosa, te osiguranje raznolikih perspektiva.

- Pojačati zastupljenost parasporta u medijima

Iako je parasport posljednjih godina stekao veći interes javnosti, još uvijek nije ni blizu izjednačavanja s redovitim sportovima. Veća medijska pokrivenost parasporta, posebice velikih natjecanja, pomogla bi potaknuti interes javnosti. Parasportaši postižu zavidne rezultate na većini sportskih manifestacija, koje mediji slabo pokrivaju. Također, ako bi se povećale

informacije javnosti o budućim parasportskim natjecanjima, postoji mogućnost da će više zainteresiranih ljudi gledati ta natjecanja.

- Programi/kampanje promicanja parasporta

Promotivne aktivnosti/kampanje na javnim mjestima mogu imati snažan utjecaj na javnost. Demonstracije parasporta na trgovima, u javnim institucijama i tijekom određenih redovitih sportskih manifestacija mogu brže doprijeti do većeg broja ljudi i imati veći utjecaj. Također, određene aktivnosti mogu se obavljati na takav način da široka javnost ima priliku isprobati određeni sport, što će parasport još više približiti svakoj osobi pojedinačno.

- Istraživanje i procjena

Sve navedene aktivnosti nemaju smisla ako se ne procjenjuje njihov utjecaj. Ulaganje u istraživanje i prikupljanje podataka za praćenje utjecaja inicijativa na razvoj sporta, procjenu učinkovitosti politika i programa te donošenje odluka temeljenih na dokazima, neke su od važnijih aktivnosti. Za usmjeravanje budućih intervencija i raspoređivanje resursa potrebno je provoditi redovne studije o stopama sudjelovanja u sportu, gospodarskim doprinosima i društvenim koristima.

Dodatak A: Pitanja za intervju na hrvatskom

1. Pitanja za poduzeća

- 1) Molimo vas da pružite informacije o tome kako vaše poduzeće uvažava prava osoba s invaliditetom u svojim politikama.
- 2) Molimo vas da pružite informacije o pristupačnosti za osobe s invaliditetom u vezi s fizičkim okruženjem i drugim uslugama:
 - Ured/zgrada
 - Dokumentacija
 - Fleksibilno radno vrijeme
 - Ostalo (navedite).
- 3) Molimo vas da pružite informacije o mjerama koje vaše poduzeće poduzima u pogledu podrške (usluga ili financijske) za osobe s invaliditetom.
- 4) Što vaše poduzeće poduzima u vezi s mjerama za raznolikost, jednakost i inkluzivnost za osobe s invaliditetom?

Parasport (poznat kroz aktivnosti poduzeća)

- 1) Koja je razina vašeg znanja o parasportu?
- 2) Kako vaše poduzeće sudjeluje u podršci parasportu?
- 3) Koji su bili razlozi za početo ulaganje u parasport?
- 4) Koliko je važno za vaše poduzeće ulaganje u parasport? (skala 1-10) Koji su razlozi za tu vrijednost?
- 5) Koliko je vjerojatno da će vaše poduzeće nastaviti ulagati u parasport? Zašto?
- 6) Koliko dobro su vaši zaposlenici informirani o ulaganju u parasport?
- 7) Jeste li primijetili bilo kakve promjene u vašem poduzeću u vezi s ulaganjem u parasport?

Parasport (nepoznat)

- 1) Ako vaše poduzeće podržava sport, ali ne i parasport, koji je glavni razlog za to?
- 2) Koji je glavni razlog zbog kojeg vi/vaše poduzeće niste upoznati s parasportom?
- 3) Biste li bili voljni saznati više o parasportu?

- 4) Što bi se trebalo dogoditi da vi/vaše poduzeće razmotrite ulaganje u parasport (godišnje sponzorstvo, jednokratno sponzorstvo natjecanja/sportskih priprema, sponzorstvo određenog sportaša itd.)?

2. Pitanja za sportske organizacije

- 1) Koliko ste upoznati s pojmom DOP? U anketi ste naveli da ste poprilično upoznati s pojmom.
- 2) Jeste li ikada kontaktirali neko poduzeće u vezi DOP-a?
- 3) Jeste li ikada tražili sponzorstvo?

Ako je odgovor da:

- 1) Koji je bio razlog za početni zahtjev za sponzorstvom?
- 2) Koliko je važno sponzorstvo za vašu sportsku organizaciju?
- 3) Koliko je vjerojatno da će vaša sportska organizacija dalje tražiti sponzorstvo? Zašto?

Ako je odgovor ne:

- 1) Koji je razlog zbog kojeg niste tražili sponzorstvo?
- 2) Jeste li ikad sudjelovali na nekom seminaru vezanom za traženje sponzorstva?

Ako da, objasnite gdje, kada, kako ste saznali za to itd.

Ako ne, zašto ne, ako se pruži prilika za sudjelovanje, biste li bili voljni sudjelovati itd.

Dodatak B: Pitanja za intervju na mađarskom

1. Kérdések cégek számára

- 1) Kérjük, adjanak információt arról, hogyan veszi figyelembe vállalatuk a fogyatékosággal élő személyek jogait a vállalat politikáiban.
- 2) Kérjük, adjanak információt a fogyatékosággal élő személyek számára elérhető szolgáltatásokról a fizikai környezet és más szolgáltatások tekintetében:
 - iroda/épület
 - dokumentáció
 - rugalmas munkaidő
 - egyéb (kérjük, részletezzék).
- 3) Kérjük, adjanak információt a fogyatékosággal élő személyek támogatását szolgáló intézkedésekről (szolgáltatások vagy pénzügyi támogatás).
- 4) Milyen intézkedéseket tesz vállalatuk a fogyatékosággal élő személyek sokféleségének, egyenlőségének és integrálásának érdekében?

Para-sport (ismert a vállalat tevékenységei által)

- 1) Milyen szinten van a Parasport iránti ismerete?
- 2) Hogyan vesz részt a vállalata a Parasport támogatásában?
- 3) Mi volt az első beruházások hátterében a Parasport terén?
- 4) Mennyire fontos a vállalata számára a beruházás a Parasportba? (skála 1-10) Mi az értékadó ok ennek az értéknek?
- 5) Milyen valószínűséggel fog a vállalata további beruházásokat eszközölni a Parasport területén? Miért?
- 6) Mennyire tájékozottak a dolgozói a Parasport területén történő beruházásokról?
- 7) Észrevett-e már bármilyen változást a vállalatában a Parasport terén történő beruházásokkal kapcsolatban?

Para-sport (ismeretlen)

- 1) Ha a vállalatuk támogatja a sportot, de nem a Parasportot, mi az a fő oka ennek?
- 2) Mi az a fő ok, ami miatt ön/önök vállalata nem ismeri a Parasportot?
- 3) Hajlandóak lennének többet megtudni a Parasportról?

- 4) Mi kellene ahhoz, hogy ön/önök vállalata fontolóra vegye a befektetést a Parasportba (éves szponzoráció, verseny/sportesemény egyszeri támogatása, egy adott sportoló támogatása, stb.)?

2. Kérdések a sport szervezeteknek

- 1) Mennyire ismeri a CSR fogalmát? A kérdőívben azt válaszolta, hogy viszonylag jól ismeri a fogalmat.
- 2) Valaha felvette már a kapcsolatot egy vállalattal a CSR-rel kapcsolatban?
- 3) Valaha kért már támogatást/szponzorációt?

Ha a válasz igen:

- 1) Mi volt az eredeti indok a szponzorációs kérelemhez?
- 2) Mennyire fontos a szponzoráció az Ön sportszervezetének?
- 3) Mennyire valószínű, hogy a sport szervezete továbbra is szponzorációt keres? Miért?

Ha a válasz nem:

- 1) Mi az oka annak, hogy még nem kért szponzorációt?
- 2) Valaha részt vett már szponzorációval kapcsolatos szemináriumon?

Ha igen, kérjük, magyarázza el, hol, mikor, hogyan értesült erről, stb.

Ha nem, miért nem? Ha adódik lehetőség a részvételre, hajlandó lenne-e részt venni, stb.

Dodatak C: Pitanja za intervju na slovačkom

1. Vprašanja za podjetja

- 1) Prosimo, navedite informacije o tem, kako vaše podjetje upošteva pravice invalidov v svojem delovanju?
- 2) Kako je v vašem podjetju poskrbljeno za dostopnost za invalide - glede na fizično okolje in druge storitve?
 - pisarne/stavbe
 - dokumentacija
 - fleksibilni delovni čas
 - drugo (prosimo razložite).
- 3) Kakšne ukrepe sprejema vaše podjetje v zvezi s podporo invalidom (storitveno ali finančno)?
- 4) Kakšne ukrepe sprejema vaše podjetje v zvezi z DEI – raznolikost, pravičnost in vključenost & ljudmi z invalidnostmi?

Parašport (poznajo skozi dejavnost podjetja)

- 1) Kako bi ocenili vašo stopnjo poznavanja parašporta?
- 2) Na kakšen način vaše podjetje podpira parašport?
- 3) Nam lahko zaupate razlog zakaj ste se odločili investirati v parašport?
- 4) Kako ocenjujete pomembnost investiranja vašega podjetja v parašport? (lestvica 1-10) Nam lahko razložite kakšni so razlogi za to oceno?
- 5) Kakšna je verjetnost, da bo vaše podjetje dodatno vlagalo v parašport? Zakaj?
- 6) Kako ocenjujete, da so vaši zaposleni informirani o vaših naložbah v parašport?
- 7) Ali ste v vašem podjetju opazili kakšne spremembe potem, ko ste se odločili za vlaganje v parašport?

Parašport (ne poznajo)

- 1) Če vaše podjetje sponzorira šport, ne pa tudi parašporta, kaj je po vašem mnenju glavni razlog za to?
- 2) Kaj je glavni razlog, da v vašem podjetju ne poznate parašporta (oz. ne vlagate v parašport)?

- 3) Ste se pripravljene izobraževati na področju parašporta?
- 4) Kaj bi se moralo zgoditi, da bi vi/vaše podjetje začeli razmišljati o vlaganju v parašport (letno sponzorstvo, enkratno sponzorstvo tekmovanj/športnih priprav, sponzorstvo določenega športnika ipd.)?

2. Vprašanja za športne organizacije

- 1) Kakšen je vaš nivo poznavanja CSR?
- 2) Ste kdaj kontaktirali kakšno podjetje v zvezi s CSR?
- 3) Ste se že ukvarjali z iskanjem sponzorjev?

Če je odgovor DA:

- 1) Kaj je bil glavni razlog, da ste se začeli ukvarjati z iskanjem sponzorjev?
- 2) Kako pomembna so sponzorstva za vašo organizacijo?
- 3) Kako verjetno je, da se bo vaša športna organizacija v prihodnosti ukvarjala z iskanjem sponzorjev? Zakaj?

Če je odgovor NE:

- 1) Kaj je razlog, da se še niste ukvarjali z iskanjem sponzorjev?
- 2) Ali ste se že kdaj udeležili kakšnega seminarja na temo iskanja sponzorjev?

Če ja, prosimo razložite kje, kdaj, kako ste našli ta seminar ipd.

Če ne, prosimo razložite zakaj se niste udeležili seminarja in ali bi se ga v prihodnosti kdaj udeležili, če bi imeli priložnost?

Dodatek D: Pitanja za intervju na slovenskom

1. Vprašanja za podjetja

Politika podjetja

- 1) Prosimo, navedite informacije o tem, kako vaše podjetje upošteva pravice invalidov v svojem delovanju?
- 2) Kako je v vašem podjetju poskrbljeno za dostopnost za invalide - glede na fizično okolje in druge storitve?
 - pisarne/stavbe
 - dokumentacija
 - fleksibilni delovni čas
 - drugo (prosimo razložite)
- 3) Kakšne ukrepe sprejema vaše podjetje v zvezi s podporo invalidom (storitveno ali finančno)?
- 4) Kakšne ukrepe sprejema vaše podjetje v zvezi z DEI – raznolikost, pravičnost in vključenost & ljudmi z invalidnostmi?

Parašport (poznajo skozi dejavnost podjetja)

- 1) Kako bi ocenili vašo stopnjo poznavanja parašporta?
- 2) Na kakšen način vaše podjetje podpira parašport?
- 3) Nam lahko zaupate razlog zakaj ste se odločili investirati v parašport?
- 4) Kako ocenjujete pomembnost investiranja vašega podjetja v parašport? (lestvica 1-10) Nam lahko razložite kakšni so razlogi za to oceno?
- 5) Kakšna je verjetnost, da bo vaše podjetje dodatno vlagalo v parašport? Zakaj?
- 6) Kako ocenjujete, da so vaši zaposleni informirani o vaših naložbah v parašport?
- 7) Ali ste v vašem podjetju opazili kakšne spremembe potem, ko ste se odločili za vlaganje v parašport?

Parašport (ne poznajo)

- 1) Če vaše podjetje sponzorira šport, ne pa tudi parašporta, kaj je po vašem mnenju glavni razlog za to?
- 2) Kaj je glavni razlog, da v vašem podjetju ne poznate parašporta (oz. ne vlagate v parašport)?
- 3) Ste se pripravljene izobraževati na področju parašporta?

- 4) Kaj bi se moralo zgoditi, da bi vi/vaše podjetje začeli razmišljati o vlaganju v parašport (letno sponzorstvo, enkratno sponzorstvo tekmovanj/športnih priprav, sponzorstvo določenega športnika ipd.)?

2. Vprašanja za športne organizacije

- 1) Kakšen je vaš nivo poznavanja CSR?
- 2) Ste kdaj kontaktirali kakšno podjetje v zvezi s CSR?
- 3) Ste se že ukvarjali z iskanjem sponzorjev?

Če je odgovor DA:

- 1) Kaj je bil glavni razlog, da ste se začeli ukvarjati z iskanjem sponzorjev?
- 2) Kako pomembna so sponzorstva za vašo organizacijo?
- 3) Kako verjetno je, da se bo vaša športna organizacija v prihodnosti ukvarjala z iskanjem sponzorjev? Zakaj?

Če je odgovor NE:

- 1) Kaj je razlog, da se še niste ukvarjali z iskanjem sponzorjev?
- 2) Ali ste se že kdaj udeležili kakšnega seminarja na temo iskanja sponzorjev?

Če ja, prosimo razložite kje, kdaj, kako ste našli ta seminar ipd.

Če ne, prosimo razložite zakaj se niste udeležili seminarja in ali bi se ga v prihodnosti kdaj udeležili, če bi imeli priložnost?

Dodatek E: Pitanja iz upitnika na hrvatskom

DOP za parasport - upitnik za sportske organizacije

Ime i prezime:

E-mail:

Koja je vaša razina znanja o pojmu društveno odgovorno poslovanje (DOP)?

- Nije mi poznat pojam
- Čuo/la sam za DOP, ali ne znam ništa o tome
- Donekle sam upoznat/a sa značenjem pojma
- Poprilično sam upoznat/a sa značenjem pojma
- Znam sve o DOP-u

Što mislite koliko je DOP važan za sportsku organizaciju?

- Uopće nije važan
- Donekle je važan
- Vrlo je važan

Jeste li ikada kontaktirali poduzeća u vezi bilo kakvog sponzorstva (kupnja opreme, financiranje medalja za natjecanje, financiranje nekih troškova natjecanja itd.)?

- Da (idite na pitanje 5.)
- Ne (idite na pitanje 9.)

Ako je vaš odgovor potvrđan, objasnite kako ste pristupili poduzeću (e-mail, osobni kontakt, sastanak itd.)?

Objasnite zašto ste se odlučili potražiti sponzorstvo od poduzeća? Koliko ste poduzeća poslali zahtjev za sponzorstvo u zadnja 24 mjeseca?

- 1-5

- 5-10
- 10-15
- 15-20
- 20-30
- 30+

Koliko vam je trebalo da dobijete sponzorstvo?

- Manje od mjesec dana
- Više od mjesec dana, manje od 6 mjeseci
- Više od 6 mjeseci, manje od godinu dana
- Više od godinu dana

Koliko često šaljete zahtjeve za sponzorstvo?

- Svaki mjesec
- Svaka 3 mjeseca
- Svakih 6 mjeseci
- Svake godine
- Samo ako je potrebno

Koji je razlog zašto niste tražili sponzorstvo?

Jeste li ikada htjeli zatražiti sponzorstvo, a niste znali kako ga zatražiti?

Jeste li ikada sudjelovali na edukaciji ili seminaru na temu traženja sponzora?

- Da
- Ne

Ako je vaš odgovor da, molimo objasnite.

Ako ne, hoćete li biti voljni sudjelovati u ovakvoj edukaciji ili seminaru? Ima li vaša organizacija kakvu politiku sponzorstva?

- Da
- Ne

Ako da, objasnite koju vrstu.

Jesu li vas poduzeća ikada kontaktirala da žele sponzorirati vašu organizaciju u bilo kojem obliku? Ako da, navedite.

Jeste li voljni doprinijeti ravnopravijem društvu i odvojiti dodatnih 30 minuta za Zoom intervju. Nestrpljivi smo saznati kako poboljšati svoj učinak kako bismo osmislili društvo bez predrasuda i postali partner vrijedan povjerenja.

- Da
- Ne

Zahvaljujemo se na sudjelovanju!

DOP u parasportu - upitnik za poduzeća

Država: Hrvatska/Slovačka/Slovenija/Mađarska

Što od sljedećeg najbolje opisuje vašu trenutnu ulogu:

- DOP stručnjak/menadžer

- Korporativne komunikacije
- Marketing
- C-razina

Koliko radnog iskustva imate:

- Manje od 5 godina
- Između 5 i 10 godina
- Više od 10 godina

Imate li iskustva s parasportom kao privatna osoba?

- Da
- Ne

Jeste li iskustvo s parasportom stekli kroz djelatnosti poduzeća?

- Da
- Ne

Ako je odgovor potvrđan, navedite svoje iskustvo:

Informacije o poduzeću

Koja industrija najbolje opisuje vaše poduzeće? Kada je vaše poduzeće osnovano?

- Prije 1-30 godina
- 30 i više godina

- domaće
- međunarodno

Koja je veličina vašeg poduzeća na vašem tržištu?

- Mikropoduzeće (1-9 zaposlenika)
- Malo poduzeća (10-49 zaposlenih)
- Srednje poduzeće (50-249 zaposlenih)
- Veliko poduzeće (250 zaposlenih ili više)

Tijekom posljednjih deset godina godišnji prihod našeg poduzeća se:

- povećao
- smanjio
- ostao isti

Prema vašem mišljenju, koja je razina svijesti u vašoj organizaciji o pojmovima (skala 1-10):

- Društveno odgovorno poslovanje (DOP)
- ESG (Okolišno, društveno i korporativno upravljanje)
- Održivost

Koliko su važna sljedeća područja u vašem poduzeću? (skala 1-10)

- Društveno odgovorno poslovanje (DOP)
- ESG (Okolišno, društveno i korporativno upravljanje)
- Održivost

Imate li posvećenu osobu (ili odjel) koja je odgovorna za provedbu:

- Društveno odgovornog poslovanja (DOP-a)
- ESG-a
- Održivosti

Koliko ste dobro informirani o pravima osoba s invaliditetom u vašoj državi? (skala 1-10)

- U području obrazovanja
- U radnom okruženju
- Zdravstveni problemi
- Društvena podrška

Koliki je postotak osoba s invaliditetom među vašim zaposlenicima? Ima li vaše poduzeće proračun namijenjen aktivnostima DOP-a?

- Da
- Ne

Koliki je vaš proračun za DOP?

Koliki je postotak vašeg proračuna za DOP posvećen sportu za osobe s invaliditetom?

Ulaže li vaše poduzeće u sport za osobe s invaliditetom kroz druge proračune (marketing, promocije, sponzorstva, donacije...)?

- Da
- Ne

Koliki je % tog proračuna posvećen sportu za osobe s invaliditetom? Ulaže li vaše poduzeće u druge sportove?

- Da
- Ne

Ako da, koja je veličina investicije? **Odgovor nije obavezan.*

Molimo navedite sportske discipline.

Koji je glavni razlog ulaganja u te sportske discipline?

- Marketinški ciljevi
- Komunikacijski ciljevi
- Poslovni ciljevi
- Brendiranje
- DOP
- Ostalo

Jeste li voljni doprinijeti ravnopravnijem društvu i odvojiti dodatnih 30 minuta za Zoom intervju. Nestrpljivi smo saznati kako poboljšati svoj učinak kako bismo osmislili društvo bez predrasuda i postali partner vrijedan povjerenja.

- Da
- Ne

Dodatak F: Pitanja iz upitnika na mađarskom

CSR for Parasport - kérdőív sportszervezetek számára

Kereszt-és vezetéknev:

Email:

Sportszervezet neve:

Ország: Horvátország/Szlovénia/Szlovákia/Magyarország

Milyen szinten ismeri a vállalati társadalmi felelősségvállalást (CSR)?

- Nem ismerem a kifejezést
- Hallottam a CSR-ről, de nem tudok róla semmit Valamennyire ismerem a kifejezés jelentését Eléggé ismerem a kifejezés jelentését
- Mindent tudok a CSR-ről
- Mennyire tartja fontosnak a CSR-t egy sportszervezet számára?
- Egyáltalán nem fontos Valahogy fontos Nagyon fontos

Felvette-e már a kapcsolatot cégekkel bármilyen szponzorációval kapcsolatban (felszerelés vásárlása, verseny érmeinek finanszírozása, néhány versenyköltség finanszírozása stb.)?

- Igen (ugrás az 5. kérdésre.)
- Nem (ugrás a 9. kérdésre.)

Ha a válasza igen, magyarázza el, hogyan fordult a céghez (e-mail, személyes kapcsolatfelvétel, találkozó stb.)?

Indokolja meg, miért döntött úgy, hogy cégektől kér támogatást?

Hány cégnek küldte el szponzorálási kérelmét az elmúlt 24 hónapban?

- 1-5
- 5-10
- 10-15

- 15-20
- 20-30
- 30+

Mennyi időbe telt, mire megkaptad a szponzorációt?

- Kevesebb mint egy hónap
- Több mint egy hónap, kevesebb, mint 6 hónap
- Több mint 6 hónap, kevesebb mint egy év Több mint egy éve

Milyen gyakran küld szponzori kérelmet?

- Minden hónap
- 3 havonta
- 6 havonta
- Minden évben
- Csak ha szükséges

Mi az oka annak, hogy nem kértél szponzorációt?

Szeretett volna szponzorációt kérni, de nem tudta, hogyan kérje?

Részt vett-e valaha szponzorálási témájú oktatáson vagy szemináriumon?

- Igen
- Nem

Ha a válasza igen, kérjük, indokolja meg.

Ha nem, hajlandó-e részt venni egy ilyen jellegű oktatáson vagy szemináriumon?

Van-e az Ön szervezetének valamilyen szponzorációs politika?

- Igen
- Nem

Ha igen, kérem magyarázza el, hogy milyen.

Megkerestek Önt valaha cégek azzal kapcsolatban, hogy bármilyen formában szponzorálni kívánják szervezetét? ha igen, kérjük pontosítsa.

Hajlandó-e hozzájárulni egy egyenlőbb társadalom megteremtéséhez, és további 30 percet szánni egy Zoom-interjúra? Nagyon várjuk, hogy megtudjuk, hogyan javíthatjuk teljesítményünket, hogy előítéletektől mentes társadalmat alakítsunk ki, és megbízható partnerré váljunk.

- Igen
- Nem

Köszönjük a részvételt!

CSR a Parasportban - kérdőív cégeknek

Ország: Horvátország/Szlovákia/Szlovénia/Magyarország

- CSR specialista/menedzser
- Vállalati kommunikáció
- Marketing
- C-szint

Mennyi munkatapasztalata van: Kevesebb

- mint 5
- év 5 és 10
- év között Több mint 10

Magánszemélyként van tapasztalata a Parasporttal kapcsolatban?

- Igen
- Nem

Ha a válasz igen, kérjük, adja meg tapasztalatait:

Céginformáció

Melyik iparág jellemzi legjobban cégét?

Mikor alakult cége?

- 1 – 30 éve
- és még több éve 30

Az Ön cégének tulajdona:

- nemzeti
- nemzetközi

Mekkora a cége az adott piacon?

- Mikroállalkozások (1-9 alkalmazott)
- Kisállalkozások (10-49 alkalmazott)
- Középvállalkozások (50-249 fő)
- Nagyvállalatok (250 vagy több alkalmazott)

Társaságunk éves bevétele az elmúlt tíz évben:

- megnövekedett,
- csökkent ugyanaz maradt
- CSR az Ön vállalatában

Véleménye szerint milyen szintű a tudatosság a szervezetében a feltételekkel kapcsolatban (scala 1-10).

- Vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR)
- ESG (környezeti, társadalmi és vállalatirányítás)
- Fenntarthatóság

Mennyire fontosak az alábbi területek az Ön cégében? (scala 1-10)

- Vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR)
- ESG (környezeti, társadalmi és vállalatirányítás)

- Fenntarthatóság

Van-e kijelölt személye (vagy osztálya), aki felelős a következők végrehajtásáért:

- Vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR)?
- ESG
- Fenntarthatóság

Mennyire tájékozott a fogyatékossgal élő személyek jogairól az Ön országában? (scala 1-10)

- Az oktatás területén
- Munkakörnyezetben
- Egészségügyi problémá
- Szociális támogatásk

Mennyi a fogyatékkal élők aránya az Ön alkalmazottai között? Rendelkezik-e az Ön vállalatának költségvetése a CSR-tevékenységekre?

- Igen
- Nem

Mekkora a CSR költségvetése?

CSR-költségvetésének hány százaléka van a fogyatékkal élők sportjára?

Befektet-e az Ön cége más költségvetésből a fogyatékkal élők sportjába? (marketing, promóció, szponzorálás, adományozás...)?

- Igen

Ennek a költségvetésnek mekkora %-át fordítják a fogyatékkal élők sportjára?

Befektet a cége más sportágakba?

- Igen
- Nem

Ha igen, mekkora a beruházás mértéke? **A válasz nem kötelező.*

Kérjük, nevezze meg a sportágakat!

Mi a fő oka annak, hogy ezekbe a sportágakba fektessen be?

- Marketing célok
- Kommunikációs célok
- Üzleti célok
- Employer Branding
- CSR
- Egyéb

Hajlandó-e hozzájárulni egy egyenlőbb társadalom megteremtéséhez, és további 30 percet szánni egy Zoom- interjúra? Nagyon várjuk, hogy megtudjuk, hogyan javíthatjuk teljesítményünket, hogy előítéletektől mentes társadalmat alakítsunk ki, és megbízható partnerré váljunk.

- Igen
- Nem

Kereszt-és vezetéknev:

Email:

Köszönjük a részvételt!

Dodatak G: Pitanja iz upitnika na slovačkom

Krstné meno Priezvisko:

Email:

Názov športovej organizácie:

Krajina: Chorvátsko/Slovinsko/Slovensko/Maďarsko

Aká je vaša úroveň vedomostí o pojme spoločenská zodpovednosť (CSR)?

- Nepoznám ten pojem
- Počul som o CSR, ale nič o tom neviem
- Trochu som oboznámený s významom tohto pojmu Poznám význam tohto pojmu
- CSR viem všetko

Aká dôležitá je podľa vás CSR pre športovú organizáciu?

Vôbec nie dôležité Akosi dôležité Veľmi dôležité

Kontaktovali ste niekedy spoločnosti ohľadom akéhokoľvek druhu sponzorstva (nákup vybavenia, financovanie medailí na súťaž, financovanie niektorých nákladov na súťaž a pod.)?

- Áno (prejdi na otázku 5.)
- Nie (prejdi na otázku 9.)

Ak je vaša odpoveď áno, vysvetlite, ako ste oslovili spoločnosť (e-mail, osobný kontakt, stretnutie atď.)?

Vysvetlite, prečo ste sa rozhodli hľadať sponzorstvo od firiem?

Koľkým spoločnostiam ste poslali žiadosť o sponzorstvo za posledných 24 mesiacov?

- 1-5

- 5-10
- 10-15
- 15-20
- 20-30
- 30+

Ako dlho ti trvalo získať sponzorstvo?

Menej ako mesiac

Viac ako mesiac, menej ako 6 mesiacov Viac ako 6 mesiacov, menej ako rok Viac ako jeden rok

Ako často posielate žiadosti o sponzorstvo?

- Každý mesiac
- Každé 3 mesiace
- Každých 6 mesiacov
- Každý rok
- Iba v prípade potreby

Aký je dôvod, prečo ste nehľadali sponzorstvo?

Chceli ste niekedy požiadať o sponzorstvo, ale nevedeli ste, ako oň požiadať?

Zúčastnili ste sa niekedy vzdelávania alebo seminára na tému hľadania sponzoringu?

- Áno
- Nie

Ak je vaša odpoveď áno, vysvetlite.

Ak nie, budete ochotný zúčastniť sa takéhoto vzdelávania alebo seminára?

Má vaša organizácia nejaký druh sponzorskej politiky?

- Áno
- Nie

Ak áno, vysvetlite aký.

Kontaktovali vás niekedy spoločnosti, že by chceli sponzorovať vašu organizáciu akoukoľvek formou? ak áno, uveďte.

Ste ochotný prispieť k rovnejšej spoločnosti a venovať si ďalších 30 minút na rozhovor so Zoomom? Sme dychtiví zistiť, ako zlepšiť našu výkonnosť, aby sme vytvorili spoločnosť bez predsudkov a stali sa dôveryhodným partnerom.

- Áno
- Nie

Ďakujeme za vašu účasť!

CSR v Parasporte - dotazník pre firmy

Ktorá z nasledujúcich možností najlepšie vystihuje vašu súčasnú rolu:

- CSR špecialista/manažér
- Firemná komunikácia
- Marketing
- C-Level

Koľko pracovných skúseností máte:

- Menej ako 5 rokov
- Medzi 5 a 10 rokmi Viac
- Ako 10 rokov

Máte nejaké skúsenosti s Parasportom ako súkromná osoba?

- Áno
- Nie

Získali ste nejaké skúsenosti s Parasportom prostredníctvom firemnej činnosti?

- Áno
- Nie

Ak je odpoveď áno, uveďte svoje skúsenosti:

Informácie o spoločnosti

Kedy bola založená vaša spoločnosť?

- Pred 1-30 rokmi
- 30 rokov a viac

Vlastníctvo vašej spoločnosti:

- národné
- medzinárodné

Aká je veľkosť vašej spoločnosti na vašom príslušnom trhu?

- Mikropodniky (1-9 zamestnancov)
- Malé podniky (10-49 zamestnancov)
- Stredne veľké podniky (50-249 zamestnancov)
- Veľké podniky (250 zamestnancov alebo viac)

Ročné príjmy našej spoločnosti za posledných desať rokov:

- zvýšený,
- poklesla
- zostal rovnaký

Aká je podľa vás úroveň povedomia vo vašej organizácii o podmienkach (škála 1-10):

- Spoločenská zodpovednosť (CSR)
- ESG (Environmentálne, sociálne a podnikové riadenie)
- Udržateľnosť

Aké dôležité sú vo vašej spoločnosti nasledujúce oblasti? (škála 1-10)

- Spoločenská zodpovednosť (CSR)
- ESG (Environmentálne, sociálne a podnikové riadenie)
- Udržateľnosť

Máte vyhradenú osobu (alebo oddelenie), ktoré je zodpovedné za implementáciu:

- Spoločenská zodpovednosť firiem (CSR)?
- ESG
- Udržateľnosť

Ako dobre ste informovaný o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vašej krajine? (škála 1-10)

- V oblasti Vzdelávanie
- V Pracovnom prostredí
- Zdravotné problémy
- Sociálna podpora

Aké je % osôb so zdravotným postihnutím medzi vašimi zamestnancami?

Má vaša spoločnosť rozpočet venovaný CSR aktivitám?

- Áno
- Nie

Aká je veľkosť vášho CSR rozpočtu?

Koľko % z vášho CSR rozpočtu je venovaných športu pre ľudí so zdravotným postihnutím?

Investuje vaša spoločnosť do športu pre ľudí so zdravotným postihnutím prostredníctvom iných rozpočtov? (marketing, propagácia, sponzoring, dary...)?

- Áno
- Nie

Koľko % z tohto rozpočtu je vyčlenených na šport pre ľudí so zdravotným postihnutím?

Investuje vaša spoločnosť do iných športov?

- Áno
- Nie

Ak áno, aká je výška investície? **Odpoveď je voliteľná.*

Vymenujte športové disciplíny

Aký je hlavný dôvod investovania do tých športových disciplín?

- Marketingové ciele
- Komunikačné ciele
- Obchodné ciele
- Employer Branding
- CSR
- Iné

Ste ochotný prispieť k rovnejšej spoločnosti a venovať si ďalších 30 minút na rozhovor so Zoomom? Sme dychtiví zistiť, ako zlepšiť našu výkonnosť, aby sme vytvorili spoločnosť bez predsudkov a stali sa dôveryhodným partnerom.

- Áno
- Nie

Dodatak H: Pitanja iz upitnika na slovenskom

Ime in priimek:

E-naslov:

Ime športne organizacije:

Država: Hrvaška/Slovenija/Slovaška/Madžarska

Kakšna je vaša raven znanja o pojmu družbena odgovornost podjetij (CSR)?

- Ne poznam izraza
- Slišal sem za CSR, vendar ne vem ničesar o tem Pomen izraza mi je nekoliko poznan
- Dobro poznam pomen izraza
- CSR vem vse

Kako pomembna je po vašem mnenju družbena odgovornost podjetij za športno organizacijo?

- Sploh ni pomembno
- Nekako pomembno
- Zelo pomembno

Ali ste kdaj kontaktirali podjetja glede kakršnega koli sponzorstva (nakup opreme, financiranje medalj za tekmovanje, financiranje nekaterih stroškov tekmovanja itd.)?

- Da (pojdite na vprašanje 5.)
- Ne (pojdite na vprašanje 9.)

Če je vaš odgovor pritrديلen, razložite, kako ste pristopili k podjetju (e-pošta, osebni stik, sestanek itd.)?

Pojasnite, zakaj ste se odločili za sponzorstvo podjetij?

Koliko podjetjem ste poslali prošnjo za sponzorstvo v zadnjih 24 mesecih?

- 1-5
- 5-10
- 10-15
- 15-20
- 20-30
- 30+

Koliko časa je trajalo, da ste dobili sponzorstvo?

- Manj kot mesec dni
- Več kot mesec, manj kot 6 mesecev
- Več kot 6 mesecev, manj kot eno leto
- Več kot eno leto

Kako pogosto pošiljate prošnje za sponzorstvo?

- Vsak mesec Vsake 3 mesece
- Vsakih 6 mesecev Vsako leto
- Samo če je treba

Kaj je razlog, da niste iskali sponzorstva?

Ste kdaj želeli zaprositi za sponzorstvo, pa niste vedeli, kako zaprositi?

Ste se kdaj udeležili izobraževanja ali seminarja na temo iskanja sponzorstva?

- da
- ne

Če je vaš odgovor pritrdilen, pojasnite.

Če ne, ali bi se bili pripravljene udeležiti tovrstnega izobraževanja ali seminarja?

Ali ima vaša organizacija kakšno politiko sponzoriranja?

- da
- ne

Če da, pojasnite, kakšne.

Ali so vas podjetja kdaj kontaktirala, da bi želela sponzorirati vašo organizacijo v kakršni koli obliki? če da, navedite.

Ste pripravljene prispevati k bolj enakopravni družbi in si posvetiti dodatnih 30 minut za Zoom intervju. Želimo ugotoviti, kako izboljšati svojo uspešnost, da oblikujemo družbo brez predsodkov in postanemo zaupanja vreden partner.

- da
- ne

Hvala za sodelovanje!

DOP v Parasportu - vprašalnik za podjetja

Država: Hrvaška/Slovaška/Slovenija/Madžarska

Kaj od naslednjega najbolj opisuje vašo trenutno vlogo:

- CSR specialist/vodja
- Korporativno komuniciranje
- Trženje
- C-stopnja

Koliko delovnih izkušenj imate:

- Manj kot 5 let
- Med 5 in 10 let
- Več kot 10 let

Ali imate izkušnje s Paraspportom kot zasebnik?

- da
- ne

Ali ste izkušnje s Paraspportom pridobili preko dejavnosti podjetja?

- da
- ne

Če je odgovor pritrديلen, navedite svoje izkušnje:

Informacije o podjetju

Katera panoga najbolj opisuje vaše podjetje? Kdaj je bilo vaše podjetje ustanovljeno?

- 1-30 let nazaj
- 30 let in več

Ali je vaše podjetje last:

- nacionalni
- mednarodni

Kakšna je velikost vašega podjetja na vašem trgu?

- Mikropodjetja (1-9 zaposlenih)
- Mala podjetja (10-49 zaposlenih)
- Srednje velika podjetja (50-249 zaposlenih)
- Velika podjetja (250 zaposlenih ali več)

V zadnjih desetih letih je letni prihodek našega podjetja:

- povečan
- zmanjšala
- ostal enak

Kakšna je po vašem mnenju stopnja ozaveščenosti vaše organizacije glede pojmov (scala 1-10):

- Družbena odgovornost podjetij (CSR)
- ESG (Okoljsko, socialno in korporativno upravljanje)
- Trajnost

Kako pomembna so naslednja področja v vašem podjetju? (scala 1-10)

- Družbena odgovornost podjetij (CSR)
- ESG (Okoljsko, socialno in korporativno upravljanje)

- Trajnost

Ali imate namensko osebo (ali odelek), ki je odgovorna za izvajanje:

- Družbena odgovornost podjetij (CSR)?
- ESG
- Trajnost

Kako dobro ste obveščeni o pravicah invalidov v vaši državi? (scala 1-10)

- Na področju izobraževanja
- V delovnem okolju
- Zdravstveni problemi
- Socialna podpora

Kolikšen je % invalidov med vašimi zaposlenimi?

Ali ima vaše podjetje proračun, namenjen dejavnostim družbene odgovornosti podjetij?

- da
- ne

Kakšna je velikost vašega proračuna za družbeno odgovornost?

Kolikšen je % vašega proračuna za družbeno odgovornost, namenjen športu invalidov?

Ali vaše podjetje vlaga v šport za invalide prek drugih proračunov (trženje, promocija, sponzorstvo, donacije....)?

- da

Ali vaše podjetje vlaga v šport za invalide prek drugih proračunov (trženje, promocija, sponzorstvo, donacije...)?

Ali vaše podjetje vlaga v druge športe?

- da
- ne

Če da, kakšna je velikost naložbe? **Odgovor ni obvezen.*

Prosimo, poimenujte športne discipline

Kaj je glavni razlog za vlaganje v te športne discipline?

- Tržni cilji
- Komunikacijski cilji
- Poslovni cilji
- Employer branding
- CSR
- Drugo

Ali ste pripravljeni prispevati k bolj enakopravni družbi in si posvetiti dodatnih 30 minut za Zoom intervju? Želimo ugotoviti, kako izboljšati svojo uspešnost, da oblikujemo družbo brez predsodkov in postanemo zaupanja vreden partner.

- da
- ne

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ime in priimek:

E-naslov:

Hvala za sodelovanje!

